

# NOVA DOBA

ZLATO ZA ZVESTOBO

Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 240 DIN, Avstrija 42 ATS, Nemčija 5 DEM, Švica 5 SFR, ZDA in Kanada 5 USD, Švedska 20 SEK, Avstralija 6 AUD, Italija 1.200 LIT

Izhaja vsako sredo. Glavni in odgovorni urednik Janez Sever. Izdaja PRESE d.o.o. naslov redakcije PRESE NOVA DOBA, Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 100 SIT

SLOVENIJA, SREDA, 28. APRIL 1993

ŠT. 17, LETO XXVII

**ALI SO RES RUSI  
OSVOBODILI  
PREKMURCE**

ŽAGAR PUSTIL  
PREBOLD IN SLUŽI  
PRI METKI

SEZNAM  
DIPLOMATSKIH  
PREDSTAVNIŠTEV  
DOMA IN V TUJINI

AVSTRIJSKI KONJENIKI  
PRI SV. JURIJU

**ZAKAJ JE VIS  
ŠKILIL V NOVO  
DOBO**

KAPLAR JANŠA IN  
PODOBNIK  
KURIRČEK

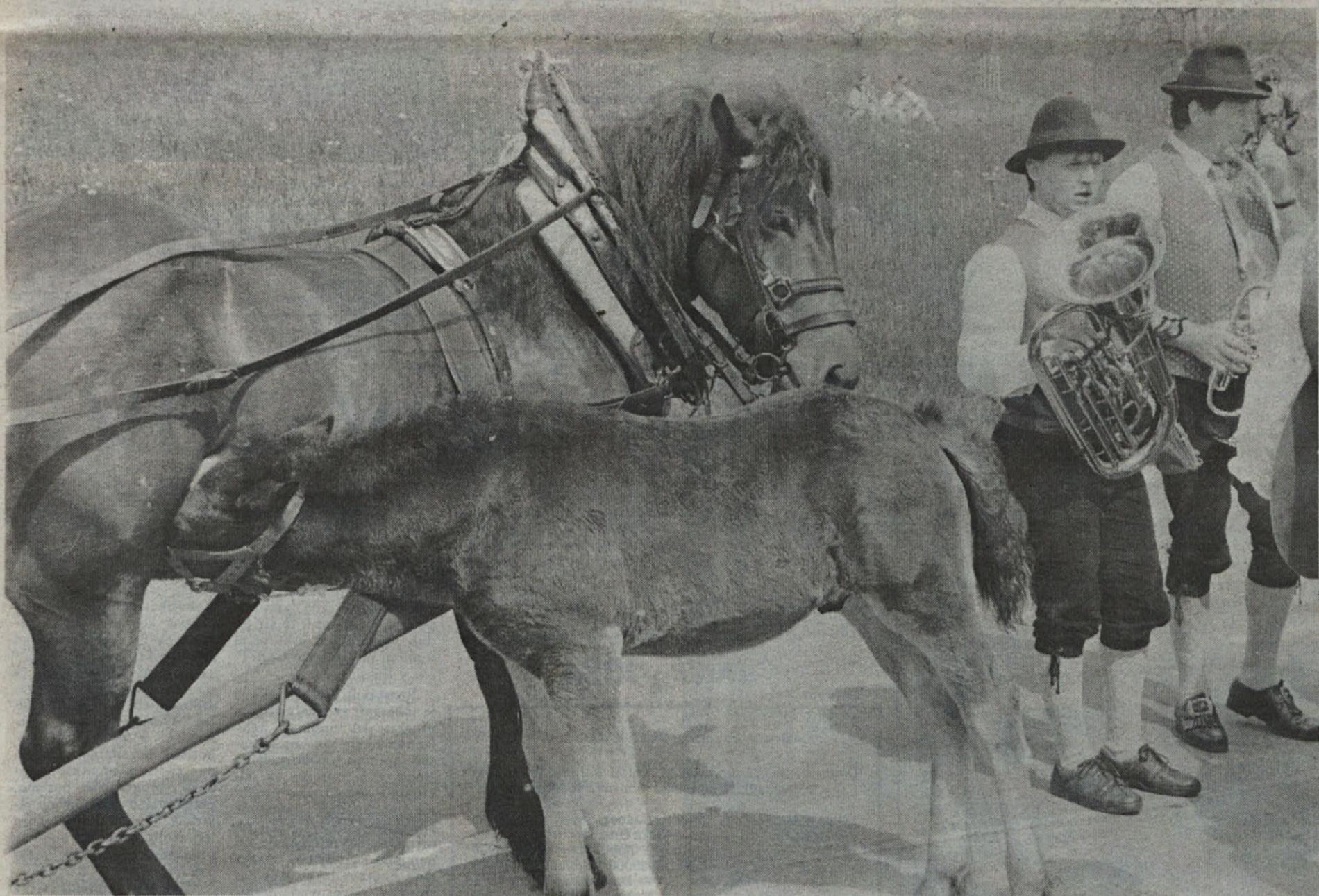


Foto: Lucas

**Prvi maj – praznik brezposelnih**

Je pokvarjena polovica slovenske politike ali vsa?

## Kriminalci na oblasti

Ob prvih vesteh o zapletih v HIT-u in VIS-u ni najbrž nihče pričakoval, da je pod gladino tolikšna količina ledene, bolje rečeno gnojne gore. Ob tem, ko javnost dobiva informacije še vedno le po kapljicah, pa se že nakazuje rešitev problema. Če v Sloveniji sploh še veljajo najosnovnejši moralni kriteriji, bi se morala od politike posloviti najmanj polovica nje akterjev, kar pa se po vsej verjetnosti ne bo zgodilo. Predvsem zato, ker se postavlja vprašanje, če je v slovenski politiki sploh kdo, ki je popolnoma brez madeža. Zakaj?

Zaradi tega, ker imajo danes dežurni politiki v večini primerov svoj pedigree tudi v motnih odnosih, ki so bili nujni v obdobju „samoupravnega socializma“, ko je vsakdo, ki je dal količak nase, pazil tudi na vedenje drugih, jih prijavljal takšni ali drugačni varnostni službi in sploh bil zelo „na liniji“. Seveda so le ti tudi v novem političnem sistemu zadržali stare manire, ki so med drugim prihajale do izraza z nekritičnim razpolaganjem z družbeno lastnino. Skratka, tudi sodobna slovenska politika je še vedno pod vplivom nekdanje korupcije in miselnosti, ki jo hočeš nočeš sprejemajo tudi novo pečeni politikanti.

V znaku nekdanje Službe državne varnosti je seveda tudi sedanja Varnostno informativna služba, čeprav nje „poveljniki“ to zanikajo. Ne morejo namreč ovreči dejstva, da so zadržali stare, umazane načine in metode dela in kar je najhuje – stare kadre. VIS je podedovala od SDV tudi zajeten kup papirjev, ki bi slovenski politični življenjski oči še znatno bolj, kot ga bo Brejčevih 1500 strani dokumentov. Najbrž pa bo tudi tega papirja dovolj za naslednjega pol leta gostilniških nakladanj. Je pa težko verjeti, da bo slovenska javnost kadarkoli seznanjena z vsemi finančnimi aferami, v katerih so sodelovali mogoče tudi člani parlamentarne komisije za nadzor nad delom VIS. Mogoče tisti, ki so glasovali za odstranitev novinarjev s svoje seje.

Po neki inerciji je mogoče napovedati tudi nadaljnji potek dogodkov. Kompromitirani slovenski politiki bo uspelo vreči vso krivdo na VIS, predvsem na njenega nekdanjega direktorja dr. Miho Brejca, kateremu je mogoče verjeti, da je dokumente spravil na varno prav zaradi nekdanjih SDV-jevcev v vrstah sedanje varnostne službe, ni pa mu mogoče oprostiti, da ni počistil starega hleva.

Kot dejanski zmagovalec iz vseh teh čudnih zapletov pa bosta izšla nihče drug kot Janez Janša in njegova obveščevalna služba, ki baje sploh ne obstaja. Še več, je očitno kar precej sposobna ali je imela srečo, da je Janši postregla s podatkom o tistih milijonih dolarjev podjetja, s katerimi je mogoče kupiti slovenske stranke in novinarje. Šele nato sta prišla Podobnik in „njegov“ HIT. Ko se je pridružila še VIS, pa se je vsul plaz ...

Franc Furland



Zakaj bi naj bila Nova doba pod budnim očesom Visa - Pregarjavica peščice Demosovcev se je razpršila kot kuga

# Kaplar Janša in kurirček Podobnik

Med tisoči v SVOBODNI Sloveniji, ki naj bi to SVOBODO končno užili v miru in neizmerni demokraciji pod budnim očesom novo organizirane državne varnostne službe, je že od vsega začetka tudi uredništvo NOVE DOBE. Prvega in edinega takšnega zasebnega časopisa.

Kaj bi naj desetina v prejšnjem režimu prekaljenih in dobro plačanih novinarjev tedanjih največjih novinarskih hiš, ki se je zbrala ob ideji ustanovitve zasebnega, nadstrankarsko opredeljenega političnega časopisa, tako bogokletnega vgradila v svoj koncept, da je že na prvem koraku zapela v budno oko opotekaajočih strankarskih veljakov in državne varnosti?

Kakor zveni komaj verjetno, vendar je res, prejšnja, danes toliko psovana „trda komunistična banda“ ustanoviteljem ni z nič preprečevala uresničitve te smele, da ne rečemo komaj verjetne ideje o zasebnem časopisu. Še več, v tistih enournih časih so predlagatelji dobili podporo in obljube za pomoč ne samo pri zagonu opozicijskega časopisa, temveč celo obljubo za pridobitev radijske frekvence za zagon enako zasebne (do uresničitve) radijske postaje širšega in ne samo lokalnega značaja.

Ravnanje tedanje „komunistične“ oblasti je samo v začetku osupljalo nosilce te, priznajmo, za tedanje čase in razmere neverjetne ideje, da namreč oblast izpusti iz kontrole tako pomembno stvar, kot je - informacija. In to ljudem, ki so s to ne do konca definirano in oblasti znano tvorbo upravičeno

predstavljali nevarnost, ker so se javno deklarirali za kritike vsega in vsakogar, ki bi delal ali ravnal v nasprotju z nekimi načeli idealne demokracije in zaradi tega bili ves čas navzkriž s posameznimi predstavniki te iste oblasti.

Kot je možno danes videti, takratna oblast ni verjela v moč, voljo in finančne zmožnosti omenjene skupine, pozneje se je pokazalo, da je bilo to delno upravičeno, saj zaradi pomanjkanja denarja in drugih težav do zagona radijske postaje še ni prišlo, je nova, demokratska oblast svobodne države, Novo dobo nemudoma postavila pod drobnogled politične analize.

Že za zaprtimi vrati v Poljčah, kjer je takrat še samopašni in edino vase obrnjeni samoimenovanj vodja J. Pučnik uokvirjal svoje videnje Demosa, je posebna skupina njegovih zaslepljenih ali nedonošenih političnih spačkov podrobno razčlenila uredništvo Nove dobe, slekla novinarje in jih na osnovi takšne analize uvrstila med najnevarnejše sovražnike nove države in demokracije.

Kaj so ti primitivni in poniglivi analfabeti ugotovili, da so uredništvo Nove dobe uvrstili med najnevarnejše elemente in kar prejšnja komunistična oblast, ki je do-

kazano imela drobnejša sita, ni videla?

Najprej, da okostje uredništva tvorijo novinarji, ki so se izobraževali in kralili v največjih („državnih, komunističnih“) uredništvih časopisov in radijskih postaj. Ti vodenoglavni analitiki niso dojeli, da v prejšnjem režimu drugih ali drugačnih uredništev, izjema je bila le Nova revija literatov, sploh ni bilo. Na drugem mestu je bila ugotovitev, da je uradni ustanovitelj bil „od malih nog“ komunist, ki se s tem še „danes hvali“. Tretja, po njihovi presoji nič manj pomembna ugotovitev pa je bila, da je večina uredništva Nove dobe sestavljena iz samih „bilečancev“, rezervnih oficirjev JNA, v enem primeru pa gre celo za gojenca vojaške akademije in v drugem za otroka visokega oficirja KOS ...

Tako je uredništvo Nove dobe že ob rojstvu SVOBODE in DEMOKRACIJE postalo predmet vsakodnevnega nehanja in pozornosti kameleonske varnostne službe. Glede na to in v javnosti na vsakem koraku poudarjane politične sovražnosti, etiketiranja s „srbsko peto kolono“, je časopis Nova doba doživljal udarce z vseh strani. Tudi po tem, ko je večina članov uredništva iz najrazličnejših vzrokov, zvečine pa zaradi slabo plačnanega ali celo nikoli plačanega dela, časopis zapustila, je Nova doba obležala pod drobnogledom varnostno informativne službe in se zaradi ne-

strinjanja z Jansino politiko visoko uvrstila na Jansini lestvici sovražnikov države.

Vest iz dobro obveščenih krogov, ki poznajo pred dnevi odkrito zapuščino VIS, da je imel časopis Nova doba svoj dosje, za uredništvo ni presenečenje, temveč žalost in za oblast - sramota. Kajti eno je govoriti o demokraciji in se s polnim vampom trkati po kurjih prsih, drugo pa trdo delati in pri tem morebiti grešiti ter se z delom vsakodnevno soočati z javnostjo. Do zdaj je bila slovenska javnost na strani uredništva, čeprav je znano, da Slovenci v danih okoliščinah neradi sprejememo - resnico.

In dokler bo nekdanji kaplar, gospod Janez Janša, minister za obrambo, ki ta hip nekontrolirano razpolaga s skoraj polovico knjižne vrednosti dobro stoječega slovenskega gospodarstva delal na tem, da bi z raketami, letali in drugim orožjem edino lahko obvaroval to malo Slovenijo, do tačas nam je v čast, da smo na njegovi lestvici njegovih sovražnikov in „sovražnikov njegove demokratske države“. Enako velja za nekdanjo malo uspešnega združnega kmetovalca in pospeševalca v kmetijstvu, zdaj gospoda Marjana Podobnika z njegovo kulaško zvezo.

Morebiti je Nova doba res petelin, ki je przegodaj pel, vendar ne gre prezreti, da poje na domačem - gnojišču.

Janez Sever

Sejma informatike in robotike

## Pisani živ-žav

Na razstavišču Ljubljanskega sejma smo si lahko od 20. do 23. aprila ogledali 5. mednarodni sejem s področja računalništva in pisarniške opreme in 8. mednarodno razstavo robotizacije in avtomatizacije. Osvežujoči prireditvi v letos doslej bolj sivi pomladi.

Letošnja Informatika, ki sodi med mlajše sejske prireditve Ljubljanskega sejma - prvič je bila organizirana pred dvema desetletjema kot spremljajoča pri-

reditve ob 5. kongresu Mednarodne federacije za obdelavo podatkov IFIS - je prvič organizirana kot samostojen, specializiran sejem, kar pa bo v prihodnje postala stalna praksa. Sejska prireditve se je uvrstila v pomembnem času; le tri tedne za vodilnim svetovnim sejmom informatike CeBIT-om v Hannoveru.

Razstavniki programa sejma je obsegal računalniško in programsko opremo, telekomunikacije in programsko opremo, avdiovizuelna sredstva in opremo za mikrofilm, integrirano vodnje proizvodnje, posebne aplikacije (CAD/CAM), pisarniško avtomatizacijo in namizno založništvo, varnostne naprave in sisteme ter storitve, strokovno literaturo in publikacije, posebno mesto pa je pripadalo pisarniški opremi. Sejem, na katerem je sodelovalo 195 razstavljavcev iz 16 držav, se je izkazal za živga, pisanega - takšnega, kakršno je celo-

tno dogajanje na področju informatike, kjer je napredek še hitrejši kot v drugih panogah.

Tako kot Informatika je novejšega datuma kot samostojna prireditve tudi sejem Robotika. Leta 1986 se je pojavil kot samostojen salon v okviru sejma Sodobna elektronika, nato pa je kot samostojni sejem tvoril s strokovno-znanstvenim posvetovanjem in Opatiji enoten dvoletni cikel. Sejem, ki je predstavljal robotiko, fleksibilne proizvodne sisteme, montažo, logistiko, programsko opremo, raziskovalno-razvojne projekte in strokovno literaturo ter izobraževanje, bodo v prihodnje pripravljali vsaki dve leti.

Hkrati s sejmoma so v Ljubljani potekale tudi številne strokovne prireditve in posvetovanja, razstavljavci pa so pripravili tudi komercialne promocije na posameznih razstavnih prostorih.

A. S.

### NOVA DOBA

Glavni in odgovorni urednik: Janez Sever

Uredniki: LucaS (fotografija), Anton Koritnik (svobodne aktivnosti), Zoran Vlajić (dopisništvo Koper)

Izdaja PRESE d.o.o., direktor: Janez Sever, pomočnica direktorja Valerija Glavač - Tiska Družbeno podjetje Delo - Tisk časopisov in revij, p.o. - Naslov uredništva: Celje - knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel. (063) 441-215, 441-606, telefax (063) 25-849. Dopisništvo Koper. Cankarjeva 5, 66000 Koper, telefon (066) 23-868, telefax (66) 51-702. Za naročnino glej naslovnico. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Na podlagi Zakona o prometu davku in mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov.

Pogovor s Herbertom Šeferjem, direktorjem Zdravilišča Radenska s tremi srci

# Štiri zvezdice

Kdo še ni okusil hladne mineralne vode iz Radencev? Najbrž ga ni v naši deželici na sončni strani Alp. Še več, plemeniti okus pijače iz Radenske poznajo žejni vsega sveta. Vsi ti pa na žalost nimajo možnosti okopati se in poiskati zdravja v telesu blagodejni vodi v Radencih. Kje so začetki razvoja turistično-gostinskih kapacitet v Pomurju in Radencih, smo najprej pobarali direktorja Radenske s tremi srci Herberta Šeferja.



šola pa je organizirala tudi tečaje.

Za začetek organiziranega izobraževanja učencev za potrebe začetka razvoja turizma v Pomurju pa lahko štejemo leto 1961, ko je med Radensko ter takratno Trgovinsko-gostinsko zbornico pri OLO Murska Sobotna prišlo do dogovora o adaptaciji Prekmurskega doma v Radencih za potrebe gostinskega šolskega centra. V začetku septembra 1962 je šola v Ljutomeru formalno prenehala delovati, učenci in učiteljski zbor pa se je preselil v Radence, kjer je pouk stekel v obnovljenem Prekmurskem domu.

Kje je Radenska danes po več kot stodvajsetih letih razvoja?

„Imamo sodobne nočitvene kapacitete z zdraviliškimi centri v Radencih in Banovcih ter mestnimi hoteli Diano in Zvezdo v Murski Soboti, Grozdom v Gornji Radgoni ter Jeruzalemom v Ljutomeru. Vzporedno pa sta se razvili tudi zdravilišči v Moravskih Toplicah in Lendavi. V Pomurju je nastala vrsta gostinskih lokalov s kvalitetno ponudbo. Ogromno vlagan je bilo v raziskave, izkoriščanje mineralne in termalne vode ter vlagan v obstoječo infrastrukturo. Danes imamo v Pomurju približno 2600 ležišč in ustvarjamo 500 tisoč nočitev letno, kar predstavlja deset odstotkov nočitev v Sloveniji v letu 1992. To za regijo ni nepomembna ugotovitev. Prepričan sem, da ima Pomurje ogromno možnosti nadaljnjega razvoja v tej panogi.“

Kako je z zdraviliškim turizmom v Sloveniji?

„Dejstvo je, da ima največjo perspektivo turizma v Sloveniji prav tisti njegov del, ki ga imenujemo zdraviliški. Slednji ponuja cel spekter uslug, od čistega zdravstva do 'normalnega' dopusta. Vsa slovenska zdravilišča so v primerjavi s svetom dosti dobro opremljena – zgrajena, odlično pa so obdarjena tudi z naravnimi faktorji, kot sta mineralna in termalna voda, pri nas peloid. Okolje imajo urejena. Vse to predstavlja velik potencial prihodnje gospodarske aktivnosti Slovenije.“

Med slovenskimi naravnimi zdravilišči je izredno dobro sodelovanje. Dosti je skupnih nastopov, pri čemer je normalno, da se mora na trgu promovirati vsakdo za sebe.“

Radenska je ogromno vlagala v razvoj. Nekateri, na primer Moravske Toplice, so se odločili, da bodo lažje gospodarili sami. Je lažje tržiti skupaj, na primer z Rogaško in Dobrno, ali vsak za sebe?

„Zdravilišča imajo enoten nastop v Sloveniji in Evropi, vendar morajo tržiti vsako posebej. Vsako zdravilišče se mora prodajati posebej s svojo specifikom. Na sejnih in na promocijah smo lahko skupaj, vendar lahko pride do izraza le vsako zdravilišče posebej. Ne gre drugače in prav je tako.“

Stegnili ste roko tudi čez mejo. Vaša velika prednost je, da imate mineralno vodo ...

„To je za Radensko v tujni velika prednost. Ne nazadnje se naša blagovna znamka pojavlja na 'tujih' mizah, brez tistih v bivši Jugoslaviji, z 12 milijoni blagovnih enot. Kot promocijski faktor je mineralna voda v hladilniku ali na mizi izrednega pomena.“

Kaj prinašajo Radenski postopki lastninjenja?

„Petindevetdeset odstotkov Radenske je nove, zgrajene po vojni. Proces lastninjenja nam ne povzroča nobenih problemov. Ravnali se bomo po zakonodaji, takšni kot je. Kar bo treba vrniti v naravi, gre za manjše stvari, kar pa je v okviru kompleksov, se bo reševalo z delnicami in odškodninami.“

Kaj pomeni za vas to, da turizem ne pozna meja?

„Evropski zdraviliški turizem se bo razvijal hitreje od tako imenovanega mestnega in vsega ostalega turizma. Dodatna ponudba, ki se je in se bo pojavila v Sloveniji, ne bo bistveno škodovala. Imamo tradicije, ki jih v Sloveniji ne more nihče zanižati. Zdravilišča imajo še

eno prednost v kadrih, ki so 'stacionarni' ljudje, dosti bolj privrženi podjetju kakor v mestnem okolju.“

Vidite perspektivo v visokem turizmu?

„V enem delu zdraviliškega turizma, tudi Radencev, bo potrebno preiti na izredno zahtevno ponudbo. Ta trg v Evropi obstaja. Osnovna ponudba zdraviliškega dela turizma je hotel s štirimi zvezdicami. V zadnjem času se opaža, vsaj kar tiče tujine, da so postali gostje zahtevnejši, da je že prišel trenutek, ko cena ni bistven problem.“

Se pravi, da se politika množičnega turizma umika zahtevnejšemu ...

„Ne bi rekel. Zdravilišča niso bila nikoli oblika množičnega turizma. Kar tiče države, turizem neke posebne pomoči ne potrebuje. Želi pa si normalno gospodarsko okolje in takšno pozornost, ki ga vsaka razvita država nudi turizmu. V svetu je normalno, da se turizmu pomaga pri obnavljanju starih kapacitet. Vemo, da so turistični krediti v tujni dolgoročni in relativno cenejši od drugih. Vsaka država se vede tako zaradi

deviznega priliva in posrednih dohodkov.“

Kako komentirate podatek, da je imela Avstrija brez morja že pred leti večji izkupiček iz turizma kot Jugoslavija z vsemi svojimi kilometri obale?

„Avstrija ima dolgotrajno tradicijo predvsem manjših kapacitet. Zanemariti ne smemo niti tega, da je ogromno turizma v Avstriji na račun zime. Če kaj Sloveniji manjka, potem so to manjše ponudbe, penziona.“

Vse kapacitete za zimski turizem v Sloveniji praktično propadajo ...

„Zdravilišča imajo manjša sezonska nihanja, kot so ta v zimskem turizmu. Delo je kontinuirano, kar je velika perspektiva. Splošna ocena je, da se v našem podjetju, kar tiče turizma, stvari iz dneva v dan izboljšujejo. Šok iz leta 1991 počasi pozabljam. Podatek, da je naraščanje tujih nočitev večje od domačih, je razveseljiv.“

J. S. in F. F.

„Teško se je odločiti, če je to leto 1833, ko je dr. Karl Honn prvič potoval skozi Radence, leto 1865, ko ga je pot vnovič zanesla skozi naše kraje in se je odločil zadevo raziskati ali leto 1872, ki predstavlja začetek organiziranega polnjenja mineralne vode v Radencih. Zelo važno je tudi leto 1882, ko je bila končana gradnja kopalnice. To so bile prve kopalnice kadi in dvanajst turističnih sob. Kmalu nato so preuredili nekatera že obstoječa poslopja in s tem je bilo pridobljenih nadaljnjih triindvajset sob.“

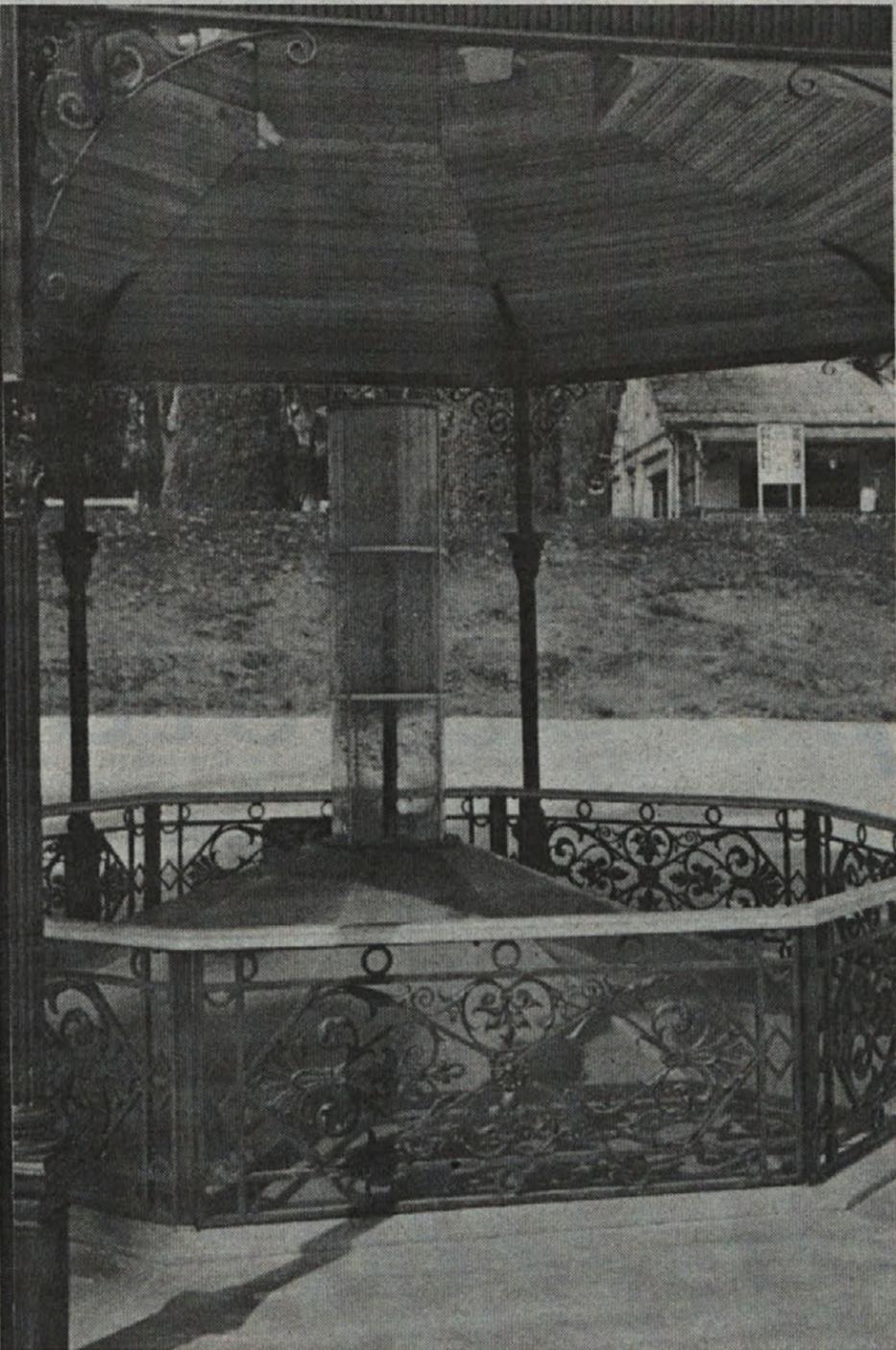
Razvoj turizma v Radencih je imel svoje vzpone in padce, povezane z danim gospodarskim okoljem. Vse do konca 2. svetovne vojne je posameznim lastnikom prinašal različne uspehe. Ko govorimo o mejnikih razvoja turizma in gostinstva v Radencih in v Pomurju, ne moremo mimo leta 1963, ko so pričeli z organiziranim izobraževanjem gostinskega kadra v tej regiji. Mladim smo omogočili priti do poklica, s katerim danes ni težko dobiti zaposlitve.“

V petek, 16. aprila ste zabeležili trideseto obletnico izobraževanja gostinskih delavcev v Radencih ...

„Razvoj turizma v Pomurju in Radencih si težko predstavljam, če ob naravnih danostih in materialnih vlaganjih ne bi imeli dovolj strokovno usposobljenega gostinskega kadra. To smo v Radencih spoznali dovolj hitro in skušali po svojih močeh materialno in stro-

kovno pomagati, predvsem v prvih letih nastajanja tovrstnega izobraževanja. Kolikšen je bil naš prispevek, ni potrebno ocenjevati, pomembno pa je poudariti, da je usposobljen gostinski kader garant za uspešen nadaljnji razvoj te panoge v Pomurju in Sloveniji. Pomurje ima vse danosti za razvoj turizma: od mineralnih in termalnih voda, do peloida. Čisto okolje in prvovrsten gostinski kader sta garant, da bodo materialna vlaganja v nočitvene in druge gostinsko-turistične kapacitete uspešna.“

Srednja šola za gostinstvo in turizem v Radencih je letos praznovala trideset let organiziranega izobraževanja gostinskih delavcev, katerega začetki segajo že v leto 1945, ko je v Rakičanu pri Murski Soboti delovala enoletna kmetijsko-gospodinjška šola. Poleg znanj za kmetovanje so takratni učenci dobili tudi nekaj znanja iz kuharstva. Tri leta za tem se je šola reorganizirala, tako da se je izobraževanje za kmetijstvo povsem ločilo od gospodinjškega – nastala je dvoletna kmetijska šola in samostojna enoletna gospodinjška šola, ki je obstajala vse do leta 1958. Takrat je okrajni ljudski odbor Murska Sobotna izdal odločbo o ukinitvi Kmetijsko-gospodinjške šole v Rakičanu in ustanovitvi Strokovne šole za poklic domski kuhar in gospodinja s sedežem v Ljutomeru. Pouk je trajal tri leta,



Poračun strank:

# Vsi proti vsem

Ko smo se volivci lanskega decembra spraševali, odkod strankam toliko denarja za predvolilno kampanjo, smo seveda ostali brez odgovora. Po najnovejši aferi okrog HIT-a, ko smo končno odkrili strankarski model pridobivanja „propagandnega“ denarja, nam je lahko jasno, da je slovenska politična scena veliko bolj zapletena, kot bi bilo pričakovati.

V Sloveniji, kjer ni denarja drugje kot v še dobrih podjetjih, med katere lahko prištejemo tudi banke, je bila strankarska formula za pridobitev denarja sila enostavna po načelu „dobim – dobiš“. Skratka, stranke, ki so se že videle v parlamentu, so različnim podjetjem za denar, ki bi jim ga odstopila za pripravo predvolilne kampanje, obljubile olajšave pri takšnih in drugačnih privatizacijah ter njim naklonjeno zakonodajo. Nekateri podjetniki so očitno ugri-

znili v vabo.

Na demokratskem trnku je obvisel HIT, pa najbrž ne samo s količino denarja, ki jo je potrdil direktor novogoriškega podjetja. Dejstvo namreč je, da sta lahko demokratska velmoža Bavčar in Kacin glede na naravo svojih funkcij nadaljevala z dejavnostjo, ki jo je v slovenskem igralništvu opravljal SDV. Kam so šli veliki denarci, ne vemo, nedvomno jih ni bilo v predvolilni reklami.

Seveda je neprimerno več od navzven opazne kampanje Bavčarjevih, ki so v predvolilnem času veljali za ene izmed „revnejših“, stala propaganda ostalih večjih slovenskih strank. Vprašanje je, kje so se napajali Drnovškovi, Janševi, Peterletovi in Podobnikovi.

Preseneča dejstvo, da je vprašanje o „podkupovanju“ strank, sprožil ravno Janez Janša, ki je že lep čas zabetoniran v poziciji, in se je ob koncu lanskega leta nasmihal skupaj s Pučnikom iz velikega števila plakatov, ki so seveda poleg ostalih reklam imeli svojo spoštljivo ceno. Pričakovati je bilo namreč, da bodo začele s tovrstno „raziskavo“ stranke, ki so v opoziciji, oziroma jih sploh ni v parlamentu in so si privoščile sila ubožno reklamo. Janša se je kot vojaški strokov-

njak očitno držal pravila „napad je najboljša obramba“.

Ker smo se iz izkušenj naučili, da politikom, ki prisegajo na splošno dobro, ne gre verjeti, nam ne preostane nič drugega, kot da poskušamo odkriti cilj njegove poteze. Pri tem smo se znašli v podobni temi, kjer bo kmalu tudi novoustanovljena preiskovalna komisija, od katere malo kdo pameten pričakuje, da se bo dokopala do konkretnih imen. Še manj je verjeti, da bo obsodila dvoletno Demosovo vladavino, v kateri ni bila odpravljena Markovičeva zakonodaja. Zelo majhna je tudi verjetnost, da bo prodrla v skrivnostne, tesno zaprte finančne kroge, v katerih poteka za zdaj še bolj ali manj gentlemanški boj za nadzor nad denarnimi tokovi.

Vse to se dogaja v trenutku, ko bi bilo potrebno v Sloveniji reševati skrajno težak gospodarski položaj. V trenutku sprejemanja proračuna. V trenutku biti ali ne biti.

A. S.

Razcep v NDS po združitvi s SKD

## Peterle požrl Pirnata



Decembrske volitve so poleg mnogih strank na stranski tir postavile tudi Narodno demokratsko stranko Slovenije. Pirnatovi narodni demokrati se imajo za slovo od klopi v skupščinski dvorani najbrž zahvaliti predvsem Jelinčičevi Slovenski nacionalni stranki, ki je absorbirala volivce „skrajne desnice“. Ker se narodni demokrati v opoziciji nikakor ne znajdejo, so se odločili za povezavo z veliko desno sestro Slovensko krščansko demokratsko stranko, kar je bilo dovolj za razcep znotraj „pridružene“ stranke. Delček v mozaik nepredvidljivega slovenskega političnega prostora.

Poleg slovenskih socialistov so bili narodni demokrati največji poraženci zadnjih slovenskih parlamentarnih volitev. Niso dobili dovolj volilnih glasov za vstop v državni zbor, od stolčka predsednika države pa se je morala neslavno posloviti tudi kandidatka NDS Alenka Žagar – Slana.

Glede na „naravo“ strankinega predsednika Rajka Pirnata in dela članstva je

je s tem njihova stranka izgubila svojo identiteto, pa naj si še v Celju predsednik NDS Rajko Pirnat in nikdar več tako trudi dokazati, da bodo narodni demokrati v okviru SKD zadržali samostojnost – vsaj do preimenovanja skupne stranke v baje Vseslovensko ljudsko stranko.

Pirnata, ki si menda kot nagrado za „prodajo“ svoje stranke SKD od vladajoče koalicije obeta funkcijo sodnika v ustavnem sodišču je v Knežjem mestu zamenjal na strankinem čelu dr. Andrej Umek. Slednji pa ni bil najbrž ob že vsem slišanim v mestu ob Savinji pogodu niti tretjini poslancev kongresa. Odšli so iz dvorane, z možno mislijo, da bi to lahko storili že takrat, ko jih je ob razkolu v SDZ pozival dr. Dimitrij Rupel.

F. F.

Rehabilitacija industrijalca Benka na poti rešitve

## Pravica po pol stoletja

Temeljno sodišče v Murški Soboti, enota v Murški Soboti, je s sklepom pod K 160/93 dne 22. aprila 1993 ustavilo postopke glede prve in druge točke obtožnice Vojaškega sodišča JA za Štajersko in Prekmurje z dne 1. junija 1945 zoper posestnika in industrijalca Josipa Benka iz Murske Sobotice, ker je javni tožilec Temeljnega javnega tožilstva v Murški Soboti umaknil tožbo v navedenih dveh točkah.

Vojaški tožilec podporočnik JA Franc Kutina je Benka dolžil pod točko 1. članstva v raznih društvih in organizacijah in s tem podpore pri madžarizaciji slovenskega življa pod madžarsko okupacijo, pod točko 2. pa, da je te organizacije podpiral z občasnimi darovi.

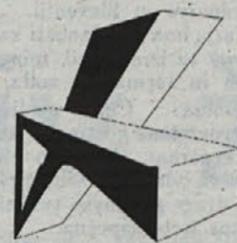
S tem je padla tudi sodba glede teh obtožb. Ostala pa je odprta za ponovno obravnavo tožba vojaškega tožilca pod točko 3., s katero ga je bremenil domnevnega ovadustva njegovega uslužbenca Saša Ribnikarja, češ, da je odšel v partizane. S tem naj bi pov-

zročil njegovo aretacijo, v nadaljevanju pa tudi odkritje ilegalne organizacije približno šestdesetih pristašev narodnoosvobodilnega gibanja. Doslej zaslišane priče, zlasti sam Sašo Ribnikar, partizan Stanko Červič-Bojan in druge so to ovadustvo, še posebej pa povezavo aretacije Ribnikarja z odkritjem in aretacijo pristašev NOG, zanikale.

Znano je, da Vojaško sodišče JA v Murški Soboti junija 1945 ni imelo trdnih dokazov, da bi za sicer hude obtožbe Josipa Benka obsodilo na smrt. Zato ga je obsodilo na dvanajstletno robijo in zaplembo njegove celotne imovine. Na smrt s streljanjem je Benka enajst dni kasneje obsodilo Višje vojaško sodišče za Slovenijo v Ljubljani. Očitno je menilo, da zaplemba premoženja ni mogoča, če človeka ne ubiješ. Kazen so izvršili 15. junija 1945.

S sklepom sodišča v Murški Soboti letos aprila se zadeva Benko podaja na pot razpleta.

Š. K.



Prva zasebna komercialna radijska postaja v Sloveniji

RADIO ALFA

Poslušate nas lahko vsak dan od 10.–14. in 19.–24. ure

107,8 Mhz

Dušan Bencik, direktor Moravskih Toplic, pozdravlja revizijo

# Ne računamo na druge!

V prekrasnem pomladanskem popoldnevu nas je pred hotelom Ajda v Moravskih Toplicah „pričakalo“ polno parkirišče. Mercedesi in ostale limuzine z zavidljivo kubitazo s predvsem tujimi registrskimi tablicami so nam dale vedeti, da domačini niso osamljeni. Direktorja Moravskih Toplic Dušana Bencika bi lahko ob tem, kako peče svoje podjetje, vprašali tudi, kakšen avtomobil vozi. Pa ga nismo.



„Imamo dobre objekte in kadre, kar nam omogoča, da dvigujemo kvaliteto in seveda tudi cene, saj je končen cilj vendarle dobiček.“

Z lanskim 4. decembrom smo se reorganizirali iz podjetja v družbeni lastnini v družbo z omejeno odgovornostjo, tako da smo se dokapitalizirali s strani Ljubljanske banke, Pomurske banke, novogoriškega HIT-a in takratnega ministrstva za turizem in gostinstvo. S to dokapitalizacijo smo hkrati rešili tudi spor z Radensko, se pravi izločitev Moravskih Toplic. S strani Radenske so bile seveda določene finančne zahteve, spor smo razrešili s sodnim pobotom. Družbeni kapital v zdravilišču trenutno znaša nekaj čez 62 odstotkov, razlika pa je dokapitalizirana vrednost. Dokapitalizacija je bila v višini 9,5 milijonov DEM, s čimer je vrednost našega kapitala v celoti narasla iz 25,8 milijona DEM na 35,3 milijona DEM, kar pomeni, da smo povečali trajni kapital. Dokapitalizacija je potekala preko agencije za prestrukturiranje, kateri smo dostavili vso dokumentacijo. Izvedena je bila na podlagi njihove odobritve.“

Zakaj ste potem v reviziji?

„V Sloveniji je bilo podanih vlog za revizijo za več kot tisoč podjetij. To predvsem zato, ker je imel praktično vsakdo možnost, da poda takšen zahtevek: SDK, UJV, sindikat, občina itd.“

Moravske Toplice so v reviziji praktično zato, ker smo posegali v družbeni kapital. Menim, da ne bi smelo biti nobenih problemov, ker smo delali preko agencije.“

Je bilo potrebno agencijo za prestrukturiranje plačati?

„Ker je agencija za prestrukturiranje državna ustanova, ki je ni potrebno plačati, ne moremo govoriti o nikakršnem plačilu. Smo pa plačali ocenitev podjetja, ki ga je opravila firma Consultio iz Ljubljane. Premoženje smo dali oceniti, ker vemo, da so podjetja v knjigovodstvu podvrednotena, in smo se na osnovi ocenjene vrednosti tudi dokapitalizirali.“

Družba, ki je zahtevala revizijo, ni dala Moravcem ničesar. Od kod moralna pravica državnih dejavnikov za takšen postopek?

„Na te stvari gledam realno. Naša družba je v neki preobrazbi, katere pot ni lahka. S tem, da je ta problem dohitel našo generacijo, se moramo sprijazniti. Če bi bili edini, za katere bi bila zahtevana revizija, bi dajal temu neko težo, ker pa smo eni izmed tisočih, razumem to kot proces, ki poteka v naši družbi. Moram reči, da to akcijo pozdravljam. Ker se v naši družbi vodilnim delavcem marsikaj očita, se mi zdi prav, da se revizije opravijo. Da se čimprej poda strokovno mnenje o zakonitosti preoblikovanja podjetja. Menim, da bo to mnenje certifikat, spričevalo za nazaj, ki bo dokazovalo, če se je delalo prav ali ne. Dejansko nismo imeli za preobrazbo podjetja nikakršne želje, opravili smo jo zaradi dolgoročne sanacije. Mesečno smo dajali od 20 do 30 odstotkov našega dohodka za kredite in obresti, česar ne zdrži nobena dejavnost. Ker smo vi-

deli edino rešitev v dokapitalizaciji, smo iskali vse možne vire. To nam je uspelo, kar pomeni, da smo dolgoročno sanirali podjetje. S podpisom pogodbe smo se resili za 9,5 milijona DEM obveznosti in s tem praktično razveljavili 50 odstotkov obveznosti. Ostalo nam jih je toliko, da smo jih s tekočim poslovanjem sposobni odplačevati. Še več, ustvarjamo določeno akumulacijo, ki jo vlagamo v razvoj.“

Dejansko se je ciklus razvoja zdravilišča kljub veliki investiciji pred par leti ponovno začel. Delamo novo vrtino, nov bazen, električno napeljavno pod zemljo v avtokampu, obnovili smo bungalove s 166 ležišči.“

Koliko ljudi vleče vaš voz?

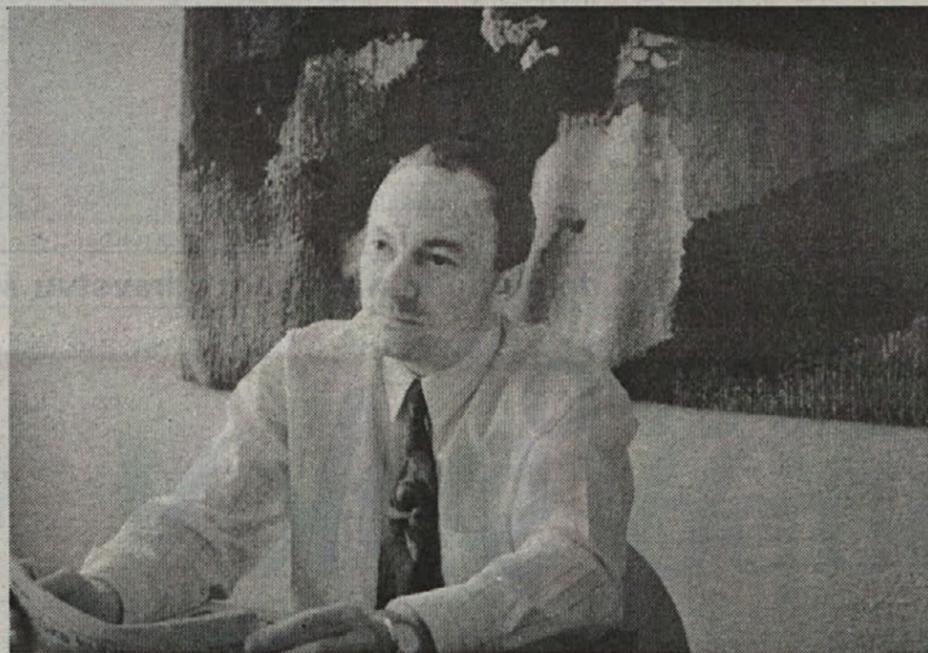
„Zaposlenih imamo 358 ljudi. Spretnost vodstva Moravskih Toplic se je izkazala v kriznih časih leta 1991, ko nismo odpustili niti

stojno podjetje sodelujemo z Radensko na vseh področjih, na katerih je koristno sodelovati. Smo eni izmed prvih, ki smo kot turistična dejavnost začeli skupno predstavljati regijo Pomurje. Skupaj poskušamo nastopati v Sloveniji in v svetu.“

Kako je mogoče, da se v tej državi ne moremo zmeniti okrog vrelca zdravilne vode, predvsem za luskavico, v Rimski Čardi?

„Voda ni zastoj. Vsaka vrtina stane 1,5 milijona DEM, kar pomeni, da si jo lahko privoščijo samo tisti, ki ima denar in z amortizacijskim načrtom v dobi desetih, petnajstih let poskuša denar pridobiti nazaj.“

V Rimski Čardi ni dovolj samo ena, zapečaten, vrtina, ki je samo osnova, na kateri bi se lahko nekaj razvilo. Potrebno bi bilo še ogromno kapitala za izgradnjo bazena, infrastruk-



enega delavca, čeprav so bila obdobja, ko je bil hotel prazen. Krizo smo želeli prestopiti čim manj boleče. Glede na to, da nismo dali knjižice nobenemu zaposlenemu, je produktivnost dela v lanskem letu narasla za sedemindvajset, letos pa za deset odstotkov. Velike številke so rezultat tega, da obstoječo zasedenost zdravilišča, ki se je v letošnjem prvem trimesečju dvignila za 14 odstotkov, obvladujemo z istim številom kadra. Letošnji cilj nam je zdržati z istim številom zaposlenih s tem, da planiramo okrog 14 odstotkov povečanja naših zmogljivosti, kar zajema število gostov, prodanih kopalniških kart, in opravljenih zdravstvenih storitev, pijačo itd.“

Kako spremljate vaše napore država in banka?

„Stvari na državnem nivoju niso takšne, kakor bi morale biti. Ugotovljamo, da do pred nekaj dnevi nismo imeli niti sekretarja za turizem. Moja strategija je vedno bila: ne računaj na druge, naredi sam.“

Odnosi z veliko materjo Radensko?

„Zadeva je popolnoma jasna. Radenska ima v Moravskih Toplicah nekaj več kot 11 odstotni delež in enega človeka v enajstčlanskem upravnem odboru. Kot samo-

ture in zaposlitev strokovnjakov. Praktično ni nobene razlike med vodo v Čardi in našo. Tudi mi uspešno zdravimo luskavičarje.“

Zdravljenje luskavice ni vaša osnovna orientacija?

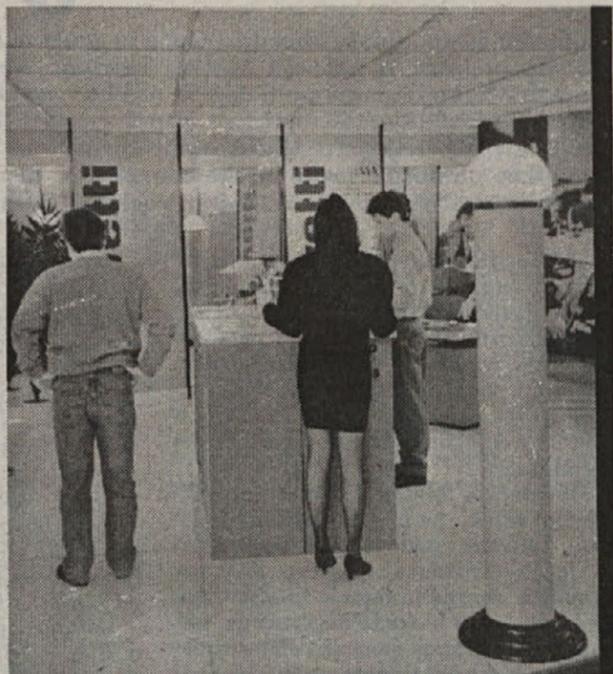
„Znani smo po zdravljenju revmatskih obolenj in regeneracije obolenj po poškodbah. Zdravljenje luskavice je naša postranska dejavnost. Naša strategija ni v tem, da se specializiramo, temveč želimo postati športno-rekreativni center s kvalitetno zdravstveno ponudbo za preventivni in aktivni oddih.“

Nekateri vidijo rešitev našega turizma v visokokvalitetni ponudbi ...

„Pravilno. Čeprav tudi mi vidimo rešitev v tem, ne moremo določenih faz enostavno preskočiti. S praznimi hoteli ne moremo iti v drago in kvalitetno ponudbo. Najprej jih moramo napolniti. Šele nato se lahko prične proces selekcije, zadrževanje plačilno sposobnih gostov. Ko si optimalno zaseden, lahko razmišljaš o tej politiki. Smo že nekje na tem nivoju.“

V kolikšni meri vam je pomaga ugodna lega?

„Imamo čudovito lokacijo. Našo mikrolokacijo predstavlja zaokrožen kompleks na



in hrvaške meje prav tako ugodna.“

Koliko je debel vaš kruh?

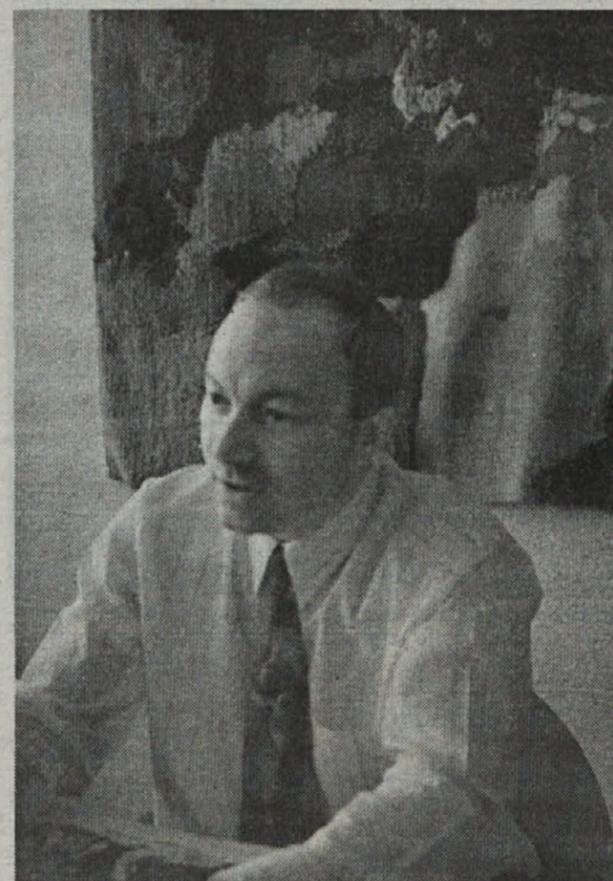
„Plače v zdravilišču so neke v povprečju. Naš lanski povprečni neto osebni dohodek je bil nekaj čez 30.000 SIT, medtem ko je bil republiški malce čez 29.000 SIT. Se pravi, da nekoliko presega republiško povprečje.“

Ker povprečne plače v Sloveniji niso dovolj velike za normalno življenje človeka, se tudi pri nas izražajo želje s strani sindikatov po večjih plačah. V januarju in februarju pa smo izplačali osebne dohodke v povprečni višini 104. odstotka kolektivne pogodbe za gostinstvo in turizem.“

Poleg Mure ste edini, ki vlečete levo stran Mure ...

„Glede na zadolženost nam kljub temu uspeva peljati voz naprej. To se vidi tudi po zasedenosti naših kapacitet. Petdeset odstotkov naših gostov je tujcev. K nam pa prihajajo tudi plačilno najbolj sposobni domači gostje.“

J. S. in F. F.



Celjska Metka ožvlja proizvodnjo

# Sanacija v treh fazah

Območna gospodarska zbornica Celje in društvo Manager sta v petek pripravila pogovor o sanaciji Metke, oziroma Metke Tekstil, kot se po stečaju Metke imenuje podjetje, ki naj bi v zmanjšanem obsegu nadaljevalo s proizvodnjo. Sestanka se je poleg novih lastnikov Metke - predstavnikov LB Celje, stečajne upraviteljice Petre Mljač Giacomeli, predstavnikov območne gospodarske zbornice in društva Manager, udeležila tudi ministrica za delo, družino in socialne zadeve Jožica Puhar.

„Cilj prizadevanj je ožvitev podjetja,“ je v uvodu poudaril direktor LB splošne banke Celje Niko Kač. Za to obstajajo realne možnosti z ohranitvijo perspektivne proizvodnje, v veliki meri za zahodne trge, ki bi upravičila nadaljnji obstoj reorganiziranega podjetja in ohranila čimveč ekonomsko upravičenih delovnih mest.

Do stečaja Metke Celje so privedli številni vzroki, na prvem mestu pa je gotovo, večletno poslovanje z izgubo, ki se je je do konca lanskega leta nabralo kar za 222 milijonov tolarjev, nadalje dveletna blokada žiro računa, neuspešne dosedanje sanacije, slabo vodenje, nizka produktivnost, itd.

Zaradi nezmožnosti zagotavljanja tekoče proizvodnje in plač delavcem je vodstvo Metke oktobra 92 preneslo celoten družbeni kapital na sklad RS za razvoj. Le-ta se je po analizi njenega poslovanja v pogajanjih z LB SB Celje odločil za uvedbo stečajnega postopka, pred tem pa so se dogovorili, da bodo skušali ohraniti zdrava jedra v podjetju.

Zato je banka angažirala nekdanjega direktorja Tekstilne tovarne Prebold I-vana Žagerja, ki je podal pozitivno mnenje o možnostih za nadaljevanje proizvodnje in je pripravljen tudi sodelovati pri zagonu proizvodnje kot v. d. direktorja. Na podlagi takšnih ocen se je banka oziroma njeno hčerinsko podjetje Fiba d. o., ki opravlja tovrstne sanacijske posle (bankin lastniški delež v Fibi je 66 odstotkov, ostali kapital pa je v lasti vodilnih struktur SB LB Celje) odločila za ustanovitev novega podjetja Metka tekstil d. o. o., Celje.

Ustanovitelji novega podjetja so Fiba d. o. o. - 74 odstotkov, Sklad RS za razvoj - 20 odstotkov in štirje vodilni delavci podjetja - 6,32 odstotka, ki, kot so zapisali v informaciji o možnostih za sanacijo Metke, niso zapustili potaplajoče se ladje in jo poizkušajo rešiti. (Čudno, da se nihče ne vpraša, kolikšen je njihov delež, kot dolgoletnih vodilnih delavcev v Metki, za njen sedanji nezaviljiv položaj).

Predvidena sanacija bo potekala v

treh fazah. V prvih treh mesecih se predvideva postopen zagon obratovanja in pogodbeno zaposlitev 250 delavcev, ki naj bi še naprej prejeli nadomestila za brezposelne. (Glede na mizerno vsoto, ki jo zaslužijo s tem pogodbenim delom - 7000 tolarjev mesečno, bodo nadomestila za brezposelne še kako potrebni.) Po treh mesecih naj bi preverili uspešnost poslovanja.

V naslednjih šestih mesecih druge faze bi lahko podjetje zaposlilo do 300 delavcev za določen čas in povečalo obseg poslovanja. V tretji fazi (seveda, če bi prvi dve uspešno končali), bi redno zaposlili vse delavce, ki si bodo prizadevali

in verjeli v prihodnost Metke. Seveda pa za takšen način reševanja potrebujejo širšo družbeno podporo v obliki namenskih sredstev za novo zaposlene delavce.

Ministrica Puharjeva se je s predstavljenim programom sanacije strinjala in obljubila podporo, navzoče pa je tudi obvestila, da je v pripravi zakon, po katerem delavci, ki so zaposleni, ne bodo mogli več prejemati nadomestila za brezposelne. Zato se je zavzela za čimprejšnjo ureditev njihovega statusa, s čimer se je strinjalo tudi Metkino vodstvo.

Janez Vodnar



Gospod minister Božidar Voljč, kako dolgo bodo naložbe v zdravstvu še ohromljene

## Zdravstvo pod lupo SDK

Položaj v slovenskem zdravstvu je precej boljši, kot je bil še leto nazaj, ko so se vsi zdravstveni zavodi praviloma nahajali v velikih izgubah. Po sprejetju nove zakonodaje in z namenskiimi finančnimi viri oziroma tržnimi odnosi - zdravstveni delavci niso več financirani, niso družbeno dejavni v običajnem pomenu te besede, pač pa jim za opravljeno delo plačujejo - so si marsikje opomogli, rdeče številke so izginile in izgube niso več same po sebi umevne. Tam, kjer se še vedno ubadajo z njimi, bodo po navodilih ministra za zdravstvo doc. dr. Božidarja Voljča morali dopustiti inšpektorjem Službe družbenega knjigovodstva, da ugotovijo, ali so izgube dejanske ali le prikazane.

To je med drugim poudaril zdravstveni minister, ki se je konec minulega tedna mudil na celodnevem obisku v celjski regiji. Najprej se je pogovarjal z odgovornimi ljudmi iz brežiške in celjske bolnišnice, potem s predstavniki zdravstvenih domov s celjskega območja, z lekarnarji in delavci Zavoda za zdravstveno varstvo, razgovore pa je sklenil v Rogaški Slatini, kjer je želel izvedeti najbolj aktualne zadeve zdraviliške oskrbe.

Brežiška bolnišnica je ena tistih, ki so se v zadnjem obdobju dobila iz vile iz preteklih težav, posluje brez prevelikih likvidnostnih težav, ne bremenijo je stari grehi, obveznosti iz preteklosti, pač pa jo je spričo položaja v bližini hrvaške meje močno prizadel izpad bolnikov iz sosednje države in ni pričakovati, da bi se le ti kadarkoli vrnili.

V brežiški bolnišnici se precej hudujejo na novinarje, ki naj bi po njihovem prenapihnil bojazen, da bi po uvedbi računalnikov v zdravstvo lahko prišlo do zlorabe osebnih podatkov pacientov. Menijo, da so podatki v večini zavodov zadostno zavarovani in da jih ni mogoče zlorabiti.

**Novogradnje so veliko breme**

O nakupu velikanskega števila računalnikov in o dejstvu, da jih več kot polovica neuporabljena počiva po skladiščih in tem, da še doslej ni dokončan program njihove mrežne povezave, na razgovoru z ministrom Božidarjem tokrat v celjski bolnišnici niso govorili. Govorili pa so o izredno težkem gnotnem položaju te regijske ustanove, ki potencialno skrbi za zdravje četrta milijona Slovencev.

Po besedah njenega direktorja dr. Aleša Demšarja znaša izguba celjske bolnišnice slabih deset odstotkov celotnega prihodka, kar pomeni, da so po likvidnosti prav na dnu slovenskih bolnišničnih zavodov. Pa ne zaradi plač ali razsipnosti, je dejal dr. Aleš Demšar, pač pa zaradi velikih izgub v preteklosti, prepočasnega prilagajanja rasti stroškov, obresti za kredite, novogradnje in seveda tudi nesrečne poplave leta 1990, v kateri je nastalo za 70 milijonov DEM škode. Konec aprila so imeli 255 milijonov zapadlih neporavnanih obveznosti, upniki jih tožijo, drugi pa z neugodnimi pogoji izsiljujejo. Vendar so, je poudaril dr. Demšar, njihovi računi čisti in mirno pričakujejo inšpektorje SDK.

Ogromno denarja bi potrebovali za najnujnejše naložbe, še zlasti v operacijski blok in intenzivno terapijo. Imajo vsega pet, šest operacijskih dvoran in to za 250.000 ljudi. Mnogo pretesna je intenzivna terapija, kjer je le pet postelj. Na 38 postelj v operacijskem bloku pride ena postelja v intenzivni terapiji, kar je daleč premalo tudi po najbolj ohlapnih normativih. Kirurški problem bi lahko ustrezno rešili le v novem bolnišničnem poslopju, za katerega pa so usahnili vsi finančni viri.

**Koliko so ljudje dali za bolnišnice**

Znano je, da so v občinah celjske regije dolga leta zbirali denar za modernizacijo celjske bolnišnice, da so se v akcijo vključili po sindikatih, da so Celjani dajali denar s samoprispevki, a račun zadnjega samoprispevka so po izteku petletnega obdobja zaprli 15. marca in od takrat za naložbe v celjski bolnišnici ni niti tolarja več.

Po podržavljanju slovenskih bolnišnic v občini in regiji ni več pravih možnosti, da bi se lotili dodatnega zbiranja denarja. Član Državnega sveta Franc Ban je na razgovoru dejal, da bi bilo zanimivo izdelati primerjavo, koliko so Slovenci v posameznih primerih dali in žrtvovali za svoje bolnišnice in na tej osnovi tudi razrešiti problem lastništva.

Minister Božidar Voljč se dobro zaveda, da so razmere v slovenskem zdravstvu vse prej kot rožnate, glavna naloga pa je, da slovenske

bolnišnice, kjer so aparature skoraj povsod 80 odstotkov iztrošene, bolje opremijo, to pa je nemogoče v enem letu, napraviti je to treba načrtno in postopoma. V Sloveniji so tri bolnišnice obremenjene z novogradnjami in vse so že tako daleč, da jih je hočeš nočeš treba pripeljati do kraja. V ministrstvu jim je zelo jasno, da so v slovenskem zdravstvu naložbe nujne, zato razmišljajo, da bi v prihodnjem letu pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje ustanovili poseben investicijski sklad, za sedaj pa so imenovali komisijo za investicije na čelu z dr. Jožetom Arzenškom.

**700 milijonov za naložbe**

Vendar ima ta spričo velikih zdravstvenih potreb denarja le za kapljo v morje. Dr. Arzenšek je povedal, da bodo razpolagali z največ 700 milijoni tolarjev, zdravstvene institucije pa so kot neodložljive investicije nave-

dli dela in opremo v desetkrat večjem znesku.

Na razgovoru z ministrom Voljčem se seveda niso mogli ogniti zapletu z mobilnim sterilizatorjem, s katerim naj bi v Sloveniji reševali nakopičene tone kužnih odpadkov. Sterilizator, ki ga je z izdatnim kreditom zasebni celjski firmi Eko Plus pomagal kupiti tudi Zavod za zdravstveno zavarovanje, je zasebnik postavil v opuščene prostore štorske železarnice in pri tem pozabil na osnovni dogovor, da bo vozilo potovalo od ene do druge ustanove in tam steriliziralo infekcijske odpadne snovi, medicinske sestre pa bodo na seminarjih seznanili, kako jih sortirati in ravnanje z njimi. Inšpektorji so pri pregledu pri malomarnosti zalotili delavce in izdali prepoved obratovanja mobilnega sterilizatorja.

Minister Voljč je izjavil, da obžaluje zaplet, vendar vztraja pri prvotnem dogovoru, ki ga bo zasebni podjetnik moral spoštovati.

Enči Šibila

## PETROL

z vami na poti

Ne gre le za Babji ložič (13)

# Že pred Bojanom več kot "nič"!

Že pred Bojanom več kot "nič"!

V obravnavanju „Spominov na partizansko leto 1944 v Prekmurju“ sem nazakal protislovja med Bojanovimi lastnimi izjavami in soočal resnico z njegovimi izmišljotinami. To morda niti ne bi bilo potrebno, če se iz tega že davno ne bi rodilo zlo, če močni in samoustoličeni junaki in prvoborci ne bi „delali“ novih borcev in celo spomeničarjev po vojni!

Tako je postojanka pri Marici Garperšič v Puconcih bila - po Bojanovem! - organizirana šele ob njegovem obisku (1944! op. a.), čeprav sva jo z Gustavom Lutharjem - Samom postavila že okrog Božiča 1941! Bojan ne priznava ali nič ne ve o „srečanju aktivistov OF Prekmurja 2. maja 1943 v Pečarovcih“. Naj si ogleda fotografije s tega srečanja v tem nadaljevanju! Na fotografiji sta med drugim npr. Matija Matjašec in Štefan Bohnec, ki sta postala poverjenika že avgusta 1942, Bojan pa jima poverjenišvo „podeljuje“ šele 1944.

Bojan odločno izjavlja (Potem ko je maja 1944 v Budimpešto odpotoval tudi sam v spremstvu arh. Novaka (?), člana (?) odbora OF v Murški Soboti, op. p.): „Ugotovil sem lahko le, da v Budimpešti ni nobene skupine OF.“ Če Bojana o nasprotnem ni prepričala niti fotografija v 12. nadaljevanju Babjega ložiča, si jih cel kup lahko ogleda v Muzeju ljudske revolucije.

Morda o pravkar zapisanem, še pose-

bej o budimpeštanski organizaciji OF, ob tej priložnosti ne bi bilo treba pisati zgolj zaradi tega zanikalnega Bojanovega mnenja. Če tega z njim ne bi delili tudi nekateri njegovi somišljeniki. Zlasti tisti, ki so prekmurske razmere pod madžarsko okupacijo povohali šele po vojni. Ali celo odgovorni borčevski funkcionarji v Pomurju ali Ljubljani, posamezni „zgodovinarji“ in zgodovinarji

Čeprav si ta organizacija OF zaradi svojega pomena v širših razsežnostih boja proti fašizmu na našem prostoru zasluži širšo in poglobljeno obravnavo, naj navedem le nekaj bistvenih poudarkov.

Po razbitju prve uporniške skupine NOG, uboju Štefana Kovača, demonstraciji okupatorskega terorja z obešanjem prvoborcev na dvorišču soboškega gradu 31. oktobra 1941 in transportu preostalih najvidnejših udeležencev v budimpeštanske zapore, so madžarski zavojevalci Prekmurcem nagnali strah v kosti. Hitro povezovanje razbitih ostankov organizacije in njeno oživljanje v Prekmurju kakor tudi z one strani Mure (Mima Kovačeva in Vinko Megla) je bilo zaradi tega in popolne blokade zvez do centra onemogočeno. Izhod iz takšnega položaja smo vztrajneži videli v navezavi stikov s prekaljenimi političnimi kadri in udeleženci upora, ki so se aretacijam v Prekmurju izognili z umikom v notranjost Madžarske in v Budimpešto.

Na prvem razgovoru 9. januarja 1942 smo ugotovili, da so naši rojaki tam med seboj povezani prek več skupin, ki se občasno shajajo na „izletih“. Dogovorili smo se, da je treba te skupine razširiti pod krovom OF z namenom sodelovanja in politične pomoči domačemu terenu, hkrati pa navezati stike z madžarsko opozicijo: z mladinsko organizacijo socialno demokratske stranke, antifašistično nastrojenimi krogi kulturnikov, porajajočim se odporniškim gibanjem in političnimi emigranti iz razpadle Jugoslavije in vzhodno evropskih držav - na platformi narodno-osvobodilnega gibanja.

V tej usmeritvi je steklo delo po posameznih zadolžitvah. 16. avgusta 1942 nas je dvanajst prisotnih („dvanajst apostolov“ v manj sumljivem gosposkem lokali „Voeroes beke - Rdeča žaba“, smo večkrat rekli) pregledalo rezultate polletnega delovanja: pogostejši organizirani „izleti“ v odročno okolico Budimpešte, organizirani obiski naših zapornikov in zapornic, obiski in udeležbe v demonstracijah parlamentarne levice, akcije za izpustitev (vsaj pogojno!) naših zapornikov ali njih premestitev v bolnišnice, skrb za zatočišča ilegalcem (dr. Alojz Rojnik, Jandl), zanimive informacijske (obveščevalne) naveze, po katerih smo bili o nekaterih stvareh boljše informirani kot okupatorska obveščevalna služba (dipl. ing. Rado Rakuša - po rodu Prlek iz Maribora - je bil pod zaščito in gost švicarske ambasade; Zoli Zaune-

ker in Aleksander Janko-Šaja, naša Prekmurca, sta bila več jezikov vešča natakarka v eni najjimenitnejših restavracij; prof. Aleksander Mikola, senator in tajni svetnik regenta Horthyja je bil sicer kolaboracionist, nikakor pa ne prekmurski odpadnik, se je dokazano zavzemal za naše ljudi, nečakinja Milika in dipl. ing. Faeri Mikola pa sta od njega izvedela marsikaj, kar drugim ni bilo dano slišati; dr. Lonecz, po rodu iz Lendave, je bil visok uslužbenec ministrstva za notranje zadeve in je leta 1944 - preko Mice Stucin - imel ključno nalogo povezave med NOG v Prekmurju in štabom v Budimpešti, ki je pripravljala pobeg uporniške vlade na čelu s Horthyjem na partizansko osvobodeno ozemlje preko Mure ...).

Na tem razgovoru smo prisotni ugotovili, da so sprejete usmeritve že do tlej rodile kakovostne sadove. Padel je predlog o organiziranju „vseslovenskih“ večerov (seveda pod drugo firmo), budimpeštanska organizacija (ne ODBOR niti PODODBOR, op. p.) OF pa tudi formalno ustanovljena. Potrjen je bil tudi predlog iz Prekmurja, da se izdela razdelitev enotnega Okrožnega odbora OF na 10 okrajev in sprejet sklep, da se posamezni člani po možnosti in potrebi vključijo v delo v Prekmurju. Tako je tudi bilo, zlasti od marca 1944 dalje.

Štefan Kuhar

Grožljiv umor v Salzburgu - Zagrebški študent glasbe je zverinsko umoril svoje dekle

# Truplo v kovččku

Enaindvajsetletni študent glasbe v Salzburgu Denis Ljubič je pred dvajsetimi dnevi na grožljiv način ubil svoje dekle, šestindvajsetletno Japonko Oto Keiko. Njeno truplo je spravil v kovček, a medtem ko se ga je želel kar najhitreje znebiti, sta ga zalotila dva policaja. Zakaj je miren in vase zaprt fant postal okrutni morilec?



Mirni, tihi Denis Ljubič je preko noči postal morilec

Za Denisa Ljubiča vsi pravijo, da je bil povsem navaden, miren fant, ki ni nikoli pokazal znakov agresivnosti. Po končani gimnaziji v Zagrebu se je na materino željo vpisal na glasbeno akademijo v Salzburgu. Njegova starša sta ločena, oče zanj nikoli ni hotel slišati - vzgojila sta ga mati in oči. Najprej jo je z odlomljeno nogo stola besno udarjal po glavi, nato jo še z nožem ne-

kajkrat zabodel v vrat in hrbet. Zdrobljeno glavo ji je porinil v najlonsko vrečo, jo zvezal z debelo vrvjo, da ne bi tekla kri, in truplo spravil v kovček. Okrog polnoči je s kovčkom v roki odšel iz stanovanja, hoteč se ga čimprej rešiti.

Namesto violine v kovččku truplo

Povsem slučajno sta nanj, ko je s kovčkom v roki

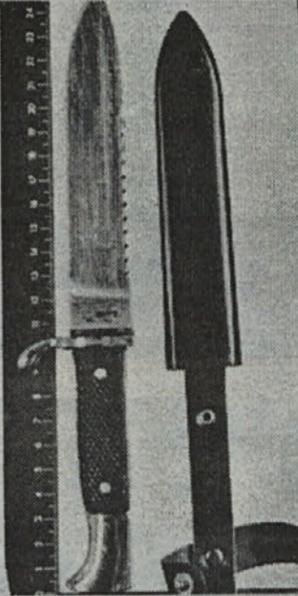
zapuščal stanovanje, le dvajset metrov od hiše, v kateri je stanoval, naletela dva policista, ki sta tisto noč patrolirala po sosednjih ulicah, saj je bil tam enemu od njiju prej ukraden avto. Ko sta videla Ljubiča, kako s težavo nosi kovček, sta najprej pomislila, da je morda tat in da v njem nosi plen. Stopila sta k njemu in zahtevala dokumente. Denis je imel pri sebi le študentsko izkaznico. To se jima je zdelo precej čudno, saj jima je rekel, da se mu zelo mudi na vlak, ki odpelje čez dvajset minut, pri sebi pa ni imel ne vozovnice ne dokumentov. Zahtevala sta, naj odpre kovček, a tega Ljubič nikakor ni bil pripravljen storiti - trdil je, da resnično nima časa, in da so v kovččku njegove glasbene knjige in klarinet.

Policaja sta ga povedla na policijsko postajo, čemur se Ljubič ni upiral.

Sam je postavil kovček na zadnji sedež avtomobila, ga nato odnesel do policijske postaje in tam odložil. Nihče ni opazil nič sumljivega, niti krvi, ki je kapljala iz kovčka. Šele ko so se napolili k Ljubičevemu stanovanju, je priznal, da prenaša truplo.

Mlada virtuozinja si je premislila

Povedal je, da je dekle spoznal lani in da je zadnja dva meseca živel pri njem. Dekle zaradi stroge japonske vzgoje naj ne bi želelo, da bi se zvedelo za njuno zvezo,



zato Ljubič nikoli ni bil v njenem stanovanju. Skupaj sta studirala glasbo na Mozartovi univerzi - on klarinet, ona klavir.

Usodnega dne jo je videl v mestu, kako se je poljubljala z nekim fantom. Od ljubosumja in besa je ponorel, vendar pa ji tega ni omenil, ko jo je zvečer po telefonu poklical v svoje stanovanje. Oto Keiko je zvečer resnično prišla, in kot pravi Ljubič, je bila hladnejša kot ponavadi. Ni ga niti poljubila. Pričela sta se pogovarjati in Oto mu je zaupala, da se ne namerava vrniti na Japonsko, pač pa bi rajne bila učiteljica klavirja v Avstriji ali Nemčiji.

Takrat pa ji je omenil, da jo je videl v mestu z drugim - na to mu je odvrnila, da želi končati njun odnos, vendar pa Ljubič tega ni maral slišati. Hotel jo je poljubiti, a je dobil klofuto.

Ob tem se je spomnil svojega nekdanjega dekleta iz Zagreba, s katero je hodil štiri leta, potlej pa ga je prevarala in zapustila. Ni mogel prenesti, da bi ga zapustila tudi Oto.



Šestindvajsetletna Oto Keiko je z življenjem plačala svojo namero, da zapusti Ljubiča

Dvakrat zavržena lju-bezen

Z nogo od stola, ki naj bi jo našel v sobi, jo je udaril. Že po prvem udarcu je kri z dekletove glave brizgnila meter visoko - udaril jo je še nekajkrat na tleh. Žrtev se je branila, saj je patolog našel podplutbe na obeh

podlaktih, vendar si ni mogla pomagati. Ko je prenehala z udarci „gorjače“, je videl okoli Ote mlako krvi in postalo mu je slabo. Hotel je oditi iz sobe, vendar je takrat zaslišal njeno hropenje. Vzel je nož in jo nekajkrat zabodel v vrat in hrbet.

Nato je odšel v kopalnico, se umil in preoblekel. Postalo mu je jasno, kaj je storil in razmišljati je pričel,

kako bi se znebil trupla. Z omare je vzel kovček, vanj spravil mrtvo dekle, očistil nož ...

V preiskovalnem zaporu zavrača pogovor z materjo in bratom, med preiskavo pa bo ob njem psihiater - po avstrijskih zakonih je lahko kaznovan tudi z dosmrtno ječo.

J. V.

## RES JE...

– da niti obveščevalne službe niso več tisto, kar so bile nekoč. Včasih so krađe dokumente, danes pa so okradene same. Najbrž od sebe.

– da predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek nasprotuje ustanovitvi parlamentarne preiskovalne komisije za raziskavo afere HIT in tudi drugih podobnih lopojskih poslov. Te afere bodo po njegovem mnenju ravno tako dobro rešili tudi pravosodni organi. Pa ne, da se naš predsednik vlade boji, da bi lahko prišlo na dan preveč umazanega perila?

– da želi princ prestolonaslednik Aleksander Karađorđević dobiti nazaj posestvo Brdo pri Kranju, ki je bilo podržavljeno po drugi svetovni vojni. Po zakonu o denacionalizaciji sicer nima šans za to, vendar pa glede na modre glave, ki nam vladajo, tudi takšna možnost ni izključena.

– da se Herman Rigelnik zaveda, da parlamentarna preiskava ne more zamenjati sodne oblasti ali organov pregona. K sreči, policajev je že tako preveč.

– da se je komisija državnega zbora za nadzor nad zakonitostjo dela Varnostno informativne službe lotila svojih dolžnosti nadzora brez „pretirane“ naglice. Nič čudnega, saj je njen predsednik dr. France Bučar.

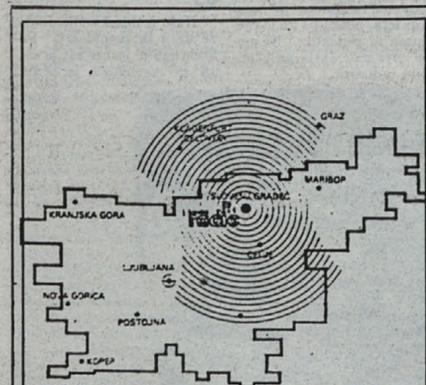
– da je papež prej obiskal Albanijo kot Slovenijo. Ni pa res, da bo slednjo prehitela tudi Irska.

– da bi bila Slovenija veliko bolj kulturna, če bi imela manj umetnosti, a zato bolj kakovostno, kar meni Marko Crnkovič. In manj „umetnikov“.

– da so Sloveniji po Kučanovem obisku v ZDA odprta vsa vrata. Za služničad.

– da Slovenija potrebuje stranko zelenih. Velja tudi, da slednji ne potrebujejo Slovenije.

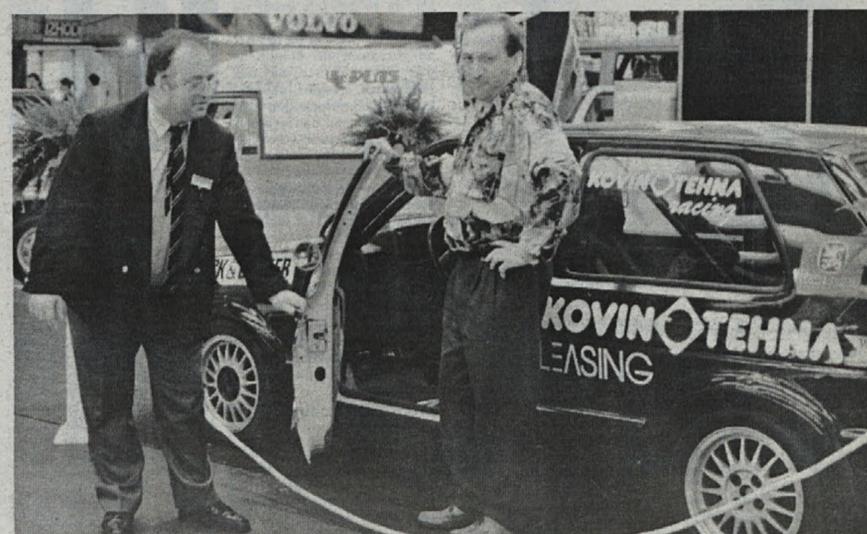
– da so si v Demosu zastavili skupni cilj ustvariti ljudem prijazno državo, kot meni Branko Grims. Na žalost cilja niso dosegli.



koroški  
**radio**  
slovenj gradec  
UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO

Izziv za umne investitorje

# Z lizingom do formule



## NI RES...

– da imajo v Lendavi premalo problemov s tovarnjaki. Nimajo pa še dovolj odpadkov. Zato jih uvažajo iz Avstrije.

– da so Italijani ukiniteli ministrstvo za kmetijstvo, ker imajo manj kmetov kot v Sloveniji. Brez zemlje.

– da je bil nekoč Igor Bavčar arhivar. To bi izgledalo, kot če bi slon prodajal porcelan.

– da s čekom ni mogoče plačevati pijače. Seveda, če je le ta od prave banke.

– da imajo na Gorenjskem najslabše ceste v Sloveniji. Nič čudnega, saj Zoran Thaler plačuje pijačo le tistim poslancom, ki glasujejo za romanje cestnega denarja na sever države.

– da je Piran predmestje Kopra, kot so prepričani nekateri prebivalci slednjega primorskega mesta. Ni pa niti turistična občina, kar še vedno trdijo nekateri Pirančani.

– da poznajo Peterleta vsi svetovni časopisi. Ker niso čuli zanj niti novinarji v švicarskem Baslu, se jim je šel pokazat.



– da Rajko Pirnat ni poskrbel za svojo stranko. Kot bodoči sodnik ustavnega sodišča tudi zase.

– da je Slovenija mafajska država. Za Vito Gropa je namreč nepoštena mafajska družba.

– da 27. april ni državni praznik za vse Slovence. Rdeči praznujejo zmago, beli pa poraz.



Kako bi odgovorili na vprašanje, kaj je pametneje in pomembnejše – biti lastnik neke stvari, ali pa to stvar uporabljati in z njo ustvarjati dobiček? To je vprašanje, ki ga mi postavlja, pravi gospod Janez Bombek, direktor podjetja Kovinotehna LEASING d.o.o. Noben poslovnež ne hrani in nima denarja v nogavici, pogosto ni sposoben niti, da bi si pridobil bančne garancije, zato mu je lizing najpriročnejša rešitev. Lizing ni naša pogruntavščina, temveč je v svetu uveljavljena in potrjena oblika kreditiranja. Žal je nekaj začetnih primerov pri nas, ko posamezniki niso upoštevali strogih pravil sistema, lizing očrnilo in mu nepravilno pridalo vzdevke sumljivih vrednosti.

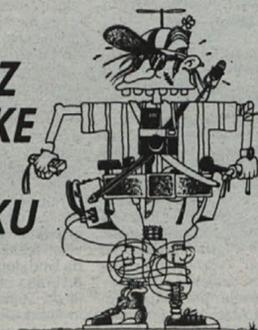
Lizing potrebuje relativno velike količine denarja za sofinanciranje, ki ga zasebna podjetja težko zberejo, da bi ga vrtele v daljšem obdobju. Zato smo mi podjetri z dveh strani, s Kovinotehno in njenim sistemom ter z Ljubljansko banko - Splošno banko Celje d. d.

Mi se ne ukvarjamo z ničimer drugim kot lizingom. Ni nam namreč treba biti lastnik stvari ali objekta in ju vendar lahko uporabljamo za ustvarjanje dobička. Mi menimo, da svežega denarja še nekaj časa ali pa sploh nikoli ne bo dovolj, investitorji z idejami ali prostori pa bodo, tem ponujamo pomoč, da svoje ideje in načrte skupno uredimo.

Trdim, da umno gospodarimo, saj sestavljamo sistem, ki je vreden več kot štirinajst milijonov mark. Lizing prodaja avtomobilov je samo ena izmed oblik, sem sodi še raznovrstna gradbena mehanizacija, računalniški sistemi, gostinska, trgovinska in skladišna oprema, transportna in proizvodna pa telekomunikacijska oprema.

Posegli smo tudi v šport. Na nedavni cestni hitrostni dirki po stari cesti v Goriska Brda nam je nekdanji voznik Donita SLAVKO DEKLEVA privozil v svoji kategoriji drugo in v skupni uvrstitvi četrto mesto. Osmega maja pa bo že tekmoval v Zeltwegu. Hočem reči, da je tudi šport lahko ekonomska kategorija, kar Kovinotehna že vsa leta dokazuje, je razlagal gospod direktor Janez Bombek na nedavnem avtomobilskem sejmu v Celju, kjer je bil na posebnem mestu med dragimi avtomobili njegovega podjetja preurejen dirkalnik Slavka Dekleve in od koder objavljamo tudi forereportaža našega fotoreporterja LucaSa in posnetke M. Jezernika z dirke v Goriskih Brdih.

BREZ  
DLAKE  
NA  
JEZIKU



MARIBORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95,9MHz



# NOVA DOBA



NOVA  
PESTREJŠA  
PODOBA

**SUPER NAPROVEDNIK**

MARYL STREEP jih ima 43, ampak stavim, da tega ni nihče opazil. Slavna in bogata kot je, seveda nima problemov s starostjo, toda stvar ni v tem. Ko pravimo slavna, mislimo na vse številne filme, ki jih je posnela in od tega kar nekaj takih, ki so bili uspešni. Njena precej nezanimiva vloga je bila v Hudičevki (Devil Woman) potem pa je posnela Razglednice z roba (Postcards from the Edge). Zdaj, nazadnje, je njen hit Smrt ji pristaja (Death Becomes Her), z bruceom Willisom in Goldie Hawn. V njem se bori za večno mladost. Zanimivo, ne?



TV PROGRAM

GLASBA

LESTVICE

STOPITE  
BLIŽE  
SLOVENSKI  
VOJAKI

HOROSKOP

## TA TEDEN NA TV

Četrtek, 29. april  
Slovenija 1

MORALA BI UMRETI, ameriški barvni film, 1988, režija Chris Thomson, scenarij David Stenn, fotografija Gideon Porath, glasba Nan Schwartz, igrajo Stefanie Powers, Lloyd Bridges, Hunt Block, Debrah Farentino, Polly Bergen in drugi

Večina vlog, v katerih nastopa priljubljena Stefanie Powers, si je podobna. Vselej igra čedne, zapeljive in bogate junakinje, ki se zapletajo v najrazličnejše ljubezenske zveze. Današnji film se od njih v ničemer ne razlikuje. Pred nami se zapleta in razpleta življenje premožnega sloja, ki vzbuja toliko neuresničljivih sanj in želja tistih, ki bi radi stopili vanj. Tudi o tem pripoveduje filmska zgodba.

Privlačna in tudi nadvse uspešna ženska srednjih let, urednica modnega časopisa, sicer pa osamljena dama, se spusti v razmerje z veliko mlajšim moškim, ki ji nekako po naključju križa pot in se v naslednjem hipu z njim že poroči. Kljub razliki v letih se zdi zveza idealna. Urednica uživa v novi ljubezni in se ji popolnoma predaja. Mladi mož pa se kmalu začne obnašati nekam ne navadno. To jo vznemiri in ko poskuša odkriti vzroke za njegovo vedenje, je neprijetno presenečena. Prvi hip se še pusti prepričati prijateljici, da se ni ujela v past. Kmalu pa se prepriča, da ji v resnici grozi smrt. Toda tokrat je usoda pravična. Slabi so kaznovani, dobri pa se bodo še naprej poigrali s srečo.

Petek, 30. april  
Slovenija 1

FILMSKA USPEŠNICA - EKSPRES

V SUGARLAND, ameriški barvni film, 1974, scenarij Hal Barwood, Matthew Robbins, režija Steven Spielberg, igrajo Goldie Hawn, Ben Johnson, Michael Sacks, William Atherton in drugi

S filmom Ekspres v Sugarland se je leta 1974 kasneje gotovo eden najslavnejših ameriških režiserjev in producentov prvič predstavil z igranim celovečercem. Njegov film je nadvse razgiban in poln mladostne naivnosti in posledičnega rizika.

Mlada žena Lou Jean Poplin obišče svojega prav tako mladega moža v teksaški kaznilnici. Tamkaj bi moral prestati še štiri mesece, a ga žena nagovori, naj pobegne. Njunega otroka so namreč dali v posvojitev v Sugarland zaradi neprimernih staršev. Trdno sta odločena, da bosta ugrabila lastnega otroka, toda ubežniku sledijo policaji. Izbereta si talca in tako si - vsaj tako mislita - zagotovita pot na cilj.

Toda zasledovalcev je vse več in več in mlad par začne groziti, da bo talca ubil. S svojim pogumom in odločnostjo pa vzbudita pozornost okoliških prebivalcev, ki jima za otroka dajejo celo igrače in oblačila. Da po nepotrebnem ne bi prelivali krvi, jima policija obljubi prosto pot, a na koncu se okoli njiju vendarle zgrnejo trume policajev ...

Spielberg ni gradil le na akciji in dogodivščinah mladega para, marveč se je v filmu dotaknil tudi sodobnega ameriškega življenja, na katerega imajo ogromen vpliv sredstva obveščanja, ki postaja vse bolj matriarhalno in v katerem so sodobni junaki vse bolj anti-junaki. Vsekakor je celotna zgodba gladko tekoča in film privlačno posnet.

## ČETRTEK, 29. APRILA

## Slovenija 1

- 9.25 Pomladne počitnice, Pravičnice iz mavrice, O bobenčku in palčkih, Risanka, Zgodbe iz školjke, Skrivnostni otok, angleška nadaljevanka
- 11.30 Tedenski izbor, Filmi študentov AGRFTV
- 13.00 Poročila
- 13.45 Filmsko popoldne, V športnem duhu, ponovitev ameriške nanizanke, Tassilo, primer zase, ponovitev nemške nanizanke, Morala bi umreti, ameriški film
- 17.00 Dnevnik, slovenska kronika
- 17.15 Otroški program, Živ, žav
- 18.00 Regionalni studio Maribor
- 18.50 Pari, TV igrice
- 19.15 Risanka
- 19.30 Dnevnik, vreme
- 20.05 Žarišče
- 20.40 Iskanje Salome, švicarska nadaljevanka
- 21.30 Tednik
- 22.15 Dnevnik, vreme
- 22.43 Poslovna borza

## Slovenija 2

- 10.35 Tedenski izbor, Sanjska potovanja: Vancouver, vele mesto ob Tihem oceanu, nemška dokumentarna serija, Športna sreda
- 13.00 Poročila
- 16.25 Oči kritike, ponovitev
- 17.25 Svet poroča, ponovitev
- 18.00 Videošpon
- 18.45 Že veste
- 19.30 Dnevnik, vreme
- 20.05 Povečava
- 22.10 Glasbeni utrinek
- 22.35 SOVA, On in ona, ameriška nanizanka, Psihatri, angleška nadaljevanka

## Koper

- 13.00 Mannix, ameriška nanizanka
- 13.50 Uporni princ, italijanski film

- 15.30 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
- 16.00 „Oresedici“, novice
- 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Sprehod po moderni umetnosti, Stripy, risanka
- 16.45 „Bersaglio“
- 17.25 Arhitektovi nasveti
- 18.00 Turistična oddaja
- 18.20 Primorska poslovno
- 18.50 Primorska kronika
- 19.00 Vsedanes, dnevnik
- 19.25 Mannix, ameriška nanizanka
- 20.15 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
- 20.40 „Meridiani“, aktualna tema
- 21.20 Prvenci, ameriška dokumentarna serija
- 21.45 Vsedanes, dnevnik
- 21.55 Juke box, oddaja v živo

## HTV 1

- 7.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, TV koledar, Zgodbe iz Monticella
- 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Naj bo igra 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 „Necked Under Capricorn“ 15.40 The big Blue 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Znanstveno ozračje 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Spekter 20.50 Hrvaški televizijski festival, Večer Cro pop rock 21.35 Ekran brez okvirja 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila

## HTV 2

- 17.35 TV koledar 17.45 Velikani francoskega filma 19.30 Dnevnik 20.05 Humoristična serija 20.35 „Naked Under Capricorn“, serijski film 21.30 Belci se bojijo smrti, dokumentarni film 22.00 Pepsi dj mag

## NEDELJA, 2. MAJA

## Slovenija 1

- 8.45 Otroški program, Živ, žav, ponovitev, Huckleberry Finn in njegovi prijatelji, koproducijska nadaljevanka
- 11.00 Zborovska glasba
- 11.30 Obzorja duha
- 12.30 Domači ansambli
- 13.00 Poročila
- 13.05 Crumbs, danski film
- 16.05 Ognjeno drevje Thike, angleška nadaljevanka
- 17.00 Dnevnik
- 17.10 Maraton, ameriški film
- 19.05 Risanka
- 19.15 Slovenski loto
- 19.30 Dnevnik, vreme
- 20.10 Zrcalo tedna
- 20.30 Nedeljskih 60
- 21.30 Potovanja z dr. Miloslavom Stinglom, nemška dokumentarna serija
- 22.05 Dnevnik, vreme
- 22.35 SOVA, Hal Roach predstavlja: Pika na i, ameriška burleska, Psihatri, angleška nanizanka

## Slovenija 2

- 9.40 Tedenski izbor, Vrnitev na otok zakladov, angleška nadaljevanka, Eurosong 93, predstavitev tekmovalnih skladb, Poglej in zadeni, Mostovi
- 13.05 Športna nedelja
- 19.30 Dnevnik, vreme
- 20.00 Firefox, ameriški film
- 22.15 Športni pregled

## Koper

- 13.10 Mannix, ameriška nanizanka
- 14.00 Prav posebna gospa, kanadski barvni film
- 15.50 Karting, slovensko prvenstvo
- 16.15 Čarobna svetilka, otroški program, Pustite jih živeti, dokumentarna serija, Fantazoo, risanke
- 17.20 Vohuna, ameriška nanizanka

- 18.10 Shirley Bassey, prav posebna gospa
- 19.00 Vsedanes, dnevnik
- 19.25 Mannix, ameriška nanizanka
- 20.15 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
- 20.35 Žrebanje loto
- 20.40 Ples v temi, ameriška komedija
- 22.10 Vsedanes, dnevnik
- 22.20 Nevihte pod morjem, ameriški pustolovski film

## HTV 1

- 8.30 Poročila 8.35 TV koledar 8.45 Slika na sliko, ponovitev 9.30 Miniči, serijski film 10.00 Poročila 10.05 Hišni ljubljenci 10.30 Ulica Sezam 11.30 V nedrih otoka, oddaja narodne glasbe in običajev 12.00 Poročila 12.05 Plodovi zemlje 13.00 Mir in dobrot 13.30 Pustolovščine gozdne družine, risana serija 13.55 Oskar med detektivi 15.00 Opera Box 15.30 Poročila 15.35 Družinski zabavnik 17.15 Filmi Buda Spencerja: „Joj“ 18.50 Zekoslavne zgodbe 19.15 TV fortuna 19.30 Dnevnik 20.05 Parnell, serijski film 21.00 Sedma noč 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

## HTV 2

- 14.55 Muenchen: Zaključek Svetovnega prvenstva v hokeju na ledu 19.30 Dnevnik 20.05 Rokomet 21.15 Z jadrni okrog sveta, dokumentarna serija 21.45 Mačke, dokumentarna serija 22.20 Srečali se bomo spet, serijski film 23.10 Šport 23.30 Hrvaška nogometna liga 00.40 Jazz okrog polnoči 01.10 Horoskop

## Slovenija 1

- 10.50 Tedenski izbor, Batman, ameriška nanizanka
- 11.15 Tedenski izbor, Divji svet živali, angleška poljudnoznanstvena serija, Svet odkritij, ameriška poljudnoznanstvena serija
- 13.00 Poročila
- 13.05 Športni pregled, ponovitev
- 15.25 Večerni gost, ponovitev
- 16.25 Dober dan, Koroska
- 17.00 Dnevnik
- 17.10 Otroški program, Radovedni Taček, Palica, Pet prijateljev, angleška nanizanka, Oscar Junior
- 18.00 Regionalni studio Maribor
- 18.45 16 črk, TV igrice
- 19.10 Risanka
- 19.30 Dnevnik, vreme
- 20.10 Gospodarska oddaja, Made in Slovenia
- 20.55 Omizje
- 22.15 Dnevnik, vreme
- 22.45 SOVA, Samci in samke, angleška nanizanka, Psihatri, angleška nadaljevanka

## Slovenija 2

- 15.10 Forum, ponovitev
- 15.25 TV mernik, ponovitev
- 15.40 Utrip, ponovitev
- 15.55 Zrcalo tedna, ponovitev
- 16.10 Nedeljskih 60
- 17.10 Obzorje duha, ponovitev
- 17.40 SOVA, ponovitev, Hal Roach predstavlja, Pika na i, ameriška burleska, Psihatri, angleška nadaljevanka
- 18.50 Univerzitetni razgledi
- 19.30 Dnevnik, vreme
- 20.10 Sedma steza
- 20.30 Grižula, Pastoralna, drama
- 22.00 Znanstveni program
- 23.10 V službi rock n rolla
- 23.40 Brane Rončel izza odra

## Koper

- 13.00 Mannix, ameriška nanizanka
- 13.50 Ples v temi, ameriška komedija
- 15.20 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
- 16.00 „Oresedici“, novice
- 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Heidi, otroška nadaljevanka, Balletna šola iz Ljubljane
- 17.00 NYPD, serijski film
- 17.30 Življenje se začne pri štiridesetih, angleška humoristična nadaljevanka
- 18.00 Studio 2
- 18.50 Primorska kronika
- 19.00 Vsedanes, dnevnik
- 19.25 Mannix, ameriška nanizanka
- 20.15 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
- 20.40 Ponedeljkov športni pregled
- 21.45 Vsedanes, dnevnik
- 21.55 „Accordi“
- 22.30 Zločin Anne Sandoval, španska kriminalka

## HTV 1

- 7.50 TV koledar 8.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Ali ste vedeli: Ure 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Srečali se bomo spet, serijski film 15.40 Afternoon Raport 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Vzlet Imotskih sokolov, dokumentarna serija 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Hrvaška in svet 20.55 Ustvarjena drug za drugega, ameriški film 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

## HTV 2

- 19.30 Dnevnik 20.05 Eurosong 20.50 Hitreje, višje, močnejše, oddaja o športu 21.45 Prvi krog, serijski film 22.35 Smisel življenja, dokumentarna serija 23.05 Horoskop

## PETEK, 30. APRILA

## Slovenija 1

- 8.20 Pomladne počitnice, Pravljičice iz Mavrice, Čarodejni dimnik, risanka, Batman, risanka, Skrivnostni otok, angleška nadaljevanka
- 10.15 Tedenski izbor, Videošpon, Povečava
- 13.00 Poročila
- 15.05 Filmsko popoldne, On in ona, ponovitev ameriške nanizanke, Psihiatri, ponovitev angleške nadaljevanke
- 13.05 Poslovna borza, ponovitev
- 17.00 Dnevnik, slovenska kronika
- 17.15 Otroški program, Huckleberry Finn in njegovi prijatelji, koprodukcij-ska nadaljevanka, Oscar Junior
- 18.00 Regionalni studio Koper
- 18.50 Pari, TV igrice
- 19.15 Risanka
- 19.30 Dnevnik, vreme
- 20.05 Forum
- 20.30 Ekspres v Sugarland, ameriški film
- 22.15 Dnevnik, vreme
- 22.45 Večerni gost

## Slovenija 2

- 11.00 Tedenski izbor, Že veste, Gospodarska oddaja, Iskanje Salome, švicarska nadaljevanka
- 13.00 Poročila
- 16.40 Osmi dan, ponovitev
- 17.30 Mostovi
- 18.00 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
- 18.45 Znanje za znanje, učite se z nami
- 19.30 Dnevnik, vreme
- 22.15 SOVA, Popolna tujca, ameriška nanizanka, Psihiatri, angleška nadaljevanka, Ljudje in mačke, ameriški film

## Koper

- 13.00 Mannix, ameriška nanizanka
- 13.50 Juke box, ponovitev
- 16.00 „Oresedici“, novice
- 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Prvenci, ameriška dokumentarna

## TOREK, 4. MAJA

## Slovenija 1

- 10.00 Tedenski izbor, Pamet je boljša kot žamet, Batujina škatljica, otroška oddaja, Univerzitetni razgledi, Znanstvena oddaja, Grižula, Pastoralna, drama
- 13.00 Poročila
- 14.15 Sobotna noč, ponovitev, Videonoč, Slovenski cirkus
- 16.35 Sedma steza
- 17.00 Dnevnik
- 17.10 Otroški program, Huckleberry Finn in njegovi prijatelji, koprodukcij-ska nadaljevanka, Oscar Junior
- 18.00 Regionalni studio Koper
- 18.45 16 črk, TV igrice
- 19.10 Risanka
- 19.30 Dnevnik, vreme
- 20.10 Žarišče
- 20.35 Magija in moda
- 21.35 Kronika, kanadska dokumentarna serija
- 22.15 Dnevnik, vreme
- 22.43 TV jutri
- 22.45 SOVA, Alo, alo, angleška nanizanka, Psihiatri, angleška nadaljevanka

## Slovenija 2

- 16.45 Gospodarska oddaja: Made in Slovenia, ponovitev
- 17.25 SOVA, Samci in samke, angleška nanizanka, Psihiatri, angleška nadaljevanka
- 18.45 Iz življenja za življenje, Da ne bi bilo
- 19.30 Dnevnik, vreme
- 20.10 Clarissa, angleška nadaljevanka
- 21.05 Osmi dan
- 21.55 Novosti založb
- 22.15 Svet poroča

## Koper

- 13.00 Mannix, ameriška nadaljevanka
- 13.50 Življenje se začne pri štiridesetih, angleška humoristična nadaljevanka

- serija, Vohuna, ameriška nanizanka
- 17.20 „Meridiani“, aktualna tema, ponovitev
- 18.00 Studio 2
- 18.50 Primorska kronika
- 19.00 Vsedanes, dnevnik
- 19.25 Mannix, ameriška nanizanka
- 20.15 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
- 20.40 Kvartet Tartini
- 21.25 Glasbeni utrinek
- 21.45 Vsedanes, dnevnik
- 21.55 V labirintu uma, hipnoza
- 22.35 Dediščina, ameriška drama

## HTV 1

- 7.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, TV koledar, Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Hrvaške zgodbe in novele 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Mikser M 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 „Necked Under Capricorn“ 15.40 The Big Blue 16.00 Poročila 16.05 Šolski program 16.35 Malavizija 7.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Klic duhov 18.10 Pisani kamen, dokumentarna oddaja 18.40 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Film - video - film 20.45 „War Party“, ameriški film 22.20 Dopolnitev 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila

## HTV 2

- 16.30 TV koledar 17.00 Film 18.00 Turbo Limach Show 19.30 Dnevnik 20.05 „As Time Goes By“, humoristična serija 20.30 Potovanja: Los Angeles Johna Gregorija Wooda 21.35 Cro pop rock 22.25 Nočna izmena: Lovejoy, serijski film, Družina Addams, Carrots, Krvno maščevanje, italijanski film

- 14.15 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
- 15.00 Ponedeljkov športni pregled, ponovitev
- 16.00 „Oresedici“, novice
- 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Heidi, otroška nadaljevanka, Balletna šola iz Ljubljane predstavlja, Stripy, risanke
- 17.00 Prijatelji, prijatelji, dokumentarni film
- 18.00 Studio 2
- 18.50 Primorska kronika
- 19.00 Vsedanes, dnevnik
- 19.25 Mannix, ameriška nanizanka
- 20.15 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
- 20.40 Prijateljstva smrt, italijanski film
- 22.05 Vsedanes, dnevnik
- 22.15 Severovzhod, magazin
- 23.15 NYPD, serijski film
- 23.40 Glasbeni utrinek

## HTV 1

- 7.50 TV koledar 8.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Mali veliki svet 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Prvi krog, serijski film 15.40 Afternoon Raport 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Resnik, izobraževalna oddaja 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.05 Niti upanja, britanski dokumentarni film 21.00 V prvem planu, kontaktna oddaja 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v angleščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

## HTV 2

- 19.30 Dnevnik 20.05 Humoristična serija 20.35 Vi in vaš video 21.05 Prvi krog, serijski film 21.55 Nikoli še ni bilo tako, da nekako ne bi bilo, ob 100-letnici rojstva Miroslava Krležje 23.10 Izven struge 23.40 Horoskop

## SOBOTA, 1. MAJA

## Slovenija 1

- 9.10 Tedenski izbor, Radovedni Taček, Telefon, Oscar Junior, Pet prijateljev, angleška nanizanka, Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike, Zgodbe iz školjke
- 13.00 Poročila
- 13.05 Tednik, ponovitev
- 15.20 Sugarland Expres, ameriški film
- 17.00 Dnevnik
- 17.10 Svet odkritij, ameriška poljudnoznanstvena serija
- 18.45 TV mernik
- 19.00 Risanka
- 19.12 Žrebanje 3x3
- 19.30 Dnevnik, vreme
- 20.10 Utrip
- 20.30 Eurosong 93, predstavitev tekmovalnih skladb
- 21.30 Pogled in zadeni
- 22.35 Dnevnik, vreme
- 23.10 SOVA, Four Season, ameriški film

## Slovenija 2

- 11.05 Resna glasba
- 12.05 SOVA, ponovitev, Popolna tujca, ponovitev ameriške nanizanke, Psihiatri, ponovitev angleške nadaljevanke, Ne čakaj na maj, slovenski film
- 15.00 Športna sobota
- 18.45 Divji svet živali, angleška poljudnoznanstvena serija
- 19.30 Dnevnik, vreme
- 21.10 Glavni osumljenec, angleška nadaljevanka
- 22.00 Sobotna noč, Videonoč, Slovenski cirkus

## Koper

- 13.00 Mannix, ameriška nanizanka
- 13.50 Rajski slapovi, ameriški barvni film
- 15.30 Pustite jih živeti, dokumentarna serija
- 15.55 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
- 16.20 Čarobna svetilka, otroški program, Heidi, otroška nadaljevanka, Fantazoo, risanke
- 17.15 Kvartet Tartini

## SREDA, 5. MAJA

## Slovenija 1

- 10.30 Tedenski izbor, Batman, ameriška nanizanka, Videošpon, Iz življenja za življenje, Da ne bi bolelo, Kronika, kanadska dokumentarna serija, Potovanja z dr. Miloslavom Stinglo, nemška dokumentarna serija
- 13.00 Poročila
- 13.05 Tedenski izbor, Poslovna borza, ponovitev
- 13.15 Novosti založb
- 13.25 Osmi dan
- 15.25 Clarissa, angleška nadaljevanka
- 16.20 Svet poroča, ponovitev
- 17.00 Dnevnik
- 17.10 Klub klobuk, kontaktna oddaja za otroke
- 18.45 16 črk, TV igrice
- 19.10 Risanka
- 19.30 Dnevnik, vreme
- 20.10 Žarišče
- 20.50 Film tedna, Sweet Ema, Dear Bobe, madžarski film
- 22.15 Dnevnik, vreme
- 22.45 SOVA, V športnem duhu, ameriška nanizanka, Psihiatri, angleška nadaljevanka

## Slovenija 2

- 14.25 Magija in moda, ponovitev
- 15.15 Omizje, ponovitev
- 16.30 Beverly Hills, ponovitev ameriške nanizanke
- 17.15 SOVA, ponovitev, Alo, alo, angleška nanizanka, Psihiatri, angleška nadaljevanka
- 18.35 Že veste
- 19.05 Sanjska potovanja: Hula, hula na Waikikiju, nemška dokumentarna serija
- 19.30 Dnevnik, vreme
- 20.10 Športna sredi
- 22.30 Akcenti

- 18.00 Glasbeni utrinek
- 18.15 V labirintu uma, hipnoza
- 19.00 Vsedanes, dnevnik
- 19.25 Jutri je nedelja, verska oddaja
- 19.35 Mannix, ameriška nanizanka
- 20.30 Prav posebna ženska, kanadski barvni film
- 22.20 Vsedanes, dnevnik
- 22.30 Shirley Bassey
- 23.20 Do konca sveta, ko spregovorijo slike

## HTV 1

- 8.00 TV koledar 8.10 Poročila 8.15 Slika na sliko, ponovitev 9.00 Dobro jutro, Hrvaška 10.30 Kaj se mi dogaja 11.30 Oddaja presenečenja 12.00 Poročila 12.05 „Life Sense“ 12.35 Družina Addams 13.05 Hrvaški televizijski festival: Večer Cro pop rock 13.50 Pozdravi iz domovine 14.25 Poročila 14.30 Prizma, multinacionalni magazin 15.15 Dokumentarna oddaja 16.00 Poročila 16.10 Risanka 16.15 Televizija o televiziji 16.45 Turbo Limach Show 18.00 Poročila 18.05 TV razstava: Tihomir Lončar 18.20 Santa Barbara 19.05 Na začetku je bila beseda 19.15 Risanka 19.30 Dnevnik 20.00 Tednik 20.30 „Hillside Stranglers“, ameriški film 22.05 Lepa naša: Crikvenica 22.35 Dnevnik 23.05 Slika na sliko 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila

## HTV 2

- 13.05 TV koledar 13.15 Cro pop rock 14.00 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu 15.00 Teniš: Zimbabve - Hrvaška, prenos 17.00 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu, posnetek 18.00 Kvalifikacije za Evropsko prvenstvo v odbojki 19.30 Dnevnik 20.05 Črno - belo v barvi, Feather o jazzu, Svet v sredini dvajsetega stoletja, V avtobusu, humoristična serija, TOP lista, Do zadnjega diha, francoski film 00.00 Hit depo

## Koper

- 13.00 Mannix, ameriška nanizanka
- 13.50 Zločin Anne Sandoval, španska kriminalka
- 15.20 „Accordi“, novice
- 16.00 „Oresedici“, novice
- 16.05 Čarobna svetilka, otroški program, Heidi, otroška nadaljevanka, Balletna šola iz Ljubljane predstavlja, Strpy, risanke
- 17.00 Severovzhod, TV magazin
- 18.00 Studio mladi
- 18.50 Primorska kronika
- 19.00 Vsedanes, dnevnik
- 19.25 Mannix, ameriška nanizanka
- 20.15 Nočni sodnik, ameriška nanizanka
- 20.40 „Bersaglio“
- 21.20 Sprehod po moderni umetnosti, italijanska dokumentarna serija
- 21.50 Vsedanes, dnevnik
- 22.00 Arhitektovi nasveti
- 22.35 Ženina molitev, italijanska melodrama

## HTV 1

- 7.50 TV koledar 8.00 Dobro jutro, Hrvaška, Poročila, Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Tom in Jarry kot smrkavca 12.00 Točno opoldne, Poročila, Svet gre naprej, serijski film 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Prvi krog, serijski film 15.40 Afternoon Raport 16.00 Poročila 16.05 Učimo Hrvaško 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška dežela in ljudje 18.00 Poročila 18.05 W. Fend: Moja knjiga o džungli 18.35 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.00 Loto 20.05 „Un ete d'orages“, francoski film 21.45 Hrvaška knjiga 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila 00.00 Sanje brez meja

## HTV 2

- 19.30 Dnevnik 20.05 Duhoviti dvorec 20.40 Nacionalna geografija, dokumentarna serija 21.35 Prvi krog, serijski film 22.25 Glasbeni večer 23.55 Horoskop

Zamenjave in nove smeri na modnih odrih

# Poslušne dvojnice

Muhaste in bajno bogate supermanekenke, kot so Cindy Crawford, Linda Evangelista, Christy Turlington, Naomi Campbell in Claudia Schiffer – velika peterica, imajo vse manjšo ceno, uspešno jih zamenjujejo najstnice, ki se še niso naučile obnašati kot dive.

Velika manekenska peterica je razkošna v vsakem pogledu: v zadnjih letih so modne odre ponovno preplavile razkošne obline, za razliko od suhic iz prejšnjih desetletij, odlikuje jih neuničljiva samozavest in neotolajljiva lakota za denarjem. Znana je izjava Linde Evangelista: „Za manj kot 10 tisoč dolarjev dnevno ne vstanem iz postelje.“ Znajo presenetiti kot dobre stare dive iz zlatih hollywoodskih časov, skoraj tako so tudi popularne, in zdelo se je, da bodo lahko izsiljevale v nedogled.



Claudio Schiffer so najprej proglasili za naslednico Brigitte Bardot, danes ima Claudia kot predstavnica vrhunskega modnega sveta že svojo dvojnico, Avstralko Kate James

V zadnjem času pa se slišijo zvonovi za preplah. Najprej jih je prestižni „New York Magazin“ opisal kot „egoistične, samozadostne in tako grabežljive, da so zaradi njih že vsi utrujeni in zdolgočaseni“. Potem znani Giorgio Armani ni želel angažirati največje manekenske dive za svojo revijo jesenskih modelov, ker je menil, da za sprehajanje po modnem odru zahteva previsok honorar. Jean Paul Gaultier se je uprl „tihu“: velike manekenke je obšel in v svoji reviji angažiral znane osebnosti. Naomi Campbell je na svoji koži občutila, da se bahanje ne obrestuje. Na revijah v Parizu je napravila škandal, ko je došla, da so ob njej angažirali tudi njeno dvojnico Tyro. Mlada manekenka ji je neverjetno podobna, v videzu in gibanju. Razvajena Naomi je grozila, da ne bo nastopila, če Tyre organizatorji ne odpustijo, a ji ni uspelo. Hodili sta druga ob drugi, nikoli pa v isti postavitvi.



Cindy Crawford je postala edinstvena zaradi matrinega znamenja nad ustnicami, sedaj se je pojavila deset let mlajša Niki Taylor, ki je Cindy zelo podobna in ima znamenje na enakem mestu

V donosnem svetu mode pihljajo novi vetrovi, supermanekenke zamenjujejo mlajše, ki jim slava še ni stopila v glavo. Prijetne so, redkokdaj se nasmehnejo, na odrih se premikajo lahkotno kot peresca, takšna je tudi njihova zunanost. Visoke so komaj meter sedemdeset centimetrov, imajo majhne prsi in ozke boke. Postavo ohranjajo s hitrimi dietami, s katerimi lahko shujšajo tudi do deset kilogramov. Njihov vzor je Twiggy, modna junakinja iz šestdesetih. Od starejših kolegic so se naučile, da je prav, če si polnijo bančne račune, zato po-



Na začetku kariere so Gretho pogosto zamenjevali za Lindo Evangelista



Kanadčanka Cathy Fedorik ponujajo modnim urednikom kot „plavalaso Isabelle Rossellini“

godbe podpisujejo v spremstvu staršev in zahtevajo 8 tisoč dolarjev za nastope na eni reviji. Organizatorji so tudi s tem zadovoljni, ker zahtevajo dvakrat manj kot vrhunske manekenke. Ta suhljata dekleta pa vendar niso popolnoma zadovoljna, četudi so zelo mlada, se morajo obnašati kot zrele ženske.

Šestnajstletna Brandi je v začetku leta prispela v Pariz s Floride, kjer njena mati vodi manekensko agencijo, a je kljub temu dovolila, da Brandi odkrijejo Francozi. Takoj po prihodu je začela delati, še preden je znala eno samo francosko besedo. Živi pri Jeanu-Lucu Brunelu, ki jo je odkril, ima osebnega šoferja, hišno pomočnico in kuharico. Koliko zasluzi, ne želi povedati, pretvarja se, da ne ve. V prostem času je doma najraje brez ličila, v kavbojkah in majicah. Časa za fante svojih let nima, zato pa vztrajno sanja o prihodnosti, ko bo postala vrhunska manekenka.

Zgodbe štirinajstletne Aye, petnajstletne Shalom ali sedemnajstletne Kate Moss so dokaj podobne Brandini. Med supermanekenkami v povojih je razširjen do sedaj neznan pojav – oponašanje. Podobnost z znanimi manekenkami lahko postane zelo donosna, še po-



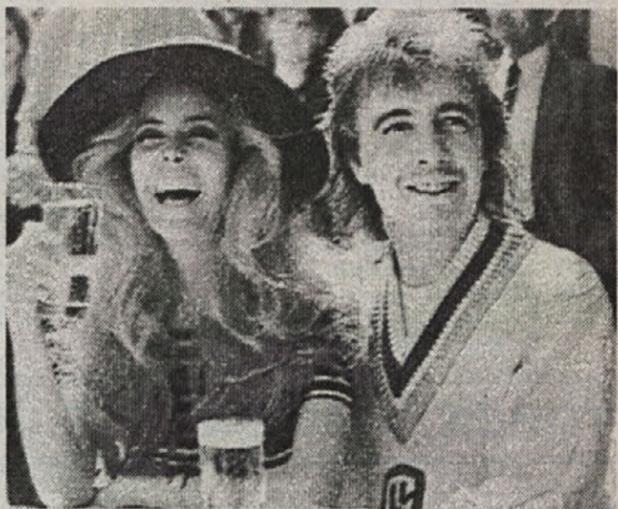
Magali Amadei ima prednost, da ob transformaciji z make upom lahko zgleda kot Ava Gardner ali kot mlada Sophia Loren

sebnost podobnost s katero iz velike peterice.

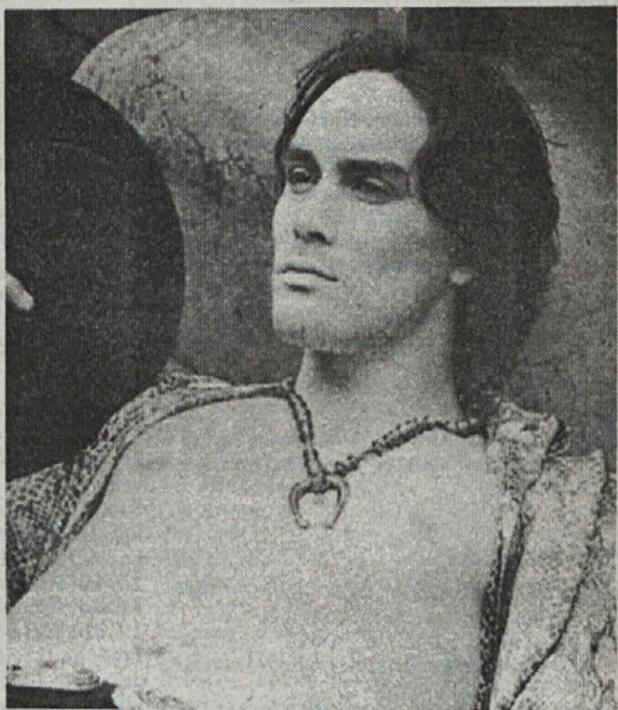
Ko se je uveljavljala Claudia Schiffer, so jo razglašali za novo Brigitte Bardot, kar ji je v karieri pomagalo. Danes jo vsi cenijo kot Claudio. Neka njujorška agencija je odkrila dvojnico Ave Gardner, ime ji je Magalli Amadei in je slavni igralki izredno podobna. Pod okriljem podobnosti je dobila dve ali tri službi, danes pa gradi kariero samo kot Magalli. Podoben primer je Kate James, ki jo primerjajo s Claudio Schiffer. Kdo ve, morda bodo čez nekaj let agenti iskali novo Kate James.

## Novo presenečenje

Burja ob ločitvi dvaindvajsetletne Mandy Smith in šestinpetdesetletnega Billa Wymana se je poglobila, a na pomolu je novi škandal. Glavna akterja sta Billov tridesetletni sin Stephen in šestinštiridesetletna Patsy, mama Mandy Smith. Zaročila sta se in najavila poroko v začetku naslednjega leta, skupaj sta bila že šest let, potem pa sta se ob odmevni ločitvi zaradi nesoglasij razšla. Ko pa je bila bitka na sodišču, s katero je Mandy pridobila 580 tisoč funtov, končana, sta se ponovno pomirila in objavila zaroko. Bill in Mandy sta ob veselem dogodku kratka in jedrnata: „Brez komentarja.“



## Pravi naboj



Na snemanju novega filma v Wilmingtonu v Severni Karolini so smrtno ranili Brandona Leeja, sedemindvajsetletnega sina pokojnega zvezdnika kung-fuja Bruce Leeja. Brandona, ki si je uspešno gradil kariero, so ustrelili v nepojasnjenih okoliščinah, ko je nekdo podtaknil pravi naboj. Umrl je uro po nesreči, podrobnosti tragičnega dogodka pa še raziskujejo. Detektivi zaslišujejo Brandonovo dekle Elizo Hutton, ekipo filma „The Crow“, kot tudi Elizine nekdanje fante in Brandonova nekdanja dekleta. Kot možen motiv umora navajajo – ljubosumje.

Vloga možganov v spolni orientaciji

# Homoseksualnost v možganih

Hape Kerkling je poskusil obdržati v tajnosti, Rosa von Praunheim se je boril za uresničitev in Bill Clinton v tem ne vidi nič slabega, kar bi ogrozilo vojsko - homoseksualnost. Ko je ameriški znanstvenik Simon Le-Vay pred dvema letoma spoznal, da je določen center v možganih pri homoseksualcih le pol tako velik kot pri heteroseksualcih, je stara diskusija dobila nov polet: ali je homoseksualnost prirojena ali privzgojena?

Robert Gorsky z univerze v Kaliforniji je odkril velike razlike v velikosti posameznih delov možganov pri moških in ženskah in s temi izsledki spodbudil Le-Vaya k njegovim študijam. Na simpoziju nemške družbe za endokrinologijo, ki je bil pred kratkim v Berlinu, je Gorsky umirjeno izjavil: izključeno je, da bi lahko govorili o kakšnem možganskem centru za homoseksualnost. Kajti do sedaj sploh nismo mogli vedeti, kaj bi se naj dogajalo v vprašljivem, INAH 3 imenovanem delu možganov.

V svojih predavanjih o „seksualni diferenciaciji možganskih struktur“ kaže Gorsky na razliko v izsledkih različnih raziskovalnih skupin - kjer je ena skupina ugotovila razlike v velikosti možganskih delov (v jedrih hipotalamusa) med moškimi in ženskimi, jih druga skupina sploh ne vidi. Tudi pri podganah so razlike bolj jasne kot pri ljudeh: samec ima sedemkrat večje je-

dro, kot je v možganih samice, moški pa le dvakrat tako veliko kot ženska.

Pri podganah, navaja Gorsky, se je njemu in njegovim sodelavcem posrečilo samo z dozo hormonov zamenjati spola: ne samo po videzu možganskih delov, temveč tudi po spolnem obnašanju so iz samčkov nastale dozdevne samičke in iz samičk samčki.

Kljub temu je Gorsky previdno formuliral svoja razmišljanja. Tako je citiral poleg njegove favorizirane teze, da so bili možgani v svoji prvotni obliki ženski, tudi druge teorije, ki izhajajo iz zgodovinske nevtralnosti možganov. Gorsky sam meni, da seksualni hormoni prvotne ženske možgane pri moškem spremenijo v moške. Pri homoseksualcih pa se ta proces ne odvija tako popolno: „Homoseksualci so homoseksualni, ker njihovi možgani niso postali popolnoma moški,“ je povedal Gorsky v pogovoru za Die Zeit.

XY - kromosom kot izločevalec ra-



zvoja mod, moda kot proizvajalci moških spolnih hormonov testosteronov, hormon kot oblikujoča moč v jedrih hipotalamusa in jedra kot vzrok homoseksualnega obnašanja - te vzročne verige pa Gorsky iz dveh razlogov ne dopušča: iz prvega razloga testoste-

ron ni samo moški spolni hormon, tako kot estrogen ni samo čisto ženski hormon. Eden največjih izvirov estrogena bi lahko bila na primer konjska moda, je povedal Gorsky.

Iz drugega razloga pa seksualne orientacije ne bo določala vzročna veriga, temveč prej vzročna mreža. Okolje, hormoni in možgani so faktorji, ki se med seboj pogojujejo in vplivajo drug na drugega.

Če bodo učinek hormonov na možgane še bolje raziskali, mar ne bo staršem prišlo na misel, da bi s hormonskimi kurami izločili ženske elemente v bitje njihovih sinov, da bi tako „moža“ predramili v mladeniča? Oblikovanje se že zelo zgodaj dopolnjuje z razvojem, meni Gorsky - pri desetih letih bi na primer bilo že prepozno. Vendar pa bi bila takšna manipulacija mogoča.

Tudi starše brez predsodkov bi tako lahko zapeljalo, da bi preprečili ali usmerjali nagnjenost njihovega otroka. Terapija, ki je potrebna zaradi zaostanka v rasti in motnjah pri presnovi, pa bi hormone že vsebovala. Toda homoseksualci niso bolni. Hape Kerklingov Coming-out kaže na alternativo terapijo: ofenzivo.

DIE ZEIT, priredila Nina Mom

Skrivnosti naravnih katastrof

# Orkani tudi po Evropi?

Temperatura je za 0,6 stopinje Celzija višja kot leta 1990, morska gladina je višja 15 centimetrov, valovi na severnem Atlantiku pa so večji kot kadarkoli prej. Morda za vse to niti nismo krivi ljudje, vendar pa vse pogostejša neurja vseeno grede na naš račun, še posebno pa prizadenejo zavarovalnice, ki so zaradi njih prisiljene izplačevati ogromne odškodnine.

Je človek resnično pretiraval do te mere, da mu sedaj narava vrača z orkanskimi neurji in drugimi vse pogostejšimi naravnimi katastrofami. Ali pa se temu čudimo samo zaradi kratkega spomina modernega človeštva, razvajenega z relativno ugodnimi vremenskimi pogoji v zadnjih sto letih?

Med temi trditvami se gibljejo v zadnjem času vse ostreje razprave o naravnih katastrofah v svetu, ki so samo maja lani zahtevale 2600 življenj, več kot milijon ljudi pa je ostalo brez strehe nad glavo.

Število težkih naravnih katastrof se je od leta 1980, ko jih je bilo samo nekaj preko sto, do leta 1990 podvojilo. Zemeljski vrt se je v drugi polovici desetletja še posebno pogosto spreminjal v pravo preddverje pekla. Orkanska neurja s strahovitimi nevihtami in poplavami so letos povzročila paniko tudi v Evropi, posebno v njenih zahodnih in severnih krajih. Njihova letošnja kronika se bere kot svojevrstni izvleček in Guinissove knjige rekordov.

Pričelo se je z „Rachel“, ki ji je sledil „Markus“, nato pa so opustošenje za sabo puščale „Verena“, „Agnes“, „Barbara“, „Carola“, in „Daniela“. Veter je divjal hitreje od 160 kilometrov na uro, strahovita deževja so se menjavala s snežnimi viharji, poplave in povodnji so nosile vse pred sabo, veliko mest je ostalo brez elektrike, promet je bil paraliziran ...

Ledene gore se umikajo

Vremenoslovci trdijo, da bo v naslednjih 50 do 100 letih povprečna temperatura na Zemlji do tri stopinje višja, kot je danes. Morska gladina se bo dvi-

gnila za 40 centimetrov, alpski ledeniki pa bodo ostali le na najvišjih vrhovih. Trdijo, da je že sedaj temperatura za 0,6 stopinj Celzija višja kot leta 1990, morska gladina se je dvignila za 15 centimetrov, valovi na severnem Atlantiku pa so višji kot kdaj prej.

Se več, nekateri meteorologi menijo, da bo zahodnoevropsko obalno področje kmalu deležno tudi pravcatega razvitega orkana, podobno usodo pa napovedujejo tudi sredozemskemu bazenu.

Le maloštevilni si upajo te domneve vzeti kot neizpodbiten dokaz, za medijsko izrabljeno tezo, da je za vse to kriv človek oziroma efekt steklene grede. Zagovorniki te teze pa opozarjajo na izračune, ki govorijo, da bo v daljšem obdobju dvigovanje temperature povzročilo petindvajsetodstotno povečanje hitrosti vetrov na severnem Atlantiku. Njihova teorija temelji na trditvi, da je toplota, ki se ustvarja zaradi izparevanja morja, eden od najpomembnejših izvirov energije evropskih zimskih vetrov: medtem ko se z vodo zasičen subtropski zrak z Azorov pomika proti severu, se počasi hladi, voda se kondenzira, s tem pa nastaja toplota.

Zaradi večje toplote zraka (zaradi efekta tople grede) se na subtropskih območjih v višini dviguje več vode in nastaja več toplote ob kasnejšem nastajanju oblakov.

Obstajajo seveda tudi nasprotna stališča. Ta temeljijo na izračunih, ki kar se tiče efekta tople grede, za subtropska področja predvidevajo minimalne otoplitve, medtem ko za polarna področja predvidevajo naraščanje temperature tudi do šest stopinj Celzija.

To pomeni, da bi se zmanjšale temperaturne razlike med hladnim polarnim in toplim južnim zrakom, kar bi neurjem odvzelo moč.

Strokovnjaki, ki nasprotujejo misli, da je efekt tople grede kriv za vse, opozarjajo tudi na „kratek vremenski spomin“ Evropejcev in se sklicujejo na zgodovinske knjige, ki govorijo, da je Stari kontinent podobne orkane enkrat že preživel - zelo veliko jih je bilo med trinajstim in šestnajstim stoletjem.

Asfaltna pot deževne kaplje

Medtem ko se strokovnjaki prepirajo okoli vpliva človeka na vreme, so nekatere zavarovalnice popolnoma na dnu zaradi velikih vsot, ki jih morajo izplačevati za odškodnine. Te vsote so se v teku osemdesetih let početverile. Lani je orkan „Andrew“, ki se je izdivjal v ZDA, porušil vse dosežane odškodninske rekorde, saj so morale zavarovalnice za odškodninske zah-

tevke izplačati kar 7,3 milijarde dolarjev.

V letu 1990 so zavarovalnice za škodo, ki so jo povzročila neurja, izplačale že 18 milijard dolarjev odškodnin. To je povezano tudi s tem, da se vse več ljudi seli v vremensko najbolj nestabilna obalna področja, kjer se tudi masovno gradijo nove turistične kapacitete. Tudi na morjih je vedno več drage tehnologije - od ladij do nafnih ploščadi.

Vendar tudi čisto kontinentalna področja nimajo razlogov za optimizem, kajti četudi je razviti svet že davno rešil problem poplav, ki v nerazvitih državah še zahtevajo strahoten davek, se danes sleherna zavarovalnica boji vsakega malo močnejšega deževja.

Takšna deževja se danes veliko lažje spremenijo v uničujoče povodnji, saj so vse večja področja zbetonirana in asfaltirana, tako da deževna kaplja namesto kot nekaj tri do štiri ure do rečne struge potrebuje le še pol ure.



## MUZIKA JE BIZNIS

Že v prejšnji številki smo pisali o vseh silnih rock festivalih, ki se imajo dogoditi v bližnji prihodnosti - na tujem, seveda. In zakaj bodo letos festivali pri nas v glavnem po golobje ostali na strehi. Razen peščice tradicionalnih prireditev in nekaterih hrabrih samomorilskih poskusov bo naša bera res bolj skromna, kljub vsemu pa ne bomo ostali povsem suhi. Kar tudi že nekaj pomeni. Upam, dragi bralci, da ta tolažba ne zveni preveč žalostno ali, bognečaj, obupano, saj se nenazadnje vrtoglavo približujemo mesecu mladosti in ljubezni, znamenju hipijevstva (in ne socializma, kot bi najprej pomislili). Festivali pa so od nekdanj nosili stigmo očeta vseh festivalov, Woodstocka, vrhunca hipijske dobe. Ki jo lahko dandanes pogrešamo ali pa tudi ne. Pustimo pri miru ideologijo. Dejstvo je, da so takratni dolgolasci znali žurati. In dejstvo je tudi, da se festivalov danes udeležuje tako širok spekter ljudi, da bi bilo blasfemično govoriti o jalovem „hippie revival“-u. V eklektičnih devetdesetih je namreč dovoljeno skoraj vse. Od tod tudi zmeraj večje zanimanje za večdnevne mega fešte z vsemi pritikinami, ki sodijo zraven. Ali malce drugače: kar nismo mogli doživeti v šestdesetih in sedemdesetih, bomo lahko na popravnem izpitu okusili v devetdesetih. To leto se bo na vsaj enega izmed festivalov v Evropi iz naših krajev podalo kar nekaj glasbenih navdušencev. Koliko, seveda ne vemo, vsekakor pa število ne bo zanemarljivo. Morda bo takšna pustolovščina zadisala tudi vam. Zato lahko v tokratni rubriki „Koncerti“ preberete napovedi nekaterih festivalov, seveda če vam bosta čas in denar dopustila potovanja po Štarem kontinetu.

## KONCERTI

Po dveh uspešnih letih potujočega ameriškega alternativnega festivala LOPALOOZA, so se organizatorji našli pred odločitvijo postati bolj populistični ali sprejeti izziv novih, svežih skupin. Kot sami trdijo, so se odločili za slednje. Na glavnem odru Lolapalooze '93 bodo nastopili: RAGE AGAINST THE MACHINE, ARRESTED DEVELOPMENT, FISHBONE, DINOSAUR Jr., BABES IN TOYLAND, ALICE IN CHAINS, PRIMUS, TOOL in FRONT 242, medtem ko se bodo na stranskem odru predstavili CELL, MERCURY REV, SEBADOH, TSUNAMI in UNREST. Za avanturiste in Amerofile.

PHOENIX Festival se ima zgoditi v Angliji, točneje na Long Marston Aitfield-u pri Stratford Upon Avon-u, v dneh med 16. in 18. julijem. Prvega dne, v petek, 16. julija bodo nastopili: SONIC YOUTH, LIVING COLOUR, JULIAN COPE, VIOLENT FEMMES, MERCURY REV, JAMES TAYLOR QUARTET in drugi. V so-



Butthole Surfers: to sezono na festivalih po Evropi in tudi pri nas

boto bodo nastopili FAITH NO MORE, BUTTHOLE SURFERS, THE YOUNG GODS, BILLY BRAGG, UNCLE TUPPELO, GIL SCOTT HERON, JAMIROQUAI, v nedeljo pa bodo zvezde večera THE BLACK CROWES, ob njih pa bodo nastopili še DISPOSABLE HEROES OF HIPHOPRISY, THE WEDDING PRESENT, IAN McNABB, GANGSTARR QUARTET, YOTHU YINDI in drugi. V vstopnino, ki znaša 50 funtov je všteto tudi kampiranje in parkirnina. Za alternativce, jazzerje in world music fane.

Na festivalu GLASTONBURY '93 bodo v dneh med 25. in 27. junijem nastopili: THE BLACK CROWES, ROBERT PLANT, RED HOT CHILI PEPPERS, LENNY KRAVITZ, GREEN ON RED, HOTHOUSE FLOWERS, ALISON MOYET, THE KINKS, BABAMAAL, PM DAWN, THE BLACK VELVET, THE BLUES BAND, NANCY GRIFFITH, MICHELLE SHOCKED, THE UKRAINIANS, SUEDE, STEREO MC's, THE ORB, PORN FOR PYROS, BELLY, DIGABLE PLANETS, LEMONHEADS, OZRIC TENTACLES, SPIRITUALIZED, TEENAGE FAN CLUB, JAMIROQUAI, MEGA CITY FOUR, BACK TO THE PLANET, COME, GOD MACHINE, AIRTO MOREIRA, FLORA PURIM AND FOURTH WORLD, JAMES TAYLOR QUARTET, FUN - DA - MENTAL, MOIRE MUSIC DRUM ORCHESTRA, ALAN STIVELL, ROBIN WILLIAMSON in JOHN RENBOURNE, TIM WHEATER in drugi. Vstopnice v predprodaji stanejo 58 funtov in vključujejo kampiranje, parkirnino in ostale bivalne ugodnosti. Za vzdržljive.

Najbližje od mega festivalov bo verjetno ROCK AUF DER INSEL na Dunaju. Za 130 DEM (v organizaciji Integrata) vas bodo 29. in 30. maja zabavali INXS, LENNY KRAVITZ, DEF LEPPARD, THE BLACK CROWES, ROBERT PLANT, FAITH NO MORE, UGLY KID JOE, HOTHOUSE FLOWERS in drugi.

V Zagrebu, točneje ob jezeru Jarun bo 11. in 12. junija potekal „Stop The Madnes“ festival, ki ga organizira ameriški mirovnik William Miller.

Nastopili bodo CASSANDRA COMPLEX, DIE KRUPPS, HALO, ANATHEMA, U.K. SUBS, morda tudi CARTER USM, NED'S ATOMIC DUSTBIN, od domačih izvajalcev pa LET 3, MAJKE HLADNO-PIVO, PSIHMODO POP, DINO DVORNIK, E.T., NENO BELAN in ZLATKO PEJAKOVIJ (?).

V Pulju se bo ta petek, 30. aprila začel festival „Weekend In Pula“. Na dvodnevem dogodku bodo nastopili MAJKE, REGOČ, PATARENI, FANCY LAZY, ANTIOTPAD, TRIJO PORCO DIJO, MEGABITCH, RES NULLIUS, THE STUFF, DISHARMONIC ORCHESTRA, CENOTAPH, D.T.W., KAIN, HATROSS, DISSECTION, SEXTON, SARATOGA in KILLING FEELING. Cena vstopnice za dva dni znaša 5 DEM.

V Kopru bo 30. aprila in 1. maja festival z naslovom „PRVI MAJ KLICAJ“. Nastopili bodo KUD IDIJOTI, IT'S NOT FOR SALE, NO LIMITS, SARATOGA, OVERFLOW, BRUJAČI, GARAGE MONSTERS in drugi. Kot napoveduje predsednik Društva zmerne napredka, Marko Breclj, bo na fešti preskrbljeno za hrano in pijačo, zmerne cene, spanje in ventilacijo.

## VIDENO

UNION CARBIDE PRODUCTIONS, 21.4., Dobravlje pri Ajdovščini

Če se vam bo zgodilo, da boste v pogovoru s kakšnimi naključnimi znanci začeli razpravljati o rocku, pa boste ves čas imeli občutek, da vas imajo sogovorniki za malce nerazgledanega, vam predlagam, da začnete govoriti o Union Carbide Productions. Pleteničite lahko o čemerkoli, o pravem rocku in podobnih zadevah, le ne pozabite nekajkrat omeniti The Stooges ali Rolling Stones. To bo vžgalo da le kaj. Če le kaj obvladajo trenutno stanje na slovenski alter rockovski sceni, vas bodo po božje častili. Tako gre to.

Formulo vašega socialnega uspeha lahko upravičim z dejstvom, da so na koncert UCP v Dobravlje prišli skoraj vsi, ki količkaj pomenijo na že omenjeni alter rock sceni. Zdi se, da je bilo pomembno biti tam. Da, da, gospodje, UCP so pri nas vroči kot razbeljeno železo. Jasno, saj so vroči tudi v Ameriki. Kar so nenazadnje upravičili tudi na sredinem koncertu. Sicer so prve dve ali tri pesmi zafušali, saj veste, alko in te zadeve, toda ostanek koncerta so odigrali tako prepričljivo, da jim kilavega začetka sploh ne gre zameriti. Kakor jim tudi ne moremo zameriti, da je bil zadnji del koncerta dramaturško šibkejši kot v sredini. In malce preveč razvlečen. Ali kot se je pragmatično izrazil nek poznavalec njihovega ustvarjalnega opusa: „Škoda, da so že v sredini izpucali vse glavne hite“. Brzkone eden izmed boljših koncertov te sezone. Ki bi lahko kotiral še višje, če bi bili UCP v Dobravlje pripeljali še možaka na klavirju, ki sicer na plošči „Swing“ nosi velik del bazičnega R'n'R vzdušja. Ja, seveda. Kaj pa je klavir drugega, kot Rock'n'Roll instrument?

## TREND

V gostilnah prepevati delavske pesmi.



Foto: Lucas

Union Carbide Productions: odličen koncert v Dobravljah

## LESTVE

Velika Britanija (MM) - neodvisni singli

1. BELLY - Gepetto
2. BACK TO THE PLANET - Teenage Turtles
3. HOLE - Beautiful Son
4. CRANES - Adrift
5. POLYGON WINDOW - Quoth
6. SUB SUB ft. MELANIE WILLIAMS - Ain't No Love
7. REVOLVER - Cradle Snatch
8. SUEDE - Animal Nitrate
9. SEBADOH - Soul And Fire
10. CAPELLA - U Got 2 Know

Velika Britanija (MM) - neodvisni albumi

1. SUEDE - Suede
2. SUGAR - Beaster
3. PAVEMENT - Westing (By Musket And Sextant)
4. DEPECHE MODE - Songs Of Faith And Devotion
5. FRANK BLACK - Franck Black
6. BELLY - Star
7. BIKINI KILL - Yeah Yeah
8. STEREO LAB - Space Age Bachelor Pad Music
9. THAT PETROL EMOTION - Fireproof
10. BLACK DOG PRODUCTIONS - Bytes

ZDA (Billboard) - singli

1. SNOW - Informer
2. SILK - Freak Me
3. DR DRE - Nothin' But A 'G' Thang
4. WHITNEY HOUSTON - I Have Nothing
5. JADE - Don't Walk Away
6. VANESSA WILLIAMS - Love Is
7. UGLY KID JOE - Cat's In The Hat
8. SPIN DOCTORS - Two Princes
9. SWV - I'm So Into You
10. SHAI - Comforter

Slovenija - Ultrazvočne erozije radia MARŠ

1. STRELNIKOFF - I'm So Pretty (But She Don't Care)
2. THERAPY? - Screamer
3. SPIN DOCTORS - Two Princes
4. ALICE IN CHAINS - Got me Wrong
5. FRANK BLACK - Hang On To Your Ego
6. ARRESTED DEVELOPMENT - Mr. Wendal
7. BUTTHOLE SURFERS - Who Was In My Room Last Night?
8. THE THE - Slow Emotion Replay
9. SUEDE - Animal Nitrate
10. ICE T - It's On

## PISMA



**SODNIKI CELJSKEGA SODIŠČA:** Sonja Moškon - predsednica, Marjetica Nosan (pravdne zadeve), Miran Jazbinšek (kazenske zadeve)

### IN NJHOVO ŠIROKO SRCE TER ŠIBKA MATEMATIKA!!!

Bralci, pred Vami je finančno poročilo Didacte 1991 Duesseldorf, ki si ga je dala naročiti Alenka Klemen, obrtnica iz Laškega Omenjeno trojico sodnikov gane stavek: „Zaradi izgube 40.000 DEM je obupana!“

+++

Zasebno tožim A. K. zaradi njenega strupenega in zlobnega jezika, kajti 1. 3. 91 pred vsemi 1000 učitelji izjavi: „Nimam 25.000 DEM (Makarenko ni plačal), posodite mi, da Vam plačam večerjo, vstopnino, glasbo. Torej prevzemam sponzorstvo!“

Ta tožba se imenuje K - 175/91, zapor je lahko tudi 3 leta! Zadevo K - 175/91 bi naj rešil sodnik Miran Jazbinšek in od 18. 11. 91 (ko spozna obračun) do danes je preteklo leto in pol. Njegovo računanje je le:

a) Koliko je A. K. prejela pred odhodom?

b) Koliko je zapravila do dane IZJAVE o posojilu?

Računal bi sodnik Miran Jazbinšek:  
416.615 din : 7 = 59.516 DEM v 1990 letu

1.308.795 din : 9 = 145.421 DEM v 1991 letu

101.400 din : 9 = 11.266 DEM v kešu

216.203 DEM prejme A. K. v 100 dneh

Potroši pa 827.606 din : 9 = 91.956 DEM 25. 2. 91

Potroši pa 60.664 din : 9 = 6.666 DEM 26. 2. 91

Ošteje g. sodnik Miran Jazbinšek:

216.203 DEM prejela do 1. 3. 91 - 98.622 DEM potrošila do 1. 3. 91

117.581 DEM še ima A. Klemen, ko nekaj IZJAVLJA!

Ta sodnik je stalno nekaj skliceval in odkliceval in nikoli ni imel časa, da bi A. Klemen vprašal, kje je imela 117.581 DEM, ko ji je 1. 3. 91 MANJKALO cca 18.168 DEM (ostali stroški 163.517 din)?

16. 3. 93 Predsedstvo c. sodišča piše v Ljubljano: „Zalokar je povzročil v Celju zaostreno vzdušje, najdite nevtrarno (!!!) sodišče!“

31. 3. 93 Vrhovno sodišče Slovenije sporoči, da imajo Celjani prav! K - 175/91 se seli v Maribor!

(V MB lahko zaostreno vzdušje povzroči A. K. in selili se bomo sem ter tja.)

+++

A. Klemen pa mene 20. 12. 91 toži, da sem jo ogoljufal za 60.074 DEM in v igro vstopa pravdna sodnica Marjetica Nosan. Zanimivo je, da je Alenkina tožba opremljena z oznako K - 175/91 in to lahko za nekatere pomeni:

a) zmagala je pri K - 175/91

b) lahko toži za 60.074 DEM

Če je imel sodnik M. Jazbinšek lahko računanje, ima sodnica še lažje. Ker je obupne izgube cca 40.000 DEM, a toži za 60.074 DEM, toži tudi za 20.000 DEM dobička!

Kasnejše računanje je malo težje, zato sodnica določi 2 izvedenca finančne stroke.

Prvi jo opozori: „Ne more g. Plevelj kar tako seštevati zneskov iz leta 1990 + 1991! 1990 se deli s 7, 1991 se deli z 9 in dobimo ali 268.080 DEM ali pa 2.412.727 sit. Uvodoma A. K. goljufa za 119.033 sit, ali izgube ima le še 334.348 sit!“

Drugi jo opozori: „Hotelske stroške A. Klemen množi z 11, a morala bi z 9. Namesto 1.075.775 sit bi morali stati le 97.797,75 DEM x 9 = 880.179 sit! Gre za razliko 195.595 sit in izguba A. Klemen je le še 138.753 sit!“

Prvi jo spet opozori: „Tisti strošek 950.905 sit pri Montenegru je skrajno sumljiv. Omenja 329.316 sit! Od 621.589 sit moramo odšteti še 880.179 sit (vsi hotel-ski stroški) - 827.606 sit (še plačani hotel-ski stroški 25. 2. 91) = 52.573 sit! 621.589 - 52.573 = 569.016 : 9 = 63.224 DEM skritka!“

Drugi izvedenec dokonča:  
569.016 din skritka  
453.381 din obupne izgube  
115.635 din dobička

+ 119.033 din poizkusa goljufije

234.668 din : 9 = 26.074 DEM že dobička!“

Odslovi sodnica Marjetica Nosan take izvedence in zaprosi predsednico Sonjo Moškon, da jo razreši Didacte! Predsednica piše v Ljubljano in Vrhovno sodišče 10. 12. 92 ugodi obema.

+++

Iz obračuna se opazi, da A. Klemen prejme po Didacti še 51.876 DEM. In to na kakšen način! Piše šolam, da je edina agencija (sicer le vodička), zagrozi s sodiščem in šole ji plačajo! To je že stvar policije in tožilstva, a tudi Milan Vrsajkovič (kriminalist) in Milan Birska (tožilec) imata široko SRCE: „Zaradi izgube je obupana!“

Potem postanem tožilec sam in da ne bi tožil le A. Klemen, tožim še omenjene sodnike, oba Milana, cel kup inšpektorjev. Vsi imajo razširjeno SRCE!

Najbolj me jezi sodnica Nosanova: 10. 12. 92 je razrešena Didacte, 11. 12. 92 (naslednji dan) sedi v senatu, ki odloča, če je potrebna preiskava. Nosanova: „Ni potrebna, saj imamo zaključek g. Plevelja: Ima obupno izgubo!“

Dvakrat je imela sodnica Nosanova idealno priložnost, da v Celju dokonča P - 1068/91:

a) 1. 10. 92, ko prejme moje pismo: Pri-poznavam dolg 60.074 DEM do A. Klemen! Izdajte sodbo! (Noče izdati)

b) 19. 11. 92, ko ji pišem: Tega dne me ne bo na obravnavo. Sploh me nikoli ne bo. Izdajte sodbo na podlagi izostanka! (Noče izdati)

Sploh ima sodnica Nosanova zanimiv sodni življenjepiš:

16. 10. 92 predlagam njeno izločitev,

20. 10. 92 sem zavrnilen,

18. 11. 92 sama predlaga svojo izločitev,

10. 12. 92 ji Ljubljana ugodi,

11. 12. 92 spet ne more brez Didacte: Preiskava ni potrebna!

+++

Zadali so si torej trije sodniki nalogo:

1. Vi, Miran Jazbinšek nikoli ne boste rešili K - 175/91! Če ga slučajno rešite do 28. 2. 91, mora A. Klemen oddati pozitivno davčno napoved za 140.000 DEM (Portorož nima nič z Didacto, prevozniki strošek je le 44.000 DEM in ne 119.000 DEM, hoteli so stali le 69.000 DEM...)

2. Vi, Marjeta Nosanova pa boste Klemenovi izdali dokument, da toži za več, kot bo oddala napoved. S tem dokumentom Alenka zaustavi vsako inšpekcijo rekoč: Že res, da je trenutna napoved negativna za 44.000 DEM. A ko zmagam pri M. N., takoj oddam pozitivno napoved za 16.000 DEM! Potrpite recimo 199 let!

3. V kritičnih trenutkih (Morda pa P. Z. le ni kakšen bebec) pa Vi, Sonja Moškon, uredite in začnete Didacto seliti po Sloveniji.

Jim kaj morem? Nič! Sicer so vsi ovadeni, obtoženi, a ker sem Celjan, vse dobi v roke spet c. sodišče. Ti v nek predal in sledi pozaba!

+++

Obstaja v Celju še en del Didacte: Makarenko zahteva nazaj 40.000 DEM. Zaenkrat sodnik Tomaž Kraševic pravilno dela. Kmalu bo pravičanje in tu dokazem razliko med prihodki in stroški 140.000 DEM. Če spet pravičanja ne prevzame sodnica Marjetica Nosan?

+++

Pričakujem, da kateri od bralcev kaj vpraša omenjene sodnike in jih pozove na javni odgovor!

PETER ZALOKAR, Celje

### SLOVENSKO EKOLOŠKO GIBANJE

Predsedniku vlade RS

Ministrstvu za obrambo RS

#### POBUDA!

Nekaj naših članov iz občine Laško, bolj natančno iz Rimskih Toplic nas opozarja na problem Zdravilišča v Rimskih Toplicah.

Po vojni leta 1991 je bivše vojaško zdravilišče ostalo zaprto.

Dajemo pobudo, da se vprašanje čim hitreje reši. Posebno odgovornost nosi Ministrstvo za obrambo, saj je zdravilišče prevzelo v svojo last. Naj spomnimo, da je v zdravilišču delalo okoli 200 ljudi in so bili pozitivni učinki zdravljenja nesporni. Sodimo tudi, da bi moral za neresen problem nekdo odgovarjati, saj je Slovenija kot država ob zaprtju zdravilišča utrpela precejšnjo škodo. Vemo pa, da so bili v občini

Laško zainteresirani in pripravljeni za nadaljevanje dela zdravilišča, najprej v okviru Zdravilišča Laško.

Pri iskanju rešitve ni prav, če se pojavlja ministrstvo kot nedotakljivi lastnik, saj je Zdravilišče Rimske Toplice širšega pomena in nikakor ne le obrambnega. Tudi termalna voda ni last obrambnega ministrstva, objekti pa so po našem mnenju zdaj še v družbeni lasti in je ministrstvo zgolj upravljalca in to dokazano slab. Ministrstvo se je sicer že izreklo, da zdravilišče za svoje potrebe ne rabi.

Upamo, da se bo kmalu kaj premaknilo. Ekološki pozdrav!

Za IO SEG-a: KAREL LIPIC

### NACIONAL SOCIALNA ZVEZA SLOVENIJE

#### Sporočilo!

Navkljub temu, da je NSZS najaktivnejša izvenparlamentarna stranka (ustanovljena po volitvah !!!) se sporočila in izjave NSZS „izgubijo“ in kasneje uporabijo preko drugih strank ..., zato želimo sporočiti javnosti sledeče:

- NSZS ni ekstremna nacionalistična stranka, ampak stranka, ki se zavzema za nacionalne interese slovenskega naroda, s poudarkom na socialni - vse pa v skladu z zakoni in ustavo

- NSZS je v času od 2. 2. 1993 - 14. 4. 1993 podala parlamentu 10 pobud, v vodstvu parlamenta sta bili obravnavani le dve, pa jih ni nobena poslanska skupina podprla (obravnavani sta bili prvi dve pobudi)

- NSZS nima nič skupnega s t. i. koordinacijo desnosredinskih strank, ampak želi povezati stranke narodnjaške opcije v SLOVENSKO LISTO, čemur so naklonjeni deli NDS, NSZS in posamezniki iz RZS, načeloma pa je to pripravljenost potrdil tudi g. Jelincič, famozna nova SPS - SNS pa NE! - zanimivo

- NSZS je v državni zbor posredovala naslednje pobude: (skladno s 45. čl. ustave RS), 1. in 2. februarja 1993

- moratorij na izvajanje zakona o državljanstvu do razpisa referendumu, za katerega zbira NSZS podpise (torej je to predlagala prva NSZS in ne SLS - Slovenska ljudska stranka)

- moratorij na izvajanje zakona o zdravstvenem zavarovanju, do odločitve ustavnega sodišča o ustavnosti tega zakona, glede na 14. člen ustave 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. ter 10. aprila 1993

- za naložitev vladi, da pripravi zakon o izenačitvi zakonske in izvenzakonske skrupnosti

- za sprejem zakona o plačah, ki bi določal, da je najnižja plača 68plača

- za sprejem zakona o dohodkih nezaposlenih, ki naj bi dosegali 50

- za zakon o otroškem dodatku za vse otroke do 14. leta starosti, v višini 5 - 10socialnega položaja

- za zakon o plačevanju obveznega šolanja s strani države - glede na ustavno določilo

- o omejenem zaposlovanju v novih lokalnih skupnostih (preprečitev širitve aparata)

- za sprejem sklepa o odvajanju enodnevnega zasluzka za ureditev ceste LUČE - LJUBNO

- za sprejem zakona o posebnem davku na alkoholne pijače in tobačne izdelke (1davkecarine za fizične osebe, za točno določen namen t. j. vzpostavitev protizračne obrambe (ker pač v proračunu ni denarja)

Prav tako sporočamo, da NITI ENA STRANKA (tudi SNS ali SNS - SPS) ne podpira naše akcije zbiranja podpisov za razpis referendumu o razveljavitvi zakona o državljanstvu in vseh odločb, izdanih na podlagi tega zakona, kar dokazuje, da nobena t. i. nacionalna stranka v RS ni imela resnega namena napraviti karkoli - sicer pa je to razvidno iz njihovih obljub po REVIZIJI, KI JE PO 155. ČLENU USTAVE NEMOGOČA ZA NAZAJ !!!, nam - NSZS, pa očitajo ekstremizem, ker delamo po ustavi in zakonih (referendum je namreč skladen z 90. členom in posredno 3. členom ustave ter z zakonom o referendumskem odločanju iz leta 1977), zato želimo s tem pismom OPOZORITI JAVNOST!

Za NSZS SLOVENIJE

MATJAŽ GERLANC, Velenje

### NE SILITE IN NE VTIKAJTE SE V PODJETJA!

Nova demokratična politična oblast je staro oblast napodila iz podjetij in drugih institucij s parolo: „Politika mora iz podjetij!“ Prav je bilo tako, saj v podjetjih morajo biti „doma“ samo delojemalci in delodajalci ter industrijska demokracija. Ni pa prav, da se

je nova politična oblast zagnala nazaj v podjetja, podrla vse, kar ji je bilo napoti, uporabila vse sorte zvijač, da si prigrabi še ekonomsko moč in s tem še večji vpliv na vse pore življenja državljanov, podjetij in institucij. S tem je bila storjena usodna napaka. Podjetja namreč niso in ne morejo biti „poligon“ obračunavanja strank, strankarskih prvakov in političnih elit. Take bitke gospodarstvu in delavcem povzročajo preveč škode.

Z zakoni, ki jih je napisala in jih je ter še bo sprejela, je in bo poskrbela za „primerno“ slojevitost ter različne interese in koristi državljanov. Razdelila bo družbeno premoženje: eni se bodo v vrsto postavili trikrat, drugi bodo in so že dobili mimo vrste, tretji bodo ostali praznih rok. Ko se deli, pravijo nekateri strankarski prvaki, je dobro, da si zraven. Največ gre po tej logiki tistim, ki vladajo - politični eliti: sledijo tisti, s pomočjo katerih se da vladati, itd. Seveda pa se ne deli usako leto, tega se še kako dobro zavedajo. Zato bo družbeni kapital na koncu zgodbe tako ali drugače obtičal v rokah peščice ljudi. Pravijo, da si bo poiskal nove lastnike, kdo pa ga je ustvarjal, pa novih lastnikov še malo ne zanima.

Se manj so pri tem poslu pomembna morala in načela poštenosti. Cena za te cilje sploh ni pomembna. Tudi nobena gospodarska afera, klavrnogospodarsko in socialno stanje, v kakršnem naša država in državljanji so, kot izgleda, ni dovolj resno opozorilo za drugačno obnašanje in razreševanje problemov. Zato s peto prestopo dravimo v prepad.

Pravne in moralne norme so na psu. Besede pravni red in zakonitost so danes samo še zgubljene fraze. Delavstvo do kraja ponižano in v večnem strahu za delovno mesto, za podjetje in socialno varnost prek sindikatov na to opozarja in zahteva, da se vse skupaj neha. Človek kar ne more verjeti, kako se oblast boji priznati delavcem del njihovega premoženja, tudi tistega dela mu noče priznati, ki mu ga je „delodajalec“ dolžan za manj izplačane plače po kolektivni pogodbi. Bolj ko se odgovorne institucije opozarja in od njih zahteva naj vladajo tam, kjer jih zavezujejo ustava in zakoni, in naj se ne vtičkajo v stvari, ki niso njihove, bolj gredo stvari na slabše. Kako dolgo še?

Pravice delavcev so na točki, ki sodijo v drugačne čase. Soodločanje delavcev, kolektivno pogajanje, socialpartnerstvo, nova delovna mesta so v naši državi vedno večji tujec. Vse bolj domači pa postajajo brezposelnost, revščina, stečaji, presežki, čakanje na delo, socialna pomoč, preživetje, velike socialne razlike, velike krivice, davčne utaje, finančne spekulacije, korupcije, mafijski posli, kraja družbenega premoženja, siva ekonomija, izguba trgov, boj za preživetje. Vse to je po svoje tudi zrcalo oblasti.

Vsi ti nerazrešeni problemi, vedno nova vprašanja, taki odnosi, da o zunanjih razmerah in vplivih sploh ne razmišljamo, bodo našo državo pripeljali v nemogoč položaj, iz katerega bo poti preprosto zmanjkalo. Kriza zaupanja v institucije sistema - od parlamenta, vlade, strank, direktorjev ... bo taka, da države ne bo več mogoče upravljati. Vse prednosti, ki jih je naša država imela, bilo pa jih je kar nekaj, kopnijo kot tisti sneg, ki pade na vrged.

V takem usesplošnem neredu, v taki krizi zaupanja in podcenjevanja številnih slojev delavstva, ob takim pomanjkanju socialdemokratske misli in prakse, ob pohodu demagogij in skrajnih sil ter ob nikakršni odgovornosti za sedanje početje so gospodarske, socialne, davčne in druge reforme vnaprej na majavih nogah in so skorajda obsone na propad.

Če se stvari ne ustavijo in ne krene na bolje, bodo ulični pohodi, tovarniške in druge stavke, delavci z internacionalno na ustih in rdečo zastavo v rokah nekaj usakdanjega v našem življenju. Si mar kdo to želi? Si mar želijo socialnih izbruhov, ko sploh ne bo več mogoče razmišljati, ali se sindikati borijo za več delovnih mest, za večje mezde, za več družbenega kapitala, za več soodločanja, za drugačne delavske pravice ...

Res je, da tudi to sodi v drugačne čase, žal pa se ti vračajo. Vsi skupaj naredimo nekaj, da jih ne bo in zato ne kličimo hudiča! Časi liberalnega kapitalizma niso bili prijazni časi, nasprotno: bili so kruti in krivični, vsaj kar zadeva delavstvo. In prebujanje ter pomlad sindikatov v Evropi in resna opozorila delodajalcem, vladam in kapitalu za več delovnih mest ter drugačno socialno politiko, za pravičnost in solidarnost, bodo predramila tudi naš sindikalni prostor.

Sekretar S ZSSS RAJKO LESJAK

## STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI



Italijani na referendumu o mamilih

## Zapor ali bolnišnica

Vrsta samomorov mladih narkomanov, ki so jih zaprli v letu 1991, je sprožila vprašanje, ki je v dneh pred referendumom doseglo vrhunec – ali je potrebno narkomanom dati možnost, da izbirajo med zaporom in centrom za zdravljenje.

S tem, ko je postalo predmet burne razprave, je vprašanje o nekaznovanju uživanja mamil, ki je zahtevalo od volivcev izrekanje o veljavnosti oziroma neveljavnosti zakona iz leta 1990, Italijo razdelilo v dva tabora: na pristaše trde roke in zagovornike razumnega liberalizma.

Možnost izbire med zaporom in centrom za zdravljenje je bila sprejeta pred tremi leti na pobudo socialistične stranke in krščanskih demokratov in ob veliki podpori javnega mnenja, vznemirjenega z naraščajočim številom žrtev mamil. Po zakonskih določilih narkomana lahko doletijo administrativne kazni, v primeru tretjega prestopka pa zapor do treh mesecev, če ne pristane na zdravljenje. Nek člen obravnava „povprečno uživanje mamil“, kar za vsakega narkomana določijo zdravniki, da bi ločili zasvojenca z mamili od tistih, ki jih prodajajo. Za prodajalce mamil so v veljavi stroge kazni od 8 do 20 let zopora.

Vrsta samomorov mladih narkomanov, ki so bili zaprti leta 1991, je ponovno sprožila to vprašanje. Nasprotniki prohibicije, radikalni anarhisti, nekdanja komunistična stranka in tudi skupine krščanskih demokratov in socialistov so zahtevali ukinitve ali vsaj ublažitev zakona. Odbor za referendum je uspel zbrati 730.000 podpisov, ki so omogočili, da so se o tem vprašanju izrekli vsi volivci.

Umorenega od mladih narkomanov v znani komuni Dan Patrignana (2000 pacientov v bližini Riminija) 1989. leta, ki ga je njen utemeljitelj, odločen pri-

staš čvrste roke in „izolacije“ psihološko labilnih narkomanov, prikrival kar štiri leta, je v oči javnosti zelo diskreditiral stališče „trde roke“.

Minister za socialo Adriano Bompiani je veljavni zakon podprl, saj se je po uradnih podatkih število smrtnih žrtev od veljavnosti zakona naprej zmanjšalo za 12 odstotkov, od 1.383 na 1.207 primerov, kar pa je še vedno zelo veliko. Tudi število raznih terapevtskih centrov se je povečalo, sedaj jih je skupaj že 1.199. Sprejemajo vse večje število narkomanov, ki se želijo rešiti svojega prekletstva. Od skupnega števila 300.000 narkomanov se jih v komunah zdravi 76.885, kar naj bi bil dokaz, da grožnja z zaporom pozitivno deluje, posebno pri mlajših zasvojencah.

Povprečna starost narkomanov se je dvignila in je danes približno 25 let, kar pomeni, da mladoletniki, do nedavnega največja skupina zasvojenec, ne vodijo več na lestvici. No, številke tudi kažejo, da alarm še zdaleč ni prenehal zvoniti, meni minister.

Na vprašanje, ali zakon razveljaviti ali ne, so pred referendumom dajali zelo različne odgovore tudi sami terapevti, ki se ukvarjajo z zdravljenjem zasvojenec.

Po referendumskih izidih dvoma ni več. Narkomanija ostane kaznivo dejanje, vendar pa za uživanje mamil ni več predvidena zaporna kazen, pač pa zgolj administrativna. Stroge kazni za prodajo mamil po odločitvi volivcev ostanejo v veljavi še naprej.

## HOROSKOP

Oven 21. 3.–20. 4.

 Skušajte se osredotočiti na reševanje finančnih vprašajev, saj se vam ponujajo nekatere ugodnejše okoliščine. Čustveno življenje bo krenilo po določenih smernicah, na izbiro boste imeli novo priložnost in lahko boste popravili zamujeno in zgrešeno. Srečne številke: 2, 6, 7, 12, 24.

Bik 21. 4.–20. 5.

 Postali boste odločnejši, bolj aktivni, v rokah boste držali pobudo in urejali svoje odnose, še posebno v zasebnem življenju. Pri delu bodo vaše udejstvovanje spremljale nekatere omejitve, zaradi katerih pa ne boste nazadovali. Finance bodo povprečne. Srečne številke: 3, 5, 8, 15, 22.

Dvojčka 21. 5.–21. 6.

 Zdravje bo nekoliko šibkejšo, čutili boste tudi pomanjkanje energije, ostale aktivnosti pa bodo ostale nespremenjene. Možne so spremembe v ljubezni. Finančna situacija bo nekoliko slabša, materialne

ovire bodo preprečevale uresničevanje vaših želja. Srečne številke: 4, 5, 9, 10, 26.

Rak 22. 6.–22. 7.

 Izkoristite dobre možnosti za poslovne stike, tudi finančen položaj se bo pričel izboljševati. Zdravje se bo stabiliziralo, a čustvene napetosti in pritiski iz okolja bodo še vedno vnašali nemir v življenje. Ljubezen zahteva več pozornosti. Srečne številke: 1, 5, 6, 18, 21.

Lev 23. 7.–23. 8.

 Nahajate se pred kriznim obdobjem v tem letu, pestilo vas bo slabše zdravje in večje obremenitve, povezane z delom, napeti odnosi z nadrejenimi. Kljub temu skušajte nove izzive na delovnem mestu izkoristiti kot priložnost za boljši status. Srečne številke: 5, 8, 9, 10, 28.

Devica 24. 8.–23. 9.

 Aktivni boste, bolje razpoloženi in optimistični. Finančne in zdravstvene težave bodo še vedno ak-

tualne, na vaši lestvici pa bodo prevladali posli, povezani s potovanji ali izobraževanjem. Ljubezen nazaduje, stare in trajne vezi potrebujejo osvežitev. Srečne številke: 2, 3, 7, 12, 27.

Tehtnica 24. 9.–23. 10.

 Teden, ki je pred vami, vas bo potisnil z mrtve točke. Vaše družabno življenje se vam ne bo zdelo več nesmiselno, lahko da se boste znašli v novem ljubezenskem vrtilcu. Delo vam še ne bo nudilo dovolj velikega zadovoljstva. Na denar še počakajte. Srečne številke: 3, 7, 8, 13, 20.

Škorprijon 24. 10.–22. 11.

 Ukvarjali se boste s pomanjkanjem energije, kar bo v veliki meri vplivalo na zasebno in poklicno življenje. V službi vas pričakujejo povečane obveznosti in večja angažiranost, v vas pa premalo volje. V ljubezni lahko doživite nov preobrat, polet in močnejša čustva. Srečne številke: 1, 6, 7, 18, 25.

Strelec 23. 11.–21. 12.

 Nepojasneni odnosi bodo pričeli dobivati konkretnije oblike, začnite od začetka in z drugačnim pristopom. V službi boste preobremenjeni z novimi dolžnostmi in zahte-

vani nadrejenih. Energije boste imeli za vse dovolj, aduti so v vaših rokah. Srečne številke: 3, 4, 9, 17, 21.

Kozorog 22. 12.–20. 1.

 Bodite pozorni na dogajanja okoli vas, le tako vam bo uspelo prepoznati pravo priložnost, ki bo premaknila vaše življenje z mrtve točke. Smehljajo se vam avanture, resnejša razmerja pa bodo morala nekaj časa še počakati. Ne bežite od realnosti. Srečne številke: 2, 5, 9, 10, 23.

Vodnar 21. 1.–19. 2.

 Upoštevajte previdnost, zmanjšajte vaše aktivnosti in izogibajte se kočljivih situacij. Nimate razlogov za zaskrbljenost, tudi v ljubezni bo zapihal drugačen veter, partnerju morate pokazati pozornost in skrb. Pazite na zdravje. Srečne številke: 1, 7, 8, 16, 29.

Ribi 20. 2.–20. 3.

 Odpirajo se priložnosti za razvedrilo, potovanja, vaše misli bodo očrnila le razmišljanja o prihodnosti. Ne bojte se sprememb, saj vas bo spremljala sreča v ravnanju in razmišljanju. Previdno ravnajte z denarjem, saj ste nagnjeni k zapravljanju. Srečne številke: 2, 5, 8, 12, 24.



Dve desetletji od smrti Pabla Picassa

## Bikoborbe v umetnosti

Te dni je preteklo dvajset let, odkar je v hišici Notre-Dame-de Vie v 91. letu umrl Pablo Picasso. Dve desetletji dajeta občutek, da ne bo mogoče nikoli v celoti raziskati in ovrednotiti izredno plodnega dela slavnega umetnika.

Picasso je do same smrti slikal z neverjetno vitalnostjo. Vsaka etapa njegove kariere – modro in rožnato obdobje in kubizem – je postala predmet spektakularnega razsojanja. V zadnjih dveh letih so slikarja obtožili popolne senilnosti, v isti sapi pa so ga označili za človeka za svoja leta preveč obsednega s seksom.

Muzej Picasso v Parizu je pred kratkim odprl razstavo z deli najpomemb-

nejšega poglavja špansko-francoskega slikarja – koridami. Pod imenom „Toros y toreros“ so prvič zbrana največja dela posvečena boju z biki: slike, skulpture in keramika. Iz Pariza se bo razstava preselila v Bayone na jugu Francije in v Barcelono.

Vrednost Picassa se v vseh letih ni zmanjšala. Leta 1989 so v New Yorku prodali njegov portret za skoraj osemindeset milijonov dolarjev.



Gospodične iz Avignona so 1907. leta najavile kubizem

**VULKANIZACIJA**  
in  
**AVTOPRALNICA**



nudi storitve z najbolj sodobnimi stroji

**Rosando**  
**PREVOLNIK**

Teharje,  
tel.: (063) 32-900

Skrito skladišče Narodnega muzeja

# Kje so Mimarine umetnine

Beograjski narodni muzej je imel, zdi se, najprikladnejši depo za skladiščenje hrvaških umetnin, kje je našlo prostor vse, kar je bilo odpeljano iz Hrvaške. Tudi tisto, kar je bilo iz tujine preko Beograda namenjeno v hrvaško prestolnico. V „narodnem zaklonišču“ je končal tudi del Mimarine kolekcije, ki je bila leta 1948 kot dar Strossmayerjevi galeriji poslana iz Prage.

Šestindvajset umetnin, ki jih zahteva Strossmayerjeva galerija, v Beogradu sameva polnih dvajset let. Umetniška dela, direktor beograjskega muzeja njih obstoj uporno zanika, so med drugimi naslikali Poussin, Veronese, Tintoretto in Chardin, ena izmed skulptur pa je izpod dleta Rodina. Med skulpturami je tudi marmorno kolorirano doprsje „Marije Burgundske“, ki je bilo svojčas zelo pri srcu Aleksandru Rankoviću. Zato je tudi služila najprej kot okras njegovega doma in pozneje podarjena vile v Dubrovniku. Ko jo je Mimara začel iskati, so jo spravili na varnejše mesto v SANU.

S tem iskanja umetnin, ki jih je Mimara spravil v državo, ni konec. Gre še za umetniška dela, ki jih je Ante Topić poslal iz Muenchna v Beograd. Dvajset let so trdili, da večjega dela le teh v Beogradu nikoli niso videli, da je pol pošiljke ukradel sam Mimara in jih poslal Strossmayerjevi galeriji.

Namesto da bi se te umetnine razdelile med bivše jugoslovanske republike, so jih razporedili po beograjskih muzejih. 56 slik čuva Umetniški (narodni) muzej, 153 predmetov umetne obrti pa so razdelili Akademiji uporabne umetnosti in Narodni skupščini Jugoslavije.



„Marija Burgundska“ iz Mimarine kolekcije

Umrl je satirik iz Dachaua

## Hitler v satiri

Na Dunaju je pred slabim mesecem preminil 91-letni Viktor Matejka, avtor najnevarnejše in najabsurdnejše gledališke predstave v zgodovini. Leta 1943 je skupaj s sotrpini koncentracijskega taborišča v Dachauu pred SS-čuvaji izvajal satiro na račun Adolfa Hitlerja.

Avstrijski nasprotnik nacizma je bil v Dachau, kamor je prispel s tako imenovanim vlakom znanih, zaprt že leta 1938. Čeprav je iz taborišča komaj rešil svojo glavo, mu tudi v povojnih dneh ni bilo z rožicami postlano. Našlo se je namreč nekaj nasprotnikov znanega neortodoksnega levičarja, ki je „predstavo smrti“ v Da-

chau poskušala označiti za kolaboracijo.

Po vojni se je Matejka angaziral kot svetovalec za kulturo mesta Dunaj, o njegovih uspehih pa mogoče najboljše pričajo besede znanega antikomunista in kritika Hansa Weigela: „On je vest mesta, je eden redkih pravičnikov, zaradi katerih morajo biti mestu oproščene zgodovinske slabosti.“



# Javen odgovor ob zgibanki Spolnost in aids

Odzivamo se na »zgražanje«, ki ga je pokazalo Gibanje za življenje (in drugi) ob zgibanki Spolnost in aids: Ker je javnost premalo obveščena o tem, kdo se v Sloveniji aktivno ukvarja s problematiko aidsa, moramo obnoviti nekoliko dejstev.

Po prvih preventivnih akcijah v svetu so se pri nas prve aktivirale nevladne organizacije – točneje sekcija Magnus pri Škuču (sekcija homoseksualcev). V februarju 1985 je izdala prvo brošuro o aidsu, jeseni 1986 je v CD organizirala okroglo mizo o aidsu, poleti 1987 je izdala (s pomočjo RK ZSMS) letak, ki je bil distribuiran po vsej Sloveniji. Tvorino smo sodelovali pri projektu »domine« ter kasneje pri neformalni skupini Aids-Help (anonimno in brezplačno testiranje). Ves čas smo kot skupina pritiska skušali pripraviti odgovorne, torej vlado, da se aktivira v zvezi s problematiko aidsa. Preko ZSMS smo zahtevali ustanovitev posebnega fonda in skupine, ki bi koordinirala in seveda financirala

vse aktivnosti v zvezi z aidsom. V vseh razvitih državah tovrstni fond in skupine obstajajo. Pri nas pa se posamezni segmenti boja proti aidsu (zdravstvo, šolstvo, sociala, mediji) znajdejo kot vedo in znajo, nevladne organizacije pa se morajo financirati same ali pa celo iz tujine (kot da bi bila Slovenija neka »stradajoča« dežela). Še vedno ne obstaja vladna komisija za aids oziroma še sedaj, deset let po prvih akcijah v svetu, je v fazi formiranja.

Kontinuirano delo na področju aidsa smo morali doslej financirati sami. V lanskem letu se je prvič zgodilo, da smo dobili pomoč – in to od urada za mladino, ki deluje pri Ministrstvu za šolstvo in šport. Urad je podprl naš projekt o varnejši spolnosti. V okviru projekta smo 1. 12. 92 objavili celostranski informativno-vzgojni »oglas« o varnejši spolnosti v Anteni in Mladini, tiskali plakat Varne v meni, ki je bil javno plakatiran, ter izdali »kritizirano« zgibanko Spolnost in

aids (v januarju 1993), ki je bila distribuirana po srednjih šolah (s pomočjo Zavoda za zdravstvo), po informativnih točkah Študentske organizacije Univerze, pa tudi po nekaterih nočnih lokalih. Tudi

(april 93!) se ni pojavilo nobeno negativno mnenje o projektu, prej nasprotno.

Glede na konkretne očitke Gibanja za življenje (in drugih) je potrebno zelo resno reči: aids je predvsem spolna



Lekarna Ljubljana je pokazala interes, da jih distribuira po lekarnah. Vse do sedaj

bolezen, ki se prenaša s spolnimi stiki. Boj proti aidsu ni boj proti spolnosti, tem-

več boj za varnejšo spolnost. Varnejša spolnost pozna svoja pravila, ki so predvsem tehnična (zelo banalna!), saj gre predvsem za preprečitev okužbe! Vprašanja vsebine spolnih odnosov, spolnosti itd. pa so že stvar spolne vzgoje itd. – skratka niso v domeni kratkih, jasnih in učinkovitih napotkov, kaj storiti, da se ne okužimo. Fotografsko gradivo nikakor ne propagira spolne promiskuitete, pač pa skuša po eni strani sploh pritegniti pozornost, po drugi pa vključiti večje število spolnih variant. Če bi se Gibanje za življenje malce ozrlo po Evropi, kjer se lahko pohvalijo z uspehi na področju preventive, bi lahko odkrilo cel kup brošur, plakatov, zgibank, zložen, ki detaljno (!!!) prikazujejo oblike varnejše spolnosti – heteroseksualne, biseksualne, homoseksualne, skupinske, sado-mazohistične itd. – in vse ali večino teh izdelkov, akcij, dejavnosti izdatno podpirajo vlade, ministrstva dots Svetovna zdravstvena organizacija (WHO)

narekuje svojim članicam (torej tudi Sloveniji) čim tesnejše povezovanje, sodelovanje ter finančno podpiranje nevladnih organizacij, ki delujejo na področju aidsa. WHOju je naša (ŠKUC, Roza klub) dejavnost poznana, jo ceni. Našim vladnim organizacijam je prav tako znana, seveda v kolikor jih aids sploh zanima. Najbolj pa je znana neposrednim uporabnikom, kar je najvažnejše.

Apel k »sežigu« zgibank Spolnost in aids je naperjen vsaj proti navodilom Svetovne zdravstvene organizacije in proti človekovi pravici o obveščeniosti. V kolikor pa apel služi političnim (strankarskim) bojem, je to skrajno neokusno.

Medije pozivamo, da ob tem odgovoru objavijo tudi samo zgibanko – s tem bodo poročali objektivneje in obenem vsaj enkrat brezplačno sodelovali v boju proti aidsu. Za to potezo se jim najlepše zahvaljujemo.

Za ŠKUC in Roza klub  
BRANE MOZETIČ

# Je Prekmurje res osvobodila Rdeča armada?

Z delom je bilo kljub temu potrebno nadaljevati!

31. marca 1945 smo čez mejo in fronto poslali Franca Fliserja – brka in Štefana Čera, ki sta 1. aprila zjutraj med vama Somožci in Keroza na madžarski strani naletela na sovjetsko frontno izvidnico in ji prinesla nalogo: v Prekmurju ni več omembe vrednih enot. Položaj obvladujejo oblast OF in partizani, ki jim RA lahko pomaga.

Major izvidnice ju je naložil na džip

okupatorskim postojankam do povratka položiti orožje na eno stran in počakati na drugi. V Murski Soboti je Štefan Čer na Ledavi deminiral most. K mostu se je na naš poziv s kolesom pripeljal komandant Novak, ki je na zahtevo stotnika obljubil, da bo dal povelje za razorožitev in prost odhod vojakov, ki smo jim ga zagotovili. Besedo je požrl na dvoriščučasne kasarne pri Heimerju in pred svojo stotnijo ustrelil naša dva parlamentarca (Madžara).

vojakom dali prosto pot v smeri Hodoše, našim naročili odvoz trofejnega orožja in začeli slaviti. Šele nočna detonacija iz Sobote v smeri Goričkega nas je „presvetlila“, zakaj se je nemški oklepnik brez streljanja na naše skrivališče tako hitro vrnil. Nemci so namreč dinamit naložili kar na most in ga iz daljave razstrelili. To nas je najprej „zбудilo“ k pazljivosti, potem pa nas je naslednji dan opoldne streljanje nenadni odhod Tolbuhinove izvidnice proti Hodošu brez posebnega pooblastila.

Isti dan je partizanska skupina iz Pucconcev čez Markišavce – tu se je od nje ločil Štefan Čer, pridružili pa so se ji novi oboroženi borci – napotila v Nrmčavce. Tam je Brko s svojo enoto naletel na predhodnico majorja Rdeče armade Fodora Barsukova, ki je namevala v Mursko Sobotu in se jim ponudil za vodiča. Izvidnica, ki ni mogla čez most na Ledavi, je medtem naletela na Štefana Čera, ki jo je popeljal v mesto preko obvoznega mostu in ostal v Soboti. Izvidnica je mesto po krožni vožnji zapustila po isti poti.

3. aprila navsezgodaj so partizani na čelu z Brkom in pred predhodnico Rdeče armade krenili do Sobote. Po ureditvi zasilnega prevoza čez Ledavo pod Šiftarjevimi mlinom so ob 7. uri svečano vkorakali v mesto. Okrog 11. ure je začela delovati frontna in partizanska oblast. 4. aprila je v Soboti prešel svoj štab major Fodor Bursakov – ob že prejšnji dan postavljenem partizanskem komandantu mesta – tudi kot sov-

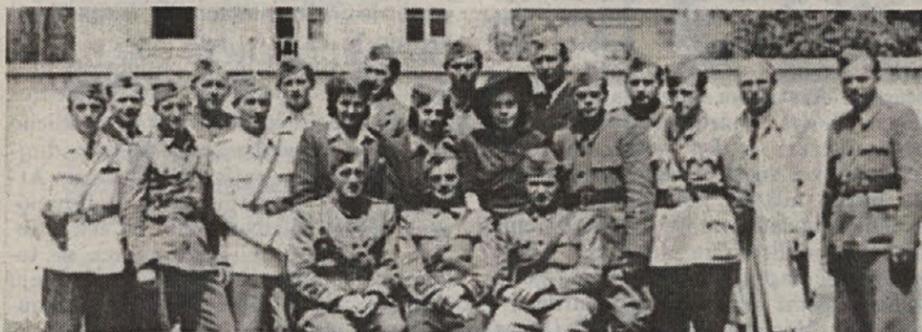
jetski komandant mesta.

Istega dne je bila osvobojena tudi Lendava, kjer so od 1. aprila na odseku Lendava – Bistrice – Bogojina – Domanjševci – madžarska meja do Lendave operirale partizanske skupine prekmurske čete pod poveljstvom Filipa Korošca – Bora in političnim komisarstvom Frančka Mirtiča. Tega dne je usahnil tudi nesluteno silovit in številčno nepojmljiv naval napada Rdeče armade na črtama Resznek na madžarski strani, v Prekmurju pa Dobrovnik – Bogojina – Martjanci – Pucconci – Pertoča na severu in med Ledavo severno od Lendave mimo Murske Sobote in od tam do Gederovec na jugu v Avstrijo, ki je trajal neprenehoma od večera 2. do večera 3. aprila. Takrat je za kratek dan iz Nagykanizso v Pucconce, kjer je bilo več specializiranih štabov, prišel tudi komandant 3. ukrajinske fronte maršal Fjodor Ivanovič Tolbuhin.

Rdeča armada v Prekmurju ni imela nobenih bojev z vojaško organiziranim sovražnikom, razen manjšega obračuna 2. aprila, z delom okrnjene protitankovske zaščitne enote, ki se je na begu zatekla v kotlino med Bukovnico in Bogojino. Pač pa je Rdeča armada iz Prekmurja (iz Melinca – Dokležovja, Petanjec, Gederovec, Cankove, Pertoče – Grada streljala na sovražne položaje na Kapeli v Avstriji.

Kdo je torej osvobodil Prekmurje!

Štefan Kuhar



Koanda mesta Murska Sobota 1945 - prva imenovana po prihodu delegacije Slovenskega Narodno Osvobodilnega Sveta (SNOS) v Prekmurje

in so jo mahnil do Moščanec. To so bili prvi rdečearmejci, ki so prišli v Prekmurje, ne da bi jim ga bilo treba osvobajati! Tu se je Brku in Čeru pridružil Ernest Novak, partizani so zasegli vojaški kamion, sovjetski major jim je dal v pomoč dva rdečearmejca in tri madžarske prostovoljce. Od Moščanec do Sobote – vmes smo se jim pridružili še drugi – smo v vseh vaseh naročili

Ta se mu je zaradi tega uprla in ni hotela z njim. Pobegnil je sam in nazadnje peš, ker mu je zmanjkalo bencina in je avto zažgal.

Pred vrnitvijo iz Sobote nas je nemški oklepnik nagnal v zaklonišče „hombaroše“ (odkupovalca žita) Flisarja, tam pa se obrnil in vrnil v Sobotu. Po odhodu iz mesta smo držali besedo in madžarskim

Piše Franci Horvat

## Sončni zahod na Matterhornu

Ze se večeri, ko začetim, da vrh ni daleč. Še nerodno mesto, nato za vogal, kjer strupeno piha, in vrh je pred mano. Kar verjeti ne morem, da je konec z vzpenjanjem. Za mano sta že Božo in Blaž, ki sta prav tako vesela, da smo na vrhu. Ko pogledam njune izsušene ustnice, se šele zavedam, da sam nisem nič boljši. Po vzponu je potrebno še sestopiti, noč pa že trka na vrata. Napravimo nekaj posnetkov s sončnim zahodom pri križu, ki je med obema vrhovoma italijanskim in švicarskim.

Tu švicarski vodniki zaračunajo za italijanski vrh še dodatnih 50 frankov. Stojlišče napravim kar pri križu, nakar varujem Božota in Blaža. Snežna gaz je zelo ozka, tako, da vsak nepravilen korak lahko pomeni padec čez severno ali južno steno. Malo pod švicarskim vrhom Božo napravi stojlišče in varuje še mene.

Sonce je zašlo, postaja vse temnejše, veter pa neusmiljeno brije okoli ušes. Ko nadaljujem do švicarskega vrha, opazim v snegu kipec prevrnjene Marije, podobne tisti iz VELIKE CINE. Ker se je že pošteno stemnilo, nisem prej opazil postave pred sabo, ki stoji nepremično. Zdrznem se in ob stanem, postane me malce strah. Najprej pomislim, da se je nekemu slabo pisalo in da je zmrznil tik pod vrhom. „Kaj nas še čaka v tej noči,“ mi šine v glavo. Takšen konec, da si potem za opomin vsem tistim, ki nadlegujejo to SVETO GORO.

Zberem se in nadaljujem pot. Ko pridem bližje, vidim, da gre za spomenik svetega Bernarda. Žica, ki gleda iz glave, pa ni svetniški sij, temveč služi kot strelovod. Da se ne bi zameril bogovom, tega patrona ne upora-

bim za stojlišče. Zabijem cepin globoko v sneg in varujem prijatelja. Ker so stopinje, se kar hitro spuščamo. Nekaj prehodov čez skale je kar nerodnih. Ko tako varujem prijatelja, me že pošteno tresse. Veter postane izredno močan in še dodatno ohlaja ozračje, zato komaj čakam, da lahko začnem s plezanjem. Škoda, da je tega snega konec.

Vrv, ki pelje pod vznožje vršne glave, pričča, da smo nad težjim mestom. Ker je noč in smo že dokaj utrujeni, se pripravimo na spuščanje z dvojno vrvjo. Ko se tako spuščam, v temo, ti je kar malce čudno pri srcu, ker ne veš, kje boš pristal. Ko strmina malo popusti, se vrvi pričnejo zatikati. Dovolj nam je spuščanja. Tudi luna nam pride na pomoč, da je vsa stvar lažja. Enkrat se kar nevarno zaplezamo preveč v vzhodno steno, ki pa je izredno krušljiva in je že pobrala precej ljudi. Prečimo na greben in sestopamo po njem. Za varovanje pa izkoristimo velike železne kline, ki so zabiti na grebenu.

Pod sabo zagledam že prve lučke, ki prihajajo od zavetišča Solvay. Ti so morali na pot že okoli dvanajste ponoči. Počasni se zdani in vse več je navez, ki hitijo proti vrhu. Opazujem vodnike s klienti. V njihovih očeh vidiš le dirko za denarjem.

Cilj je jasan. Čim več klientov v čim krajšem času. Po svoje jih razumem, saj to je njihov kruh, toda ko pogledaš potolčene, opraskane in upehane kliente, te vse mine. Za vodnike je značilno, da s klienti ne delajo v rokavicah. Slišal sem žaljivke, če klientu ni uspelo dovolj hitro mu slediti. Pred leti v Franciji pa sem vi-

del že pravo nasilje nad temi reveži, ki so bili deležni brca in surovih potegov. „Posel je posel,“ slišiš na zahodu, ko povprašaš takšnega vodnika.

Okoli desete ure smo končno le pri bivalju Solvay (4003 m). Že dokaj utrujenim in neprespanim se nam zdi ta točka kot iz sanj. Zamenjam film in naredim nekaj posnetkov, toda prave volje ni. Zeja oziroma dehidracija je izredna. Govoriti skoraj ne morem nor-

je še za enega premalo, da bi si pogasil najhujšo žejo. Gledam ga in si mislim „bodi vsaj litrski“. Toda moje želje se ne uresničijo. Odprem ga, srknem nekaj malih požirkov in dam prijateljema, ki prav tako sanjata o litru in pol hladne FANTE. Pri sebi sklenem, da si v dolini privoščim veliko pivo z roso.

Spomnim se na Laško pivo in na reklamo za točeno pivo. „Vrček takšnega



Pogled z italijanskega grebena na sosednje gore

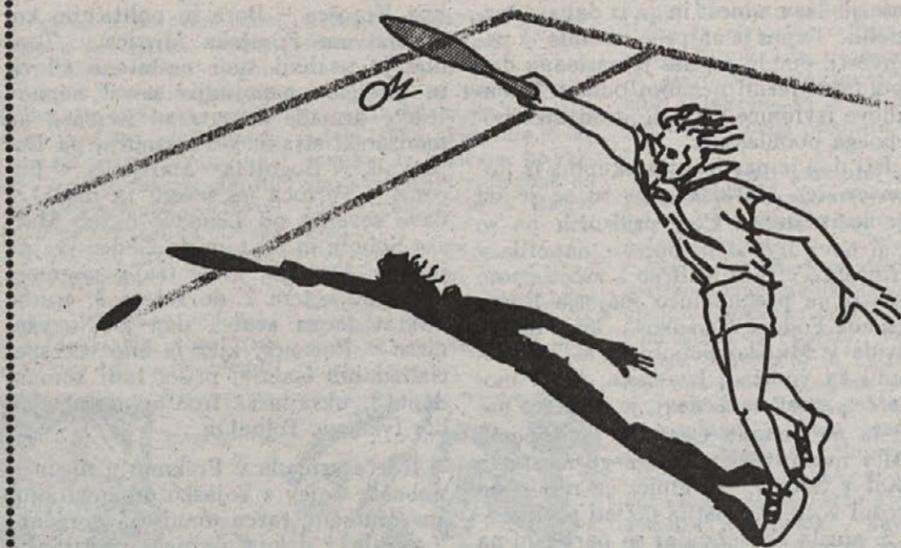
malno. Stavki so odsekani in nepovezani, če te kdo pozdravi, mu samo prikimaš ali pa iz grla pride nekaj nerazumljivega.

V ustih imam poleno namesto jezika, požiralnik pa je robot kot sirčkova krtača. Spomnim se, da bi moral imeti še en sok, za zlato rezervo. Iz nahrbtnika vzamem to bogastvo, ki pa

piva ...“ iz sanj me zbudi možakar, ki je ravnokar stopil v koč. Iz nahrbtnika je potegnil napitek. Pil je res po kapljicah, toda zmenil se ni za moje poglede proti steklenici. Mirno je steklenico zaprl in jo spravil v nahrbtnik. Če bi imel slino, bi jo pogoltnil, tako pa mojih „tresk“ ni imelo smisla. Se nadaljuje

# TENIS KLUB LIBOJE

VSE LJUBITELJE TENISA OBVEŠČAMO, DA SE  
PRIČNE SEZONA IGRANJA TENISA NA IGRISČU  
V LIBOJAH DNE 24. 4. 93



**LETNA KARTA ZA ČLANE**  
PRI TAKOJŠNJEM PLAČILU JE 7000 SIT (25 UR),  
V TREH OBROKIH PA 7500 SIT.

POSAMEZNA KARTA ZA NEČLANE JE 400 SIT ZA 1 URO.

Informacije in prijave  
tel. 063/776-854

Družina danes in v prihodnosti

## Družina je mrtva - naj živi družina

Vsi vodilni sociologi in raziskovalci njene splošne smeri v prihodnosti nas ta čas brez premora oblegajo z dobrimi in slabimi novicami. Tradicionalna idila oče, mati in otrok se je razblinila. Toda iz pepela propadle se vzdiguje nova, boljša družina - družina prihodnosti. Zagotovo je v našem desetletju ta super omejena mala družina postala dogledna perspektiva. Letno se v Avstriji razveže kar petnajst tisoč zakoncev, v petdeset odstotkih primerov pa so žrtve otroci do štirinajstega leta.

Že preko štiristo tisoč mladoletnih živi v tej državi s samo enim od staršev. Skoraj vsak otrok, ki se rodi, bo po podatkih zavoda za statistiko še pred desetletjem starosti doživel ločitev svojih staršev. Avstrijska sociologa Edit Schlaffer in Cheryl Benard pravita: „Odnosi v družini se krhajo, ker moški odpovedo.“

Vedno več žensk je zaposlenih, na kar pa moški niti ne pomislijo in ne poskušajo olajšati njihove dvojne obremenitve s poklicem in družino. „Tako ne gre več naprej,“ pravijo Trend-guruji John Naisbit in Patricia Aburdene v njunem „Megatrends Frauen“ (Megatrendi žensk, s katerim zreta boljši prihodnosti naproti).

Družina vstopa v novo obdobje, v katerem bo pomembnejša kot je bila v preteklosti, toda dobiva popolnoma novo podobo. Kar je še pred desetimi leti ve-

'mačeha' in 'očim' izbrisali iz slovarjev. V bližnji prihodnosti bomo tako govorili le še o mešani ali 'sestavljeni' družini.“

Takšen model je do popolnosti uredničil dunajski psihoterapevt Walter Hoffman. Že štiri leta živi s svojo poklicno kolegico v drugem zakonu. V gospodinjstvu odraščajo skupaj z dve leti starim Arminom tudi 18 letni sin iz Hoffmannovega prvega zakona. Z bivšo ženo Regino, ki je po poklicu zdravnica, se terapevt zelo dobro razume in si z njo deli celo ordinacijo. Skupaj praznujejo tudi družinske slovesnosti. Hoffman pravi: „Z mojo bivšo ženo sva si vse zgradila skupno. Tega ne moreva pozabiti z ločitvenim odlokom.“

Nova, solidarna velika družina bo v prihodnje priljubljena zaposlitev v prostem času. Naisbitt in Aburdene me-



ljalo za sodomo in gomoro, bo že v kratkem nekaj povsem normalnega.

Vodilni družinski terapevt v Italiji Gianfranco Cecchin, ki je pred kratkim obiskal Avstrijo, je povedal: „Družina se je znašla v pošastni evoluciji. Komaj smo raziskali nov model, že smo pred naslednjim. Zagotovo pa je, da je patriarhalni sistem za nami.“

Prihaja moderna in velika družina, ki pa ne bo več sestavljena iz več generacij in istega rodu, kot je bila prejšnja, temveč vse bolj iz aktualnega in minulih zakonov s pripadajočimi skupinami otrok.

Kot pri igralki Corinni Drews in njenem bivšem možu, ki ji na straneh Boulevarda obljublja novo srečo v veliki družini. K temu klanu pa spadajo: oba bivša moža Jurgen in Cuan, sinova Fabian in Sylvan, sedanji zakonski mož Lutz Behrend in otroka Luisa ter Vincent, kakor tudi nova Jurgenova zakonska družica Michelin. Sicer pod isto streho ne stanujejo, toda praznične dneve in dopuste preživljajo skupaj in se izmenjavajo pri varstvu otrok.

Družinska terapevtka Billie Rauscher pravi: „Včasih so bili otroci ob ločitvah svojih staršev površinsko zaščiteni, toda posledice so bile globoka negotovost. Danes ležijo karte na mizi: otroci se sicer že zgodaj soočijo s slovesom in ločitvijo, toda v najboljšem primeru k temu dobijo nove partnerje svojih staršev kot pomembne varuhe.“

Združenje „Stepfamily Association of America“ že trinajst let razjasnjuje odnose med očimi, mačehami in pastorki. Rauscherjeva pritrjuje: „Očimi in mačeha izvajajo skrajno partnersko obliko vzgoje, so bolj prijatelji kot avtoritativni nad-jaz. Kmalu bodo pojme kot

nita: „Prosti čas z družino in ne kot do sedaj denar, bo postal statusni simbol.“

Neka študija nemškega inštituta, ki raziskuje prosti čas, potrjuje trend: že tretjina vseh delojemalcev si želi le štiri do šest ur trajajočo delovni dan, da bi lahko ves čas namenila otrokom in družini. Dunajski sociolog Rainer Munz: „62 odstotkov vseh mater se po porodniškem dopustu ne vrne več na delovno mesto. Kdor si to lahko privoščiti finančno, je dovolj samozavesten, da se v korist družini za več let odpove kariere. V času računalnikov pa bodo lahko ženske opravljale svoj poklic kar doma in preko osebnega računalnika komunicirale s pisarno. Petdeset odstotkov vseh, ki danes gradijo hišo v Ameriki, že načrtuje tudi prostor za pisarno.“

Seveda pa imajo raziskovalci sijajne napovedi tudi za tiste zaposlene žene, ki svojega dela še ne morejo opravljanjati med svojimi štirimi stenami. Lois Hoffman, psiholog na univerzi v Michiganu, je do sedaj izdelal študijo dolgega časa na temo: „Otroci zaposlenih mater so bolj samozavestni in so redkeje nagnjeni k depresijam kot njihovi vrstniki, ki jim matere stalno strežejo.“

Dunajska svetovalka za podjetništvo Roswitha Koenigswieser je vzgojila svoj naraščaj v najbolj zoprnih okoliščinah: Po ločitvi je živela s tremi majhnimi otroki v študentskem stanovanju, absovirala študij na dveh sfinerih in postala uspešna podjetnica. Sama pravi: „Moji otroci so zagotovo imeli povsem drugačno življenje, zato so danes v mnogih stvareh bolj tolerantni od drugih ljudi.“

In kot apel za mnoge: „Človek mora v to, kar dela, verjeti. Potem tudi otroci zagotovo ne bodo trpeli škode.“

NEWS, priredila Nina Mom

mobitel

»AVTORADIOMONTAŽA«

FEGEŠ ANDREJ

ARCLIN 85  
63211 Škofja vas  
Telefon: 063 / 772-411  
Fax: 063 / 772-411

ALP COM

AVTOSALON  
TRGOVINA IN  
ZASTOPSTVO

Za vozila  
ŠKODA in ALFA  
ROMEO

dodatna oprema in rezervni deli

Cesta talcev 53,  
64000 KRANJ  
Tel & Fax: 064 222 080  
Slovenija

### MALI OGLASI

ZASTAVO 101, letnik 86, registrirano do 11. 1993, prodam za samo 3.000 DEM. Tel.: 063/ 712-801  
STENSKO URO „KUKAVICO“ in sokovnik EMO prodam. Zinka Paumgartner, Delavska 16, 63000 Celje  
UVOŽENO SEME Primule vulgaris, Cabaca scandens in Thunbergia alata, kupim.

### MALI OGLAS ZASTONJ KUPON

MOJ NASLOV: \_\_\_\_\_

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

Tel.: 0608/ 61-118  
ŠIVALNI STROJ BAGAT v omarici ugodno prodam. Tel.: 062/ 34-654

SEDEŽNO GARNITURO in tri skoraj nove preproge prodam. Tel.: 062/ 37-493  
TERENSKO VOZILO Jepp Willys z dizelskim motorjem, registrirano do marca 94, prodam. Tel.: 063/ 755-523

R 4 GTL Serviser, letnik 1990, prevoženih 30.000 kilometrov, prodam. Tel.: 062/ 656-556

MALE PUJSKE prodam. Starošince 40, 62326 Cirkovce

NEMŠKEGA OVČARJA, starega do eno leto, kupim. Ludvik Turk, Pod Pohorjem 33, Razvanje

ČAS JE DENAR! Vnovčite prosti čas s prodajo tekstila na terenu (ugodne cene, velika izbira). Kdor ima avto ter proste vikende, naj pokliče. Tel.: 069/ 60-053, od 16. do 19. ure

S polletno naročnino imate že plačan komercialni oglas velikosti 5 cm v stolpcu.

S plačano naročnino za pol leta ali celo leto pa povrh tega postanete kandidat za pol kilograma čistega zlata.

### Spoštovani naročniki!

Časi so takšni, da smo se žal prisiljeni marsičemu odpovedati. Le enemu samemu se ne smemo – informacijam. Časopis Nova doba pa skrbi za pravočasno in resnično informiranje.

Kaj še daje Nova doba?

**ENAKO CENO ČASOPISA ZA NAROČNIKE ČEZ VSE LETO** Mali oglas zastoj Zanimivosti iz sveta glasbe in svetovne mondene družbe Televizijski program in napovedi za prireditve

Z izpolnjeno in poslano naročilnico postanete član velike družine časopisa Nova doba. Naročnino nakažite na žiro račun Nove dobe pri celjski SDK št. 50700 – 603 – 31455.

NOVA DOBA

NAROČILNICA

Ime ..... priimek .....

naslov .....

naročam časopis-tednik Novo dobo na naslov .....

Na gornji naslov mi pošljite ..... izvodov. (število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

podpis naročnika

# Pol kilograma čistega zlata

za stare  
in nove naročnike tednika  
Nova doba

## NAGRADA ZA ZVESTOBO

Začetek nove velike nagradne igre

Nova doba obvešča, osvešča in nagrajuje

Edini pogoj: plačana naročnina

Ruslan Hasbulatov je "premaknil" Jelcina

# Čečenski Velikorus

Ne glede na rusko javno mnenje je Ruslan Hasbulatov eden izmed najvplivnejših politikov v Rusiji. Posebej po tistem, ko je obrnil hrbet svojemu političnemu očetu, predsedniku Jelcinu. Če ne bi bilo tako, bi mu ne uspelo Jelcina politično nokautirati, iz česar se lahko ruski predsednik pobere samo, v kolikor je na referendumu 25. aprila dobil absolutno zaupanje volivcev.

„Obtožujejo me, da izvajam velikorusko politiko. Če se tako imenuje zaščita interesov ruskih narodnih manjšin v bivših sovjetskih republikah ali ohranjanje enotnosti Ruske Federacije, potem sem res Velikorus,“ je pred dnevi izjavil šef ruskega parlamenta Ruslan Hasbulatov.

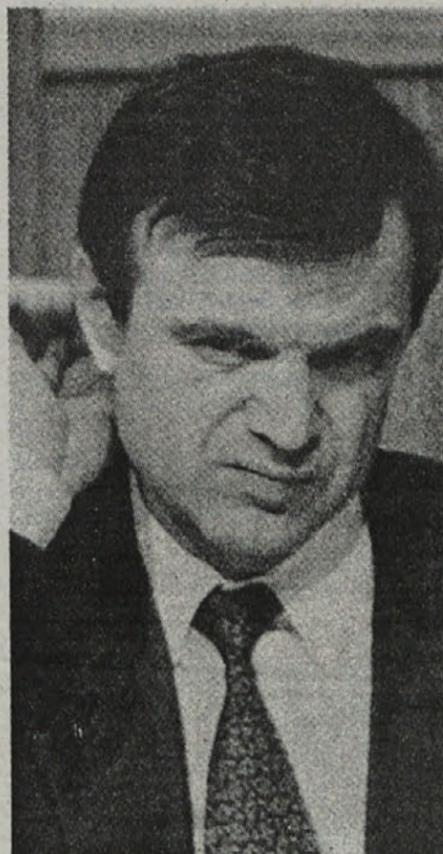
Na njegovo nesrečo pa tudi zaradi takšnih izjav med ruskim narodom ni prav nič bolj priljubljen. Nasprotno: povzročajo nezaupanje. Hasbulatov namreč sploh ni Rus. Je pripadnik maloštevilnega čečenskega naroda, ki živi stoletja na severnem Kavkazu. Moskovičani te dni odprto govorijo: „Na čelu Kremlja je enkrat že bil Kavkazec (Stalin), kar nam je lahko opomin za naslednjih tisoč let.“

Politično nepopularnost Hasbulatova povzročata še dve dejstvi. Pod vodstvom generala Dudajeva se je Hasbulatova rodna čečenska republika enostransko izločila iz sestava Ruske Federacije, za Čečene, ki so več ali manj ilegalno naselili in preplavili Moskvo, pa uradno trdijo, da so mafijske vodje in kontrolorji podzemlja glavnega ruskega mesta.

Jelcinovi kozmopolitsko usmerjeni radikalni demokrati pa Hasbulatovu ne očitajo njegovega porekla. Politično modro so svojemu bivšemu somišljeniku in soborcu prilepili etiketo neokomunističnega, človeka z diktatorskimi manirami in nasprotnika gospodarskih reform. V svojo obrambo pa Hasbulatov nastopa z biografijo in znanstvenimi deli, ko je bil profesor na moskovski ekonomski fakulteti.

Pravi, da ni stalinist, kar tudi ne more biti, saj so on in njegova družina občutili golgote komunistične diktature na svoji koži. Rodil se je leta 1942 v kmečki družini v glavnem mestu čečenske Republike Groznom. Ko je Stalin začel zloglasne pregone malih narodov s Kavkaza, je bil dvestletni Hasbulatov preseljen s starši in tisoči Čečeni v severni Kazahstan, kjer je pozneje končal osnovno in srednjo šolo. Dopusčeno mu je bilo študiranje v Alma Ati, ko pa se je v Sovjetski zvezi začela „Hruščovova politična pomlad“, se je Ruslan politično aktiviral v Kom-somolu in prestavil na moskovsko fakulteto.

Bliskovita politična kariera mladega univerzitetnega profesorja Hasbulatova



Ruslan Hasbulatov je občutil golgote Stalinovih deportacij

se je začela leta 1990, ko so ga izbrali za deputata Vrhovnega sovjeta. Že prej se je s posredovanjem Ga-

vrila Popova spoznal z Jelcinom. Ko so slednjega izvolili za predsednika parlamenta, je za prvega namestnika izbral Hasbulatova. Na mesto predsednika parlamenta je Ruslan Hasbulatov prispel po zadužitvi neuspelega prevrata v Moskvi.

Pod Hasbulatovim pritiskom je ruski parlament potrdil odločitev o prepovedi dela KPSS in likvidacijo enotne sovjetske države. S taktičnimi igrami mu je s položajev podpredsednikov parlamenta uspelo spraviti tudi dvojico zadnjih ortodoksnih komunistov Svetlano Gorjačovo in Vladimirja Isakova, ki sta pomladi 1992 prva zahtevala Jelcinovo ostavko. Čeprav blizu zmernim centralističnim strankam je Hasbulatov postal pobudnik akcije združene „rdeče“ in „bele“ ruske opozicije, ki želi vrči Jelcina z oblasti.

Hasbulatov trdi, da se je njegov razkol z Jelcinom začel, ko je slednji imenoval za premiera mladega ekonomista Jegora Gajdara, ki ga je kot univerzitetni profesor označil za „nedoučenega znanstvenika“. Po tistem, ko je Jelcin Gajdara podprl, je Hasbulatov najprej napadel vlado, nakar se je odpravil v odprto ofenzivo proti predsedniku.

Malo kdo verjame, da bi Hasbulatov lahko iz spopada izšel kot zmagovalec, nihče pa ne izključuje možnosti, da bi prav on zadal Jelcinu odločilni udarec.

# Diplomati in konzuli

## VZPOSTAVLJANJE DIPLOMATSKO KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTEV RS

(trenutno stanje)

- Z ukazi Predsedstva RS oz. Odloki Vlade so že vzpostavljena:

a) veleposlaništva: Bonn, Bruselj, Budimpešta, Buenos Aires, Bern, Canberra, Dunaj, Kairo, London, Madrid, Moskva, Ottawa, Pariz, Praga, Peking, Rim, Skopje, Stockholm, Teheran, Tokio, Varšava, Vatikan, Washington, Zagreb, Misija pri OZN New York, Misija pri OZN Ženeva, Stalna misija pri ES Bruselj

b) generalni konzulati: Celovec, Muenchen, Trst, Strasbourg, New York

## VELEPOSLANIŠTVA:

### AVSTRALIJA EMBASSY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

Level 6, Advance Bank of Slovenia  
60 Marcus Clarke Street  
CANBERRA ACT 2601 Australia  
- Poštni naslov:  
P.O. BOX 284  
Civic Square,  
Canberra, ACT 2608  
- Aljaž Gosnar, odpravnik poslov  
tel: 99 616 243 4830  
fax: 99 616 243 4827

### AVSTRIJA BOTSCHAFT DER REPUBLIK SLOWENIEN

Nibelungengasse 13  
A-1010 DUNAJ - WIEN, Oesterreich  
- dr. Katja Boh, veleposlanica  
tel: 9943 222 586 13 07 veleposlanik  
9943 222 586 13 04 konzul.  
fax: 9943 222 586 12 65

### BELGIJA AMBASSADE DE LA REPUBLIQUE DE SLOVENIE

Avenue Marnix 30  
1000 BRUXELLES, Belgium  
- dr. Boris Cizelj, veleposlanik  
tel: 9932 2 512 44 66  
fax: 9932 2 512 09 97

### ČEŠKA REPUBLIKA VELVYSLANECTVI REPUBLIKY SLOVINSKO

Na Prikope 6  
PRAHA 11348, Republic of Czechia  
- Zvone Dragan, veleposlanik  
tel: 9942 2 236 8334  
fax: 9942 2 236 8430  
telex: 121 386

### FRANCIJA AMBASSADE DE LA REPUBLIQUE DE SLOVENIE

21, Bouquet de Longchamp  
75116 PARIS FRANCE  
- dr. Beno Lukman, svetovalec - odpravnik poslov  
tel: 9933 1 47 55 65 90  
fax: 9933 1 47 55 60 05

### HRVAŠKA VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

Savska cesta 41/IX  
HRO - 41000 ZAGREB, R Hrvatska  
- Matija Malešič, veleposlanik  
tel: 041 517-401, 041 535-508 ambas.  
fax: 041 517-837

### ITALIJA AMBASCIATA DELLA REPUBBLICA DI SLOV.

Via Leonardo Pisano 10  
00197 RIM, Italia  
- Marko Kosin, veleposlanik  
tel: 9939 6 8081 272  
fax: 9939 6 8081 471

### JAPONSKA EMBASSY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

YCU Bldg. 4/D,  
1-5-7, Horidomecho Nihombashi  
CHUO-ku, TOKYO 103  
- Janez Premože, pooblaščenec ministra  
tel: 9981 3 3663 5236  
fax: 9981 3 3663 5237  
telex: INTRAD 29960

### KANADA EMBASSY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

275 Slater Street, Suite 900  
OTTAWA, Ontario KIP 5H9 Canada  
- Mitja Štrukelj, svetovalec  
tel: 991 613 569 1922  
fax: 991 613 569 1924

### KITAJSKA EMBASSY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

3-53, Jianguomenwai Dipl. Residence  
100020 BEIJING, PR China  
- Samo Žbogar, odpravnik poslov  
tel: 9986 1 500 22 33 int. 2122 (še hotel Jianguo)  
fax: 9986 1 500 28 71, room 122  
teleks: 22439 JGHBJ CN

### MADŽARSKA A SZLOVEN KOZTARSASAG NAGYKOVETSEG

Lendvay Utca 23  
1062 BUDAPEST, Hungary  
- Ferenc Hajos, veleposlanik  
tel. in fax: 9936 1 153 4730  
tel: 9936 1 112 6896

### MAKEDONIJA AMBASADA NA REPUBLIKA SLOVENIJA

Bulevar Partizanski odredi 3  
91000 SKOPJE, Makedonija  
- Boris Jelovšek, I. sekretar  
tel: 9938 91 118 006  
fax: 9938 91 118 006  
telex: 091 220 112

### RUSIJA EMBASSY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

Predstavnništvo SLOVENIJALE  
Gruzinski Pereulok, Dom 3, Kv 39  
123056 MOSKVA, Russian federation  
- Franc Lukner, I. sekretar - konzul  
tel: 9970 95 254 6668  
fax: 9970 95 253 9789

### ŠVICA MISSION PERMANENTE DE LA REPUBLIQUE DE SLOVENIE

147, Rue de Lausanne (7e etage)  
1202 GENEVE Switzerland  
- dr. Anton Bebler, veleposlanik in vodja stalne misije  
tel: 9941 22 738 6664  
fax: 9941 22 738 6665

### ŠVEDSKA EMBASSY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

111 21 STOCKHOLM, Sweden  
- Ivo Vajgl, veleposlanik  
tel: 9946 8 21 79 80  
fax: 9946 8 723 01 75

### VATIKAN EMBASSY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

TO THE HOLY SEE  
Via della Conciliazione 10  
00193 ROMA, Italia  
- dr. Štefan Falež, veleposlanik  
tel: 9939 6 683 3009  
fax: 9939 6 683 07942

### VELIKA BRITANIJA EMBASSY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

Heather Lodge, Kingston Hill,

### Kingston Upon, Thames SURREY KT 2 7 LX, LONDON United Kingdom

- Matjaž Šinkovec, veleposlanik  
tel: 9944 81 974 83 00  
fax: 9944 81 974 65 52 (rezidenca)

### Z D A EMBASSY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

1300 19 th Street, N.W. Suite 410  
N.W. WASHINGTON, D.C. 20036, USA  
- dr. Ernest Petrič, veleposlanik  
tel: 991 202 828 1650  
fax: 991 202 828 1654

### Z D A PERMANENT MISSION OF SLOVENIA

TO THE UNITED NATIONS  
One Dag Hammarskjold Plaza, 7 th Floor  
NEW YORK, N.Y. 10017, USA  
- dr. Danilo Tuerk, veleposlanik  
tel: 991 212 702 4884  
fax: 991 212 702 4889

### Z R N BOTSCHAFT DER REPUBLIK SLOWENIEN

Siegfriedstr. 28  
5300 BONN 2, Germany  
- dr. Boris Frlec, veleposlanik  
tel: 9949 228 85 80 33  
fax: 9949 228 85 80 57

## GENERALNI KONZULATI:

### AVSTRIJA GENERALKONSULAT DER REPUBLIK SLOWENIEN

Bahnhofstr. 22/2  
9020 KLAGENFURT - CELOVEC, Austria  
- Jožef Jeraj, generalni konzul  
tel: 9943 463 54150  
fax: 9943 463 504071

### FRANCIJA CONSULAT GENERAL DE LA REPUBLIQUE DE SLOVENIA

40, allée de la Robertsau  
67000 STRASBOURG, France  
- Andrej Novak, generalni konzul  
tel: 9933 88 36 60 25  
fax: 9933 88 37 14 44

### ITALIJA CONSOLATO GENERALE DELLA REPUBBLICA DI SLOVENIA

Via Carducci 29  
34100 TRST - TRIESTE, Italia (p.p. 48, 66281 ŠKOFIJE)  
- Jože Šušmelj, v.d. gen. konzula  
tel: 9939 40 63 61 61  
fax: 9939 40 63 62 72

### Z D A CONSULATE GENERAL OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

One Dag Hammarskjold Plaza, 7th Floor  
NEW YORK, N.Y. 10017 USA  
- Matjaž Kovačič, generalni konzul  
tel: 991 212 702 4884  
fax: 991 212 207 9888

### Z R N GENERALKONSULAT DER REPUBLIK SLOWENIEN

15 P.F. 0829, Lindwurmstrasse 10  
8000 MUENCHEN, Germany  
- Andrej Grasselli, gen. konzul  
tel: 9949 89 54 39 819  
fax: 9949 89 54 39 483  
tel. doma: 9949 89 64 26 146

## KONZULATI:

ARGENTINA  
CONSULADO DE LA REPUBLICA DE SLOVENIA

### Camara de Com. Esloveno Latinoamer.

Moreno 129, 1704 Ramos Mejia  
BUENOS AIRES, P.B.A. Argentina  
- Herman Zupan, častni konzul

### AVSTRALIJA CONSULATE OF THE REPUBLIC OF SLOV.

86 Psarramatta Road, Camperdown  
SYDNEY NSW 2050, Australia  
- Alfred Brežnik, častni konzul  
tel: 9961 2 519 3933  
fax: 9961 2 550 1378

### AVSTRIJA KONSULAT DER REPUBLIK SLOWENIEN

Neuhofsee II/7, Velm, Naeh Laxenburg  
8020 GRADEC  
- dr. Anton Kern, častni konzul  
tel: 9943 22 59 72 51

### GRČIJA CONSULATE OF THE REPUBLIC OF SLOV.

Marad Hella Ltd.,  
213 B Alexandras Ave, 11523 ATHENES  
- Evangelos Tziavos, častni konzul  
tel: 9930 1 64 32 856  
fax: 9930 1 64 24 758

### LUXEMBURG CONSULAT DE LA REPUBLIQUE DE SLOV.

27, rue des Glacis  
L - 1628 LUXEMBURG  
- Franc Dreu, častni konzul  
tel: 99352 466 479  
fax: 99352 466 470

### NOVA ZELANDIJA CONSULATE OF THE REPUBLIC OF SLOV.

N.S.W. 2164, P.O. BOX 5  
SMITHFIELD (SYDNEY), Australia  
- Dušan S. Lajovic, častni konzul  
tel: 9961 2 604 5133  
fax: 9961 2 604 0096

### TAJSKA CONSULATE OF THE REPUBLIC OF SLOV.

Mrs. Anita Thai Silk  
294/4-5 Silom Road  
BANGKOK Thailand  
- Phatra Putipanpong, častni konzul  
fax: 9966 2 23 71 375

### Z D A CONSULATE OF THE REPUBLIC OF SLOV.

29399 Sahker Blvd., Peper Pike,  
OHIO 44124, CLEVELAND USA  
- Karl Bonutti, častni konzul  
tel: 991 216 831 1954  
fax: 991 216 867 9366

## TUJA DIPLOMATSKO - KONZULARNA PREDSTAVNIŠTVA

## S SEDEŽEM V SLOVENIJI:

### VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE AVSTRIJE

LJUBLJANA, Štrekljeva 5  
tel: 213-436  
fax: 221-717  
Veleposlanica: dr. Jutta Stefan - Bastl

### VELEPOSLANIŠTVO ZVEZNE REPUBLIKE NEMČIJE

LJUBLJANA, Prešernova 27  
tel: 153-309, 150-139 (konzularni oddelek)  
fax: 154-210  
Veleposlanik: dr. Gunter Seibert

GOSPODARSKA ZBORNICA  
SLOVENIJEGOSPODARSKA ZBORNICA  
SLOVENIJE

Iz mednarodnega poslovno informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij, ki iščejo poslovne partnerje (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območnih zbornicah GZS).

1. SL003-01832  
AVTOMATIZACIJA IN-  
DUSTRIJSKIH PROCESOV RAZNE  
TEHNOLOŠKE VSEBINE KOT SO:  
REGALNA  
SKLADIŠČA, INTEGRALNI TRAN-  
SPORT, TOVARNE MOČNIH KRMIL,  
KEMIČNI PROCESI, BETONARNE,  
ASFALTNE BAZE, OBDELOVALNI  
STROJI /KOVINA, LES, PLASTIKA,  
SARŽNI PROCESI /VLAGA, DOZI-  
RANJE, TEHTANJE/. TEHNIČNO  
SREDSTVO: PLC - SISTEMI SIMA-  
TIC - S5/SIEMENS.  
Naziv : ATOS D.O.O. LJUBLJANA  
Država : 895 SLOVENIJA  
Kraj : LJUBLJANA  
Pošta : 61000  
Naslov : TRŽAŠKA C. 2  
Telefon : 061/211-349  
Telefaks : 061/154-148  
Teleks : 31-265 ZAVTOM SI  
Kontakt : JANEZ ŠČUKA

2. SL003-01834  
- IZDELAVA ORODIJ IN PRIPRAV  
- STORITVE TERMIČNE OBDE-  
LAVE; KOVANJE, ŽARJENJE, CE-  
MENTIRANJE...  
- STORITVE STROJNE OBDELAVE:  
STRUŽENJE, FREZANJE, HONA-  
NJE, VTISKANJE ČEPOV...  
- OBDELAVA PLOČIVINE: RAZREZ,  
ŠTANCANJE, VARJENJE, UPOGI-  
BANJE  
- POVRŠINSKA ZAŠČITA: PESKA-  
NJE, PLESKANJE  
- LIVARSKA DELA: VLIJANJE DO 10  
KG, VLIJANJE LEŽAJNE KOVINE  
- OSTREŠJE ORODIJ.  
Naziv : TVT FABRIKACIJA, D.O.O.  
Država : 895 SLOVENIJA  
Kraj : MARIBOR  
Pošta : 62101  
Naslov : LENINGRAJSKA C. 27  
Telefon : 062/103-331  
Telefaks : 062/103-331  
Teleks : 33-161 TVT-MBST  
Kontakt : JOLANDA PODOBNIK, BO-  
JAN PREMZL

3. SL003-01835  
- MALA GRADBENA MEHANIZA-  
CIJA IN OPREMA - STROJI ZA IZ-  
KOP IN NAKLADANJE PO ITALI-  
JANSKI LICENCI „BENNY“  
- STRJI ZA VBRIZGANJE INJEK-  
TIRNE MASE ZA SANACIJO RAZ-  
POK V VISOKIH IN NIZKIH GRA-  
DNJAH.  
Naziv : TVT FABRIKACIJA, D.O.O.  
Država : 895 SLOVENIJA  
Kraj : MARIBOR  
Pošta : 62101  
Naslov : LENINGRAJSKA C. 27  
Telefon : 062/103-331  
Telefaks : 062/103-331  
Teleks : 33-161 TVT-MBST  
Kontakt : JOLANDA PODOBNIK, BO-  
JAN PREMZL

4. SL003-01836  
PROIZVAJAMO EMBALAŽO IZ PO-  
LIETILENA IN POLIPROPILENA.  
TO SO VEDRA S POKROVI IN  
ROČAJI, RAZLIČNIH DIMENZIJ IN  
RAZLIČNIH BARV. PRIMERNA SO

ZA PAKIRANJE ŽIVIL IN KEMIKA-  
LIJ.  
Naziv : BIOR - BRIZGANJE PLA-  
STIKE IN IZDELOV. ORODIJ  
Država : 895 SLOVENIJA  
Kraj : PIVKA  
Pošta : 66257  
Naslov : VELIKA PRISTAVA ŠT. 7  
Telefon : 067/55-583  
Telefaks :  
Teleks :  
Kontakt : ANTON KREBELJ

5. SL003-01837  
KANADSKO UVOZNO - IZVOZNO  
PODJETJE IMA PREDSTAVNIŠTVO  
V SLOVENIJI, ŽE LI SODELOVATI  
S SLOVENSKIMI PODJETJI. V SLO-  
VENIJO BI ŽELELI UVAŽATI CA-  
NADSKO PROIZVODE KOT  
SO: SLANA IN NESLANA SOJINA  
MARGARINA, CANADSKI WHISKY,  
STREŠNO KRITINO, GIBS PLOŠČE,  
FURNIR OZIROMA TANKE LESENE  
PLOŠČE TER AMERIŠKI WHISKI.  
Naziv : A-D-F IMPEX, D.O.O.  
Država : 895 SLOVENIJA  
Kraj : RIBNICA  
Pošta : 61310  
Naslov : VRVARSKA 3  
Telefon : 061/861-517  
Telefaks : 061/863-382  
Teleks :  
Kontakt : LOJZE LOVŠIN

6. SL003-01838  
NUDIMO NEOME-  
JENO KOLIČINO TESNIL ZA OSNO  
TESNENJE SIMERING-OV VSEH DI-  
MENZIJ IN OBLIK. MATERIAL JE  
OBICAJNO NBR-GUMA; ACM, SILI-  
KON VITON.  
Naziv : PAMA, D.O.O.  
Država : 895 SLOVENIJA  
Kraj : LJUBLJANA  
Pošta : 61000  
Naslov : KUZMIČEVA 5  
Telefon : 061/121-101  
Telefaks :  
Teleks :  
Kontakt : PETER PRAZNIK

7. SL003-01840  
PODROČJE - MODNO OBLIKO-  
VANJE - KREIRANJE KOLEKCIJ,  
OBLAČIL V MAJNIH SERIJAH /EK-  
SKLUZIVNIH/  
- KREIRANJE MODNIH DODATKOV  
- OBLIKOVANJE TEKSTILA.  
Naziv : CIS GZS  
Država : 895 SLOVENIJA  
Kraj : LJUBLJANA  
Pošta : 61000  
Naslov : SLOVENSKA 41  
Telefon : 061/150-122  
Telefaks : 061/219-536  
Teleks : 31-138 GZ SL  
Kontakt : INFORMACIJSKA PI-  
SARNA CIS GZS

8. SL003-01841  
IŠČEM PROIZVAJALCA  
ZA VEČNAMENSKI PRODAJNI KI-  
OSK - COCA - COLA; PLASTIČNI  
ALI KOVINSKI. SMO EDINO PODJE-  
TJE NA PODROČJU BIVŠE JUGO-  
SLAVIJE, KI IMA KONCESIJO ZA IZ-  
DELAVO OMENJENEGA ARTIKLA.  
SKICA OMENJENEGA KIOSKA JE  
NA RAZPOLAGO V INFORMACIJ-  
SKI PISARNI.  
Naziv : JORD LAN  
Država : 895 SLOVENIJA  
Kraj : LJUBLJANA  
Pošta : 61000  
Naslov : „HOTEL PARK“ SOBA 1224  
Telefon : 061/316-777  
Telefaks :  
Teleks :  
Kontakt : JORD LAN

9. SL003-01842  
PONUJAMO ČEŠNJEV LES, MINI-

MALNA KOLIČINA 100 M3 NA ME-  
SEC, MAKSIMALNO 300 M3/MESEC,  
OBLIKA  
PO ŽELJI /HLODI, RAZŽAGAN,.../,  
VLAŽNOST 12  
Naziv : POSLOVNI SISTEMI ALPE -  
ADRIA  
Država : 895 SLOVENIJA  
Kraj : LJUBLJANA  
Pošta : 61000  
Naslov : CELOVŠKA 264  
Telefon : 061/198-838  
Telefaks :  
Teleks :  
Kontakt : SVETLANA POLAK

10. SL003-01844  
NUDIMO SVETO-  
VANJE IN MONTAŽO RAZLIČNIH  
VRST ZAŠČITNIH FOLIJ ZA STE-  
KLO ODOBJNE FOLIJE, ODOBJNE  
IZOLACIJSKE FOLIJE, FOLIJE Z ZR-  
CALNIM LESKOM IN BREZ ZRCAL-  
NEGA LESKA, OKRASNE FOLIJE,  
FOLIJE ZA MATIRANJE, VARNOST-  
NE FOLIJE.  
Naziv : TRITON, D.O.O.  
Država : 895 SLOVENIJA  
Kraj : KRANJ  
Pošta : 64000  
Naslov : KOVAČIČEVA 10  
Telefon : 064/242-679  
Telefaks : 064/242-679  
Teleks :  
Kontakt : DARJA BASLER

11. SL003-01845  
IZVAJAM VSA SLIKOPLESKAR-  
SKA DELA: DEMIT FASADE, PLE-  
SKANJE: OPAŽEV, OKEN, VRAT,  
ŽELEZNIH KONSTRUKCIJ... SLIKA-  
NJE NOTRANJNH PROSTOROV, IZ-  
DELAVA GROBIH OMETOV...  
Naziv : TOMAŽ FURLAN, SLIKO  
PLESKARSTVO  
Država : 895 SLOVENIJA  
Kraj : GORENJA VAS  
Pošta : 64224  
Naslov : GORENJA VAS 147  
Telefon : 064/68-482  
Telefaks : 064/631-747  
Teleks :  
Kontakt : TOMAŽ FURLAN

12. SL003-01846  
PONUJAM TEKSTILNE  
VŠIVNE ETIKETE ZA ŠIVILJSTVA  
PO NAROČILU - SAMO- LEPILNE  
ETIKETE V ROLI S TISKOM ALI  
RAZLIČNIH BARV ZA NUMERA-  
TORJE, KI JIH UPORABLJAJO V  
TRGOVINAH ZA CENE, ZA CVE-  
TLIČARNE IZDELUJEM VSE VSTE  
SAMOLEPILNIH IN KARTONSKIH  
ETIKET PRI ARANŽIRANJU CVE-  
TJA.  
Naziv : ETIGRAF - TISKARSTVO  
Država : 895 SLOVENIJA  
Kraj : ŽIRI  
Pošta : 64226  
Naslov : ČEVLJARSKA 21  
Telefon : 064/691-556  
Telefaks :  
Teleks :  
Kontakt : METOD ŽAKELJ

13. SL003-01847  
1. ALKATEN POLIPROPILEN-  
SKE SPOJKE ZA SAPJANJE PLA-  
STIČNIH VODOVODNIH CEVI  
2. SIFONI 5/4,, ZA UMIVALNIKE  
3. ENOJNE; DVOJNE SIFONE 5/4“  
ZA POMIVALNA KORITA  
4. ODOČNI VENTILI 5/4,, ZA ZA  
TUŠ KADI  
5. PASIR - ZA PASIRANJE KUHANE  
POVRTNINE  
6. ORODJARKE USLUGE - IZDE-  
LAVA ORODIJ ZA BRIZGANJE PLA-  
STIČNIH MAS.  
Naziv : IZDELOVANJE PREDME-

TOV IZ PLASTIČNIH MAS IN OROD-  
JARNA  
Država : 895 SLOVENIJA  
Kraj : ŠKOFJA LOKA  
Pošta : 64220  
Naslov : STARA LOKA 29  
Telefon : 064/621-888  
Telefaks : 064/621-888  
Teleks :  
Kontakt : PETER GRAŠIČ

14. SL003-01848  
ANGL.FIRMA PROIZVAJA  
OPREMO ZA OBDELAVO PODAT-  
KOV IN PC PERIFERNE ENOTE  
IŠČE KONTAKTE S SLOVENSKIMI  
FIRMAMI ZA DISTRIBUCIJO NJI-  
HOVIH PROIZVO- DOV V SLOVE-  
NIJI.  
Naziv : HAYES MICROCOMPUTER  
PRODUCTS, MILLENIUM HOUSE  
Država : 826 VELIKA BRITANIJA  
Kraj : HANTS  
Pošta : GU13 8 UT  
Naslov : BARLEY ROAD, FLEET  
Telefon : 9944-252-775-500  
Telefaks : 9944-252-775-511  
Teleks :  
Kontakt : EVA TRYGGER

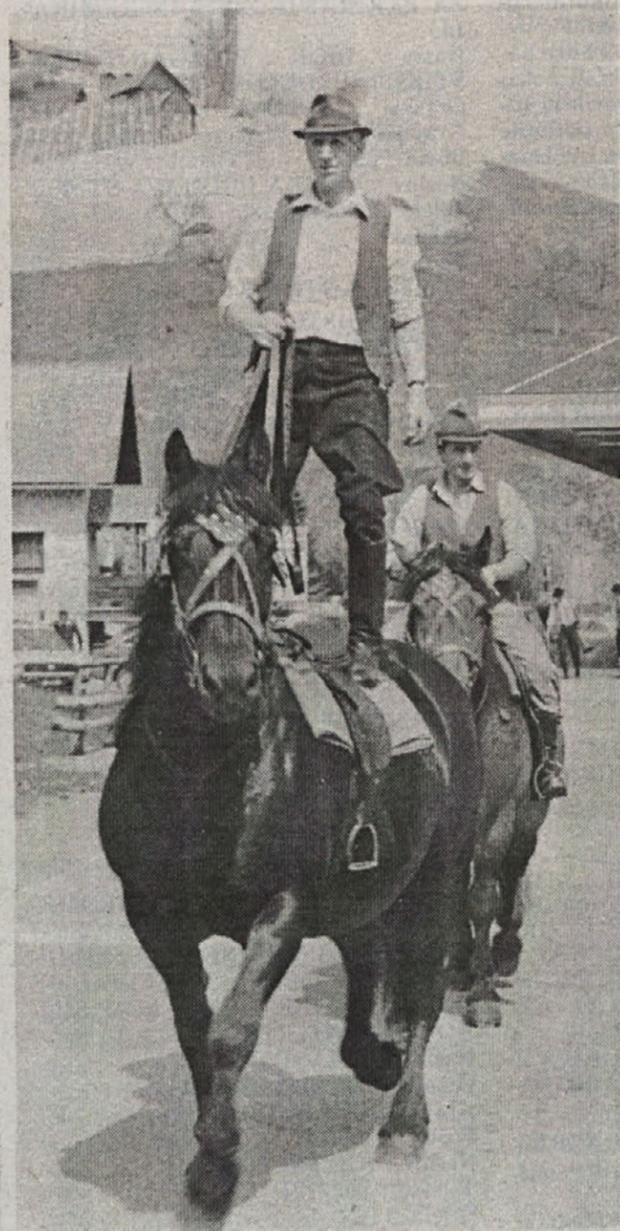
15. SL003-01849  
BRITANSKA FIRMA ŽELI VZPO-  
STA-  
VITI KONTAKTE S SLOVENSKIMI  
PROIZVAJALCI VRAT IN OKVIR-  
JEV IZ TIKOVINE, TER NOTRA-  
NJEGA POHIŠTVA: ZOF, SEDEŽNIH  
GARNITUR, STOLOV, MIZ, OMAR  
IN REGALOV, ZARADI IZVOZA V  
KUVAJT.  
Naziv : CONTRA TRADING COM-  
PANY LIMITED  
Država : 826 VELIKA BRITANIJA  
Kraj : BUCKS - UNITED KINGDOM  
Pošta : HP 5 2RQ  
Naslov : 3 LITTLE CHARTIGE CO-  
URT, CHARTIGE LANE, CHESHAM  
Telefon : 9944-494-792844  
Telefaks : 9944-494-79434  
Teleks :  
Kontakt : MR. M. MAVRA

16. SL003-01850  
PROIZVAJALEC DROBNE KOVIN-  
SKE GALANTERIJE, KI SE UPORA-  
BLJA V USNJARSKI,  
TEKSTILNI, AVTOMOBILSKI, PRE-  
HRAMBENI IN ČEVLJARSKI IN-  
DUSTRIJI /KOVICE, RINČICE, ZA-  
PONKE, STISKAČI, KARABINI.../  
PONUJA SVOJE PROIZVODE IN  
JE ZINTERESIRAN ZA POSLOVNO  
SODELOVANJE.  
Naziv : TKG - TOVARNA KOVIN-  
SKE GALANTERIJE  
Država : 895 SLOVENIJA  
Kraj : LJUBLJANA  
Pošta : 61000  
Naslov : SLOVENČEVA 15  
Telefon : 061/181-161  
Telefaks : 061/342-381  
Teleks :  
Kontakt : BRANKO SUHADOLNIK

17. SL003-01852  
PONUDBA HIGIENSKIH PROIZVO-  
DOV: ŽENSKI TAMPONI, VLOŽKI,  
OTROŠKE PAPIR- NATE PLE-  
NICE, TOALETNI PAPIR, KUHINJ-  
SKE BRISAČE.  
Naziv : TRITON, D.O.O.  
Država : 895 SLOVENIJA  
Kraj : KRANJ  
Pošta : 64000  
Naslov : KOVAČIČEVA 10  
Telefon : 064/242-679  
Telefaks : 064/242-679  
Teleks :  
Kontakt : DARJA BASLER

Fotoreportaža z Jurija

# K sosedu na konju



Kot je bil Šentilj njega dni okinčan z vzdevkom „najširših vrat v Evropi“, je bila državna meja z Avstrijo tesneje zapahnjena kot one z Vzhodom, ki so bile zagrajene z žico.

Kljub temu, da po vsej dolžini avstrijske meje na oni strani živi naš ali je do njega dni živel naš živelj, od druge svetovne vojne sem srečamo le redko kateri kraj, ki bi z našimi ljudmi ob meji obdržal, negoval ali znova vzpostavil pristne odnose.

V Avstriji ni primera, da bi podobno kot v Italiji kakšen obmejni kraj navzlic s politiko začrtani državni meji to mejo prekril s pristnim ljudskim, medčloveškim in tovariškim odnosom, jo tako izničil in spremenil v skupno dvorišče.

V „mesto odprtih vrat“, kot je to primer Goric, bil poskus Radgon ali Gradiščancev na Kuzmi.

Drugo srečanje prebivalstva z obeh strani državne meje pri Juriju in Kungoti je poizkus, da ljudje vidijo dlje kot politika. Pri tem sploh ni bistven naslov: srečanje konjerejcev z obeh strani meje.

LucaS